

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ЭМИЙН МЭДЭЭЭЛЭЛ

2025

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

УЛААНБААТАР
2025 он

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛ 7

Монгол улсын эмийн бүртгэлд 2025 онд шинээр бүртгэгдсэн импортын эм 7

Монгол улсын эмийн бүртгэлээс 2025 онд хасагдсан эм 24

ФАРМАКОВИЖИЛАНС 25

Монгол улсад 2025 онд бүртгэгдсэн эмийн гаж нөлөөний тохиолдол,
шалтгаан хамаарлын үнэлгээний дүн 25

Эмийн гаж нөлөөний идэвхтэй тандалтын талаар мэдээлэл 59

Эмийн аюулгүй байдлын тайлан, мэдээ 60

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас мэдээлэгдсэн эмийн чанар,
аюулгүй байдлын сэрэмжлүүлэг 62

ТАЙЛАН, СУДАЛГААНЫ АЖИЛ 69

Үндэсний үйлдвэрийн тарилгын нунтаг хэлбэрийн антибиотик
эмүүдийн идэвхийг микробиологийн аргаар тодорхойлсон нь 69

Монгол Улсын эмийн бүртгэлд бүртгэгдсэн ерөнхий нэршлийн эмийн биозквивалент
чанарын судалгаа байдалд үнэлэлт өгөх нь 77

Дархлаажуулалтын дараах урвал хүндрэл/ДДУХ/-ийн 2021-2025 оны
мэдээлэлд хийсэн дүн шинжилгээ 79

Фармакопейн хорооны 2023-2025 оны хурал 85

ТАНИН МЭДЭХҮЙН МЭДЭЭ, МЭДЭЭЛЭЛ 87

Шинэ антибиотик эмийн мэдээлэл 87

Бичил биетний тэсвэржилт дэлхий дахинд 87

Бичил биетний тэсвэржилтийн эсрэг копенхагенийн тунхаглалд монгол улс нэгдлээ 89

Овиедогийн тунхаглал эмийн бодлогод мансууруулах бодисын хэрэглээнээс
урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд тусгах арван санал 90

Нэгдсэн үндэсний байгууллагын хар тамхитай тэмцэх алба (unodc)-ын 2025 оны
дэлхийн мансуурах бодисын тайлан 94

Манай байгууллага нь монгол улсын эмийн зохицуулалтын үйл ажиллагааг олон улсын
жишиг тогтоох үнэлгээ (global benchmarking tool)-ээр төлөвшлийн түвшин 3 (maturity
level 3)-т хүргэхийг дунд хугацааны зорилго болгон ажиллаж байна 97

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн зохицуулалтыг бэхжүүлэх
3 жилийн төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлж байна 98

Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг
төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээ-99 99

Авлигатай тэмцэх газрын урьдчилан сэргийлэх соён гэгээрүүлэх хэлтэс 102

ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ-2025

"ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ"
ТОВХИМЛЫН
ЕРӨНХИЙ РЕДАКТОР

НАРИЙН БИЧГИЙН
ДАРГА

ГИШҮҮД

Н.Эрдэнэбаяр
ЭЭХХЗГ-ын дарга, АУ-ны
доктор, профессор

У.Соёл-Эрдэнэ
ЭЭХХЗГ-ын Эмийн
зохистой хэрэглээний
асуудал хариуцсан
мэргэжилтэн

П.Цэцгээ
ЭЭХХЗГ-ын
ЭАБТСГ-ын дарга

Б.Одгэрэл
ЭЭХХЗГ-ын ЗУГ-ын
дарга

Г.Цэцэнсанаа
ЭЭХХЗГ-ын ЛЗЗГ-ын
дарга

ГИШҮҮД

Н.Болдбаатар
ЭЭХХЗГ-ын ЭТТГ-ын
дарга

Х.Одонтуяа
ЭЭХХЗГ-ын ЭШЛ-ийн
дарга

Л.Дулмаа
ЭЭХХЗГ-ын ЭАБТСГ-ын
ахлах мэргэжилтэн

М.Эрдэнэтуяа
АУ-ны доктор /Ph.D./,
дэд профессор
/зөвшилцсөнөөр/

Д.Нарантунгалаг
АУ-ны доктор /Ph.D./,
дэд профессор
/зөвшилцсөнөөр/

ГИШҮҮД

С.Пүрэвсүрэн
ЭЗУ-ны доктор
/Ph.D./, профессор
/зөвшилцсөнөөр/

Н.Халиун
АУ-ны доктор /Ph.D./,
дэд профессор
/зөвшилцсөнөөр/

Ш.Энхтуяа
АУ-ны магистр,
клиникийн профессор
/зөвшилцсөнөөр/

Б.Ганзориг
АУ-ны магистр
/зөвшилцсөнөөр/

З.Зузаан
ЭЗУ-ны магистр,
Нийгмийн
удирдлагын магистр
/зөвшилцсөнөөр/

МЭНДЧИЛГЭЭ

Эрүүл мэндийн салбарын нийт ажилтан ажиллагсад болон эрхэм хүндэт уншигчиддаа Эм эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын хамт олны нэрийн өмнөөс болон хувиасаа мэндчилгээ дэвшүүлье.

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар нь хүн амыг чанарын баталгаатай, аюулгүй, эмчилгээний өндөр идэвхтэй эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хүртээмжтэй хангаж, дэвшилтэт технологи бүхий эмнэлгийн хэрэгслийг тусламж, үйлчилгээнд нэвтрүүлж, нотолгоонд суурилсан үнэн бодит мэдээллийг эрүүл мэндийн байгууллага, олон нийтэд түгээж амьдралын чанарыг дээшлүүлэх эрхэм зорилготойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Дэлхийн Эрүүл Мэндийн Байгууллага эмийн зохицуулалтын 9 чиг үүргийг тогтоосон бөгөөд улс орнуудын эмийн зохицуулалтын чадавх, тогтвортой байдал, төлөвшлийг “Олон улсын жишиг тогтоох үнэлгээ”-ний дагуу 1-4 хүртэлх түвшинд үнэлж байна. Энэхүү үнэлгээнд хамрагдсанаар тухайн улсын эмийн зохицуулалтын чадавх бодитоор тодорхойлогдож, цаашид тогтмол сайжруулан бэхжүүлэх боломж бүрддэг ач холбогдолтой юм.

Манай байгууллага эмийн зохицуулалтыг төлөвшлийн түвшин 3 (Maturity Level 3)-т хүргэж, тогтвортой, нэгдмэл тогтолцоо бүхий байгууллага болох, олон улсын жишиг түвшинд хүрэх зорилт тавин ажиллаж байна.

Бид энэ оноос эхлэн “Эмийн мэдээлэл” сэтгүүлийг цахим хэлбэрээр гарган, илүү олон хүнд энэхүү мэдээ мэдээллийг хүргэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.

Энэхүү үйлсэд хамтран ажиллаж, ингэснээрээ нийгмийн эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжихэд хувь нэмрээ оруулж буй та бүхний ажил үйлсэд улам их амжилт хүсэн ерөөе.

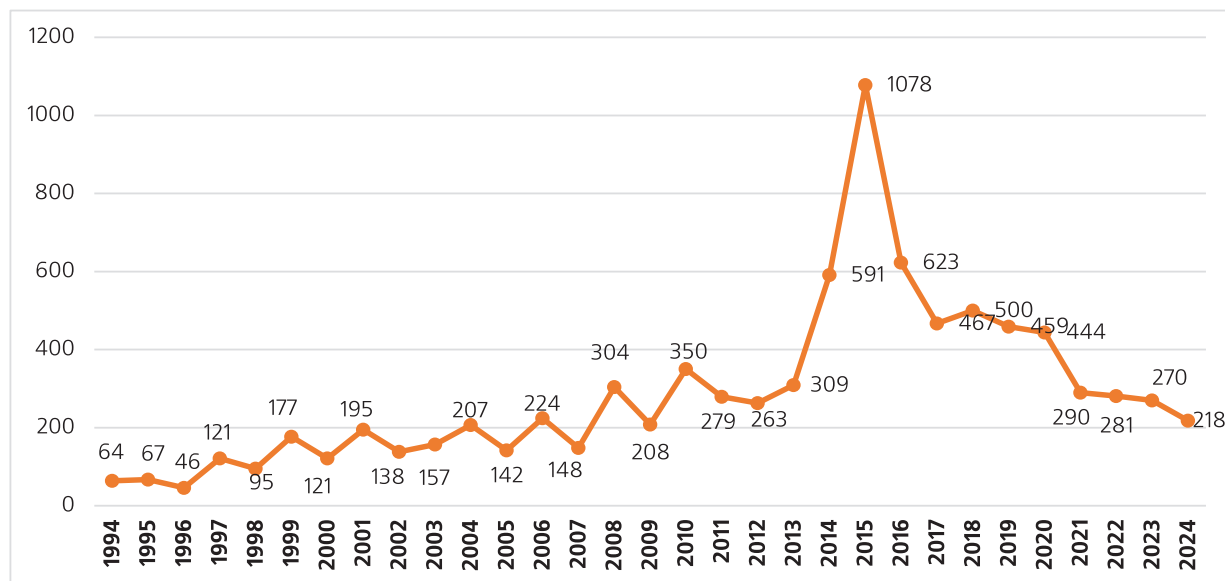
Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт,
зохицуулалтын газрын дарга,
АУ-ы доктор, профессор

Н.ЭРДЭНЭБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛ

ДЭМБ-ын зөвлөснөөр гишүүн орнууд эмийн зах зээлд бүтээгдэхүүн гаргахад төрийн бодлого баримталдаг бөгөөд төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны (Эмийн чанарын баталгааг хангах, хяналт тавих, эмийн мэдээлэл, сурталчилгаа явуулах г.м) гол цөм нь эмийн бүртгэл юм.

Манай улс 1992 онд хуралдсан “Эмийн үндэсний бодлого” анхдугаар бага хурлаас иргэдийг чанарын баталгаатай, аюулгүй эмээр үйлчлэх бодлого дэвшүүлэн түүнийг хэрэгжүүлэх зорилгоор эмийг улсын бүртгэлд (1994) бүртгэж эхэлсэн.

Монгол Улсын эмийн бүртгэлд шинээр бүртгэгдсэн эм, 1994-2024 он

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛД 2025 ОНД ШИНЭЭР БҮРТГЭГДСЭН ИМПОРТЫН ЭМ

М.Тэгшсайхан ЭЭХХЗГ-ын
/Бүртгэлийн мэдээний сангийн
хариуцсан мэргэжилтэн/

Монгол Улсад Эм, эмийн түүхий эд, эрүүл мэндийн нэмэлт идэвхт бүтээгдэхүүнийг бүртгэх зохицуулалт “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль”-ийн 22 дугаар зүйл, Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/295 дугаар тушаалаар батлагдсан “Эм, эмийн түүхий эд, биологийн идэвхт бүтээгдэхүүнийг бүртгэх журам”, Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын даргын 2022 оны А/233 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бүртгэлийн шинжээч ажиллуулах журам”-ын хүрээнд зохицуулагддаг.

Хүний эмийн зөвлөл 2025 оны 05 дугаар сарын 07-ны өдрийн байдлаар 177 нэрийн импортын эмийг улсын бүртгэлд бүртгэсэн байна. Импортын эмийн бүртгэлийг төрлөөр нь задлан үзвэл:

- Бодлогоор бүртгэх эмийн бүртгэл – 7 нэрийн эм
- Түргэвчилсэн бүртгэл – 86 нэрийн эм
- Энгийн бүртгэл – 70 нэрийн эм
- Вакцин – 2 нэрийн эм
- Биобэлдмэл – 12 нэрийн эм

ШИНЭЭР БҮРТГЭГДСЭН ЭМИЙН ЖАГСААЛТ

Хүснэгт 1.

№	Худалдааны нэр	Ерөнхий нэршил / найрлага	Тун, хэмжээ, хэлбэр	Үйлдвэрлэгч, Үйлдвэрлэгч улс, Лиценз эзэмшигч	Хэрэглэх заалт, Олгох нөхцөл, АТС код
1. Бодлогоор бүртгэх					
1	Newroxban	Rivaroxaban	15mg; Tablet; N30	GenuPharma Inc; South Korea	Зүрхний хэм алдагдах үед тухайлбал хавхлагын бус тосгуурын фибриляцийн үед, тархины (тархины цус харвалт) болон бусад цусны судаснуудад цусны бүлэгнэл үүсэхээс сэргийлэх, Хөлний судсанд (гүний венийн тромбоз), уушгины судаснуудад (уушгины эмболи) цусны өтгөрөлтийг эмчлэх, хөл, уушгины судаснуудад цусны бүлэгнэл дахин үүсэхээс сэргийлэхэд.
2	Newroxban	Rivaroxaban	20mg; Tablet; N30	GenuPharma Inc; South Korea	Жороор B01AF01
3	YUVARO	Rivaroxaban	15mg; Tablet; N30	Yuyu Pharma, Inc.; Republic of Korea	Зүрхний хэм алдагдах үед тухайлбал хавхлагын бус тосгуурын фибриляцийн үед тархины судсанд (цус харвалт) болон бусад судсанд тромб үүсэхээс урьдчилан сэргийлэхэд,
4	YUVARO	Rivaroxaban	20mg; Tablet; N30	Yuyu Pharma, Inc.; Republic of Korea	хөлийн хураагуур судасны (хураагуур судасны тромбоз) болон уушгины судасны (уушгины артерийн тромбоэмболи) тромбын эмчилгээнд, түүнчлэн хөлний ба уушгины судсанд дахин тромб үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор
5	Voxaban 15mg	Rivaroxaban	15mg; Film Coated Tablet; N28	NOBEL ILAC SANAYII ve TICARET A.S.; Turkey	Зүрхний хэм алдагдах үед тухайлбал хавхлагын бус тосгуурын фибриляцийн үед тархины судсанд (цус харвалт) болон бусад судсанд тромб үүсэхээс урьдчилан сэргийлэхэд,
6	Voxaban 20mg	Rivaroxaban	20mg; Film Coated Tablet; N28	NOBEL ILAC SANAYII ve TICARET A.S.; Turkey	Хөлийн хураагуур судасны (хураагуур судасны тромбоз) болон уушгины судасны (уушгины артерийн тромбоэмболи) тромбын эмчилгээнд, түүнчлэн хөлний ба/эсвэл уушгины судсанд дахин тромб үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх эмчилгээнд хэрэглэнэ. Voxaban бэлдмэл нь үйлчлэгч бодис ривароксабан агуулдаг бөгөөд «цус бүлэгнэлтийн эсрэг» үйлчилгээтэй эмийн бэлдмэлийн бүлэгт хамаарна.

7.	RIVA-DMP 15	Rivaroxaban	15mg; N28; Tablets	M/S 4Care Lifescience Pvt. Ltd; India; M/S DMP Healthcare Pvt. Ltd	Эмийн бэлдмэлийн үйлдлийн зарчим нь цус бүлэгнэлтийн Ха хүчин зүйлийг (Ха фактор) саатуулснаар тромб үүсэлтийг бууруулна. Жороор B01AF01 Насанд хүрэгчдэд хийж буй түнх ба өвдөгний үе нөхөн сэргээх мэс заслын үед хураагуур судасны бүлэнт бөглөрөг (VTE) үүсэхээс сэргийлэх. Хураагуур судсанд нь бүлэнт бөглөрөл (DVT) үүссэн, уушгины артерийн бүлэнт бөглөрөлтэй (PE) насанд хүрсэн өвчтөнд эмчилгээний зорилгоор, мөн эдгээр хүндрэл даван үүсэхээс сэргийлэх зорилгоор тус тус хэрэглэнэ. Жороор B01AF01
----	-------------	-------------	-----------------------	---	---

2. Түргэвчилсэн бүртгэл

1	Clodifen 1% Gel	Diclofenac Sodium	0.450g; Gel; N1	World Medicine Ilac Sanayi ve Ticaret A.S; Turkey	Суналт, няцрал эсвэл спортын гэмтэл зэрэг ослын шалтгаантай өвдөлт, үрэвсэл, хавагнах, зөөлөн эдийн үрэвсэл, хэсэг газрын хэрх төст өвчний үед хэрэглэнэ. Жороор M02AA15
2	Pafesan Menthol Flavored Lozenges	Chlorhexidine Hydrochloride + Lidocaine Hydrochloride	5mg+ 1mg; Lozenges; N20	World Medicine Ilac Sanayi ve Ticaret A.S; Turkey	Хоолойн өвдөлт, загатнаа байдлаар шинж тэмдэг нь илэрдэг өвчний шинж тэмдгийн эмчилгээнд нянгийн эсрэг болон өвдөлт намдаах үйлдэл үзүүлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор R02AA
3	Pafesan Lemon Flavored Lozenges	Chlorhexidine Hydrochloride + Lidocaine Hydrochloride	5mg+ 1mg; lozenges; N20	World Medicine Ilac Sanayi ve Ticaret A.S; Turkey	Хоолойн өвдөлт, загатнаа байдлаар шинж тэмдэг нь илэрдэг өвчний шинж тэмдгийн эмчилгээнд нянгийн эсрэг болон өвдөлт намдаах үйлдэл үзүүлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор R02AA
4	Rolastym	Budesonide+ Formoterol Fumarate Dihydrate	160mcg+ 4.5mcg; Pressurised Metered-dose inhaler; N1	Deva Holding A.S.; Turkey	Гуурсан хоолойн багтрааны эмчилгээ болон багтрааны шинж тэмдгийг хяналтад байлгах зорилгоор хэрэглэнэ. Энэ эмийн бэлдмэлийг гуурсан хоолойн багтрааны үечилсэн эмчилгээний 3-р шатанд хэрэглэдэг. Жороор R03AK07

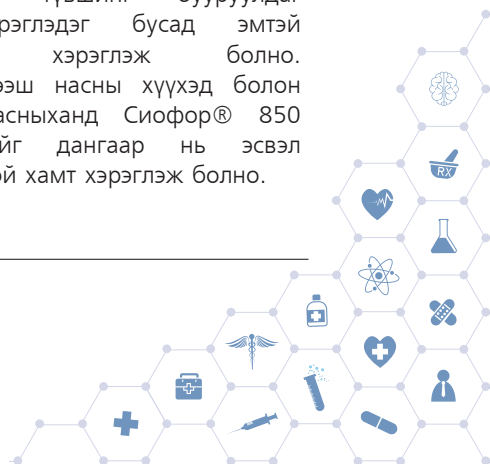
5	Dactinomycin for Injection 0.5mg	Dactinomycin	0.5mg; Lyophilized powder for injection; N1	Korea United Pharm.Inc; Republic of Korea	Вилмсын хавдар, хориоэпителиом, хориокарцином, рабдомиосарком, төмсөгний хорт хавдар, Эвингийн сарком, ботриоидын сарком болон бусад хавдруудын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор L01DA01
6	Unistin Inj. 50mg/50ml	Cisplatin	50mg/50ml; Solution for injection; N1	Korea United Pharm.Inc; Republic of Korea	Төмсөг, өндгөвчний үсэрхийлсэн хавдрын эмчилгээнд, давсагны хорт хавдрын болон бусад хавдруудын үед хэрэглэнэ. Төмсөгний хавдар, давсагны хорт хавдар, өндгөвчний хавдар, толгой хүзүүний хавдар, улаан хоолойн хавдар, ходоодны хавдар, умайн хүзүүний хавдрын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор L01XA01
7	DTI for Injection 200mg	Dacarbazine	200mg; 20ml; Lyophilized powder for injection; N1	Korea United Pharm.Inc; Republic of Korea	Үсэрхийлсэн хорт меланом, Ходжкины өвчин, нейробластом, лейомиосарком зэрэг зөөлөн эдийн саркомын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор L01AX04
8	Kmoxilin Dry Syrup 14:1	Amoxicillin hydrate / Diluted potassium clavulanate	642.9mg/5ml-50ml; Dry syrup for oral suspension powder; N10	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corp.; Republic of Korea	Дунд чихний цочмог болон архаг үрэвсэлтэй хүүхдийн эмчилгээнд; Хамрын дайвар хөндийн цочмог дахилтат үрэвсэл хүүхдийн эмчилгээнд; Жороор J01CR02
9	Whan In Paroxetin Tab. 20mg	Paroxetine	20mg; Tablet; N30	Whan In Pharm Co., Ltd; Republic of Korea	Сэтгэцийн хямрал; Обсессив-компульсив эмгэг (OCD); Тэнэгрэх эмгэг; Ерөнхий түгшүүрлэх эмгэг (GAD); Гэмтлийн дараах стрессдэх эмгэг (PTSD); Нийгмийн түгшүүрлэх эмгэг/ Нийгмийн фоби; Жороор N06AB05
10	Whan In Memantine OD Tab.10mg	Memantine Hydrochloride	10mg; Oral dispersible tablet; N30	Whan In Pharm Co., Ltd; Republic of Korea	Альцгеймерийн өвчний дунд, хүнд хэлбэрийн эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор N06DX01

11	Cerebrolysin	Cerebrolysin	215mg/ml; 2ml-N10; 5ml-N5; 10ml-N5; Solution for injection	EVER Neuro Pharma GmbH; Austria	Альцгеймерийн өвчин; Тэнэгрэлийг хамруулсан олон шалтгаант танин мэдэхүйн өөрчлөлтийн хам шинж Тархины цусан хангамжийн архаг дутагдал (тархины цусан хангамжийн архаг дутагдал, цусны эргэлтийн энцефалопати); Цус тасалдлын харвалт; Гавал тархины гэмтэл; Хүүхдийн оюун санааны хөгжлийн хоцрогдол; Хүүхдийн хэт идэвхжил ба анхаарал сулралт; Цогц эмчилгээнд – сэтгэл гутралын эсрэг эмийн бэлдмэлд тэсвэртэй эндоген гаралтай сэтгэл гутрал. Жороор N07X
12	CefoCare	Cefotaxime Sodium+ Lidocaine HCl	1g; 2ml; Injection; N1	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; Advacare International Limited	Өвчин үүсгэгч доор дурдсан мэдрэг бичил биетнээр үүсгэгдсэн хүнд явцтай халдварын эмчилгээнд хэрэглэнэ: Амьсгалын доод замын халдвар, Шээс бэлгийн замын халдвар, Эмэгтэйчүүдийн халдвар, Бактереми/Үжил, Арьс ба арьсны бүтцийн халдвар, Хэвлийн доторх халдвар, Яс ба үений халдвар, Төв мэдрэлийн системийн халдвар. Жороор J01DD01; N01BB02
13	Neo-Penotran® Forte L	Метронидазол + Миконазола нитрата + Лидокайна гидрохлорида + Лидокайна основания	750mg+ 250mg+ 70.25mg+43mg; Vaginal suppository; N7	Exeltis Ilac San. Ve.Tic.A.S Tekirdag, Turkey; Turkey	Candida albicans-аар үүсгэгдсэн гадна бэлэг эрхтэн ба үтрээний үрэвсэл, Бактерийн гаралтай үтрээний үрэвсэл (Gardnerella-аар үүсгэгдсэн үтрээний үрэвсэл эсвэл агааргүйтэн бактериар үүсгэгдсэн вагиноз), Трихомонадын гаралтай үтрээний үрэвсэл. Холимог халдвараар үүсгэгдсэн үтрээний үрэвсэлд хэрэглэнэ. Жороор G01AF20
14	Gynomax	Тиокконазола + Тинидазола	100mg+150mg; Vaginal suppository; N7	Exeltis Ilac San. Ve.Tic.A.S Tekirdag, Turkey; Turkey	Candida albicans-аар үүсгэгдсэн гадна бэлэг эрхтэн ба үтрээний үрэвсэл, Gardnerella vaginalis-аар үүсгэгдсэн бактерийн гаралтай вагиноз Trichomonas vaginalis-аар үүсгэгдсэн үтрээний үрэвсэл, Холимог халдвараар үүсгэгдсэн үтрээний үрэвсэлд хэрэглэнэ. Жороор G01AF20

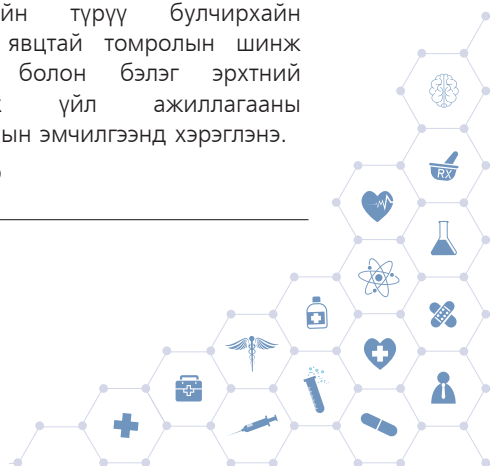
15	Iopamiro	Iopamidol	612.4mg; Injection; N60	Shanghai Bracco Sine Pharmaceutical Corp. Ltd; China	Нейрорадиологи: Миелографи, вентрикулографи, цистернографи, вентрикулографи. Ангиографи: Тархины ангиографи, титэм судасны ангиографи, цээжний аортографи, хэвлийн аортографи, ангиокардиографи, дотор эрхтний сонгомол ангиографи, захын ангиографи, флебографи, тархи, захын болон хэвлийн хөндийн артерийн оношлогооны дижитал ангиографи. Урографи: венийн судсанд тарих урографи. Компьютерт томографид зориулсан тодотгогч бодис. Арторографи, фистулографи, оношлогооны дижитал ангиографид хэрэглэнэ. Жороор V08AB04
16	Trifas 10	Toraseamide	10mg; Solution for injection; N5	A.Menarini Manufacturing Logistics and Services S.r.l.; Italy; Menarini International Operations Luxembourg S.A	Шээс хөөх үйлдэл үзүүлэхээс гадна түүнчлэн цусны даралтыг бууруулна. Эдэд шингэн хуримтлагдах (зүрхний хаван) ба эсвэл биеийн хөндийд шингэн хуримтлагдах, энэ нь зүрхний үйл ажиллагааны өөрчлөлтийн улмаас үүсдэг, хэрэв судсанд тарих эмчилгээ шаардлагатай байгаа бол (зүрхний булчингийн цочмог сулралын улмаас үүссэн уушгины хаван). Жороор C03CA04
17	Siofor 850	Metformin hydrochloride	850mg; Film- coated tablets; N30; N60; N120	Menarini-Von Heyden GmbH; Germany; Berlin-Chemie AG	2 хэлбэрийн чихрийн шижингийн илэрхий хэлбэр үүсэх өндөр эрсдэлтэй насанд хүрэгсдийн чихрийн шижингийн урьдал байдлын эмчилгээ, 2 хэлбэрийн чихрийн шижингийн эмчилгээ, ялангуяа илүүдэл жинтэй өвчтөнд, хоолны дэглэм болон дасгал хөдөлгөөн нь дангаараа цусан дахь глюкозын түвшинг хангалттай хянаж чадахгүй байгаа үед. 2 хэлбэрийн чихрийн шижинтэй насанд хүрэгсдэд Сиофор® 850 бэлдмэлийг дангаар нь эсвэл инсулинтэй эсвэл цусан дахь глюкозын түвшинг бууруулдаг ууж хэрэглэдэг бусад эмтэй хавсарч хэрэглэж болно. 10-аас дээш насны хүүхэд болон өсвөр насныханд Сиофор® 850 бэлдмэлийг дангаар нь эсвэл инсулинтэй хамт хэрэглэж болно. Жороор A10BA02

18	Siofor 1000	Metformin hydrochloride	1000mg; Film-coated tablets; N30; N60; N120	Menarini-Von Heyden GmbH; Germany; Laboratori Guidotti S.p.A.	2 хэлбэрийн чихрийн шижингийн эмчилгээ, ялангуяа илүүдэл жинтэй өвчтөнд, хоолны дэглэм болон дасгал хөдөлгөөн нь дангаараа цусан дахь глюкозын түвшинг хангалттай хянаж чадахгүй байгаа үед. Сеофор® 1000 бэлдмэлийг насанд хүрэгсдэд дангаар нь эсвэл инсулинтэй эсвэл чихрийн шижингийн эсрэг ууж хэрэглэдэг бусад эмтэй хавсарч хэрэглэж болно. 10-аас дээш насны хүүхэд болон өсвөр насныханд Сеофор® 1000 бэлдмэлийг дангаар нь эсвэл инсулинтэй хамт хэрэглэж болно; Жороор A10BA02
19	Cabazitaxel EVER Pharma®	Cabazitaxel	10mg; 6ml; Concentrate for solution for infusion; N1	Ever Pharma Jena GmbH; Germany; Ever Valinject GmbH; Austria	Доцетаксел (преднизолонтой хавсарсан) агуулсан химийн эмчилгээ өмнө нь хийлгэж байсан, түрүү булчирхайн үсэрхийлсэн кастраци, тэсвэржилттэй өмөнтэй өвчтөнд хэрэглэнэ. Жороор L01CD04
20	Ofloxin Otic Solution 0.3%	Ofloxacin	3mg/ml; 5ml; Ear drop solution; N1	Aseptic Innovative Medicine.Co., Ltd; Taiwan	Насанд хүрэгчид, хүүхдүүдэд гадна чихний үрэвсэл, насанд хүрэгчид болон өсвөр насныханд хэнгэрэг цооролттой архаг үрэвсэл, тимпаностомит тус бүхий дунд чихний цочмог үрэвсэл зэрэгт хэрэглэнэ. Жороор S01AE01
21	Exiglu Tablet 10mg	Dapagliflozin	10mg; Tablet; N30	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corp.; Republic of Korea	Чихрийн шижин хэв шинж 2-той насанд хүрсэн эмчлүүлэгчдэд цусан дахь сахарын хяналтыг сайжруулахын тулд хоол болон дасгал хөдөлгөөний эмчилгээнд нэмэлтээр хэрэглэнэ. Жороор A10BK01
22	Exiglu Tablet 5mg	Dapagliflozin	5mg; Tablet; N30	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corp.; Republic of Korea	Чихрийн шижин хэв шинж 2-той насанд хүрсэн эмчлүүлэгчдэд цусан дахь сахарын хяналтыг сайжруулахын тулд хоол болон дасгал хөдөлгөөний эмчилгээнд нэмэлтээр хэрэглэнэ. Жороор A10BK01

23	Exiglu M XR Tablet 10/1000mg	Metformin hydrochloride + Dapagliflozin	1000mg+ 10mg; Tablet; N30	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corp.; Republic of Korea	Дапаглифлозин, Метформиныг хослуулан хэрэглэхэд зохимжтой чихрийн шижин хэв шинж 2-той насанд хүрсэн эмчлүүлэгчдэд цусан дахь сахрын хяналтыг сайжруулахын тулд хоол болон дасгал хөдөлгөөний эмчилгээнд нэмэлтээр хэрэглэнэ. Жороор A10BD15
24	Exiglu M XR Tablet 10/500mg	Metformin hydrochloride + Dapagliflozin	500mg+ 10mg; Tablet; N30	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corp.; Republic of Korea	Дапаглифлозин, Метформиныг хослуулан хэрэглэхэд зохимжтой чихрийн шижин хэв шинж 2-той насанд хүрсэн эмчлүүлэгчдэд цусан дахь сахрын хяналтыг сайжруулахын тулд хоол болон дасгал хөдөлгөөний эмчилгээнд нэмэлтээр хэрэглэнэ. Жороор A10BD15
25	Carbotinol Inj. 450mg/45ml	Carboplatin	450mg/45ml; Solution for injection; N1	Korea United Pharm.Inc; Republic of Korea	1. Хучуур эсээс гаралтай өндгөвчний хүндэрсэн хорт хавдар. Нэгдүгээр эгнээний эмчилгээнд Бусад эмчилгээ үр дүнгүй үед хоёр дахь эгнээний эмчилгээнд 2. Уушгины жижиг эсийн хавдар. Жороор L01XA02
26	Tadive	Tadalafil	5mg; Tablet; N30	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corp.; Republic of Korea	1. Бэлэг эрхтний хөвчрөх үйл ажиллагааны алдагдлын эмчилгээнд хэрэглэнэ. 2. Түрүү булчирхайн хоргүй томрол: Түрүү булчирхайн хоргүй явцтай томролын шинж тэмдэг илрэх үед 3. Бэлэг эрхтний хөвчрөх үйл ажиллагааны алдагдал ба түрүү булчирхайн хоргүй явцтай томрол: Бэлэг эрхтний хөвчрөх үйл ажиллагааны алдагдал ба түрүү булчирхайн хоргүй явцтай томролын хавсарсан эмгэгтэй эрчүүдийн түрүү булчирхайн хоргүй явцтай томролын шинж тэмдэг болон бэлэг эрхтний хөвчрөх үйл ажиллагааны алдагдлын эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор

27	Saline PL "FUSO"	Sodium Chloride	0.9%-50ml; 100ml; Injection; N10	FUSO Pharmaceutical Industries, Ltd; Japan	Эсийн гаднах шингэн, натри, хлорын дутагдлын үед хэрэглэнэ. Тарилгаар хийх эмийг уусгах болон шингэлэхэд хэрэглэнэ. Арьс, шархны гадаргуу, салст бүрхэвчийг угаах, түрхэх, ам зайлах, утлага болон цацлагад хэрэглэхээс гадна гуурсан хоолойн салст бүрхэвчийг угаах, өтгөн цэрийг гадагшлуулахад хэрэглэнэ. Эмнэлгийн багаж хэрэгслийн цэвэрлэгээнд хэрэглэж болно. Жороор B05BB
28	Veen-F injection "FUSO"	Sodium chloride Potassium chloride Calcium chloride hydrate Sodium acetate hydrate	3g+0.15g +0.10g +1.90g; Injection; 500ml; N20	FUSO Pharmaceutical Industries, Ltd; Japan	Цусны эзлэхүүн болон эдэд шингэн багассан үед эсийн гаднах шингэнийг нөхөж, бодисын солилцооны хүчилшлийг багасгана. Жороор B05BB
29	Diezan 2mg Tablet	Dienogest	2mg; Tablet; N28	Dalim BioTech Co., Ltd; Republic of Korea	Эндометриозийн үед хэрэглэнэ. Жороор G03AB08
30	Neopat Tab. 200mg	Lacosamide	200mg; Tablet; N100	Whan In Pharm. Co Ltd; Republic of Korea	16 ба түүнээс дээш насанд хүрэгчдэд хоёрдогч тархмал болон тархмал бус хэсэгчилсэн уналт таталтын нэмэлт эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор N03AX18
1	Таржифорт®	Hydroco- rtisone acetate + Metroni- dazole + Natamycin+ Chloram- phenicol	15mg + 500mg + 150mg + 200mg; Vaginal suppositories; N7; N10	Avexima Siberia LLC; Russia	Вульвовагинит: бактери, кандидоз, трихомонад эсвэл эмийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд мэдрэг холимог флортой холбоотой; Өвөрмөц бус вагинит; Эмэгтэйчүүдийн мэс засал, оношилгооны ажилбар, жирэмслэлтээс хамгаалах хэрэгсэл суулгахаас өмнө шээс бэлгийн замын халдвараас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хэрэглэнэ. Жороор G01BA

2	Hipro-HC Ear Drops	Ciprofloxacin + Hydrocortisone	2mg+ 10mg; 10ml; Otic Preparation (Ear); N1	M/s Helix Pharma (PVT)., Ltd; Pakistan	Антибиотик, кортикостероидын (үрэвслийн эсрэг, загатналын эсрэг) хослол гадна чихний халдварыг эмчлэхэд үр дүнтэй нь нотлогдсон. Чихний суваг болон чихний гадна хэсгийн хавдалт, улайлт, өвдөлтөд хэрэглэнэ. Бактерийн халдвартай эсвэл хэсэг газрын нейродерматит (seborrheic дерматит) сэжиглэгдсэн гэх мэт чихний бусад үрэвсэлт эмгэгүүдэд хэрэглэнэ. Жороор S02CA03
3	Ibum Express Forte	Ibuprofen	400mg; Soft capsules; N24	Predsiębiorstwo Produkcji Farmaceutycznej HASCO-LEK S.A.; Poland	Хөнгөн болон дунд зэргийн өвдөлт намдаах: Толгойн өвдөлт(мигрени), шүдний өвдөлт, булчин, үе, ясны өвдөлт, гэмтлийн дараах өвдөлт, мэдрэлийн өвдөлт, ханиад, томууны өвдөлт, Сарын тэмдгийн өвдөлт, Халууралт. Жоргүй M01AE01
4	IbuCare	Ibuprofen	100mg/5ml; 100ml; Oral Suspension; N1	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; Advacare International Limited	Үений бус хэрэхийн эмгэгийн эмчилгээ, капсулит, бурсит, тендонит, теносиновит, нурууны доод хэсгийн өвдөлт зэрэг үе орчмын эмгэгийн үед хэрэглэнэ. Түүнчлэн булчингийн суналт ба үе холбоос сунах зэрэг зөөлөн эдийн гэмтлийн үед хэрэглэнэ. Жоргүй M01AE01
5	ParafenCare	Ibuprofen+ Paracetamol	200mg+ 500mg; Uncoated Tablet; N100	Huazhong Pharmaceutical Co., Ltd; China; Advacare International Limited	Булчингийн өвдөлт, үений үрэвслийн өвдөлт, сарын тэмдэг өвдөлттэй ирэх (өвдөлттэй үе эсвэл сарын тэмдгийн агчил), шүдний өвдөлтийн үед болон халуун бууруулах зорилгоор хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE51
6	Trimetazidine- ACOS MB	Trimetazidine	35mg; Modified-release film-coated tablets; N30; N60; N120	JSC Biocom; Russia	18-аас дээш насны насанд хүрэгсдэд зүрхний цус хомсрох өвчний удаан хугацааны эмчилгээнд хэрэглэнэ. Зүрхний тогтвортой бахын хөдлөлөөс сэргийлэх зорилгоор дангаар нь эсвэл хавсарсан эмчилгээний бүрэлдэхүүнд хэрэглэнэ. Жороор C01EB15

7	Nurofast®	Ibuprofen	200mg; Film coated tablets; N20	JSC Alium; Russia; JSC Binnopharm	Зөвхөн богино хугацааны эмчилгээнд хэрэглэх ба насанд хүрэгсэд болон 6-аас дээш насны хүүхэд ба насанд хүрэгсэд болон 12-оос дээш насны хүүхдэд зориулагдсан: Толгойны өвдөлтийн үед, мигрень, шүдний өвдөлт, сарын тэмдэг өвдөлттэй ирэх, мэдрэлийн өвдөлт, нурууны өвдөлт, булчингийн өвдөлт, хэрэхийн гаралтай өвдөлт ба үений өвдөлтийн үед хэрэглэнэ. Жоргүй M01AE01
8	Urdoxa	Ursodeoxycholic acid	500mg; Tablets; N50; N100	JSC Alium; Russia; JSC Binnopharm	Насанд хүрэгсэд ба 3-аас дээш насны хүүхдэд хэрэглэнэ. Цөсний хүүдийн агших чадвар хэвийн үед цөсний хүүдийн 15мм хүртэл диаметрийн хэмжээтэй цөсний холестерин чулууг уусгах зорилгоор хэрэглэнэ. Хавсарсан эмчилгээний бүрэлдэхүүнд: Энэгшилгүйдлийн шинж тэмдэггүй элэгний анхдагч билиар хатуурал, цөсний сөөргөө-ходоодны үрэвслийн эмчилгээ, анхдагч хатуурал холангит, архины бус шалтгаант стеатогепатит, насанд хүрэгсэд ба 6-аас дээш насны хүүхдийн муковисцидоз. Жороор A05AA02
9	ParaCare	Paracetamol	250mg; Capsule; N100	Huazhong Pharmaceutical Co.,Ltd; China; Advacare Pharma USA	Толгойн өвдөлт, мигрень, хүчдэлийн толгойн өвдөлт, мэдрэлийн өвдөлт, невралги, нуруу, шүд, хоолой, сарын тэмдгийн өвдөлт, булгаралт, суналт, үений өвдөлт, ишиалги, лумбаго, фиброзит, булчин шархирах болон өвдөх, үе хавдах хөших, томуу, аливаа халууралт болон ханиадны үед халуурахад хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE01
10	ParaCare	Paracetamol	500mg; Capsule; N100	Huazhong Pharmaceutical Co.,Ltd; China; Advacare Pharma USA	Толгойн өвдөлт, мигрень, хүчдэлийн толгойн өвдөлт, мэдрэлийн өвдөлт, невралги, нуруу, шүд, хоолой, сарын тэмдгийн өвдөлт, булгаралт, суналт, үений өвдөлт, ишиалги, лумбаго, фиброзит, булчин шархирах болон өвдөх, үе хавдах хөших, томуу, аливаа халууралт болон ханиадны үед халуурахад хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE01

11	ParaCare	Paracetamol	125mg; 100ml; Oral suspension; N1	Huazhong Pharmaceutical Co.,Ltd; China; Advacare Pharma USA	Хөнгөн ба хүндэвтэр зэргийн толгойн өвдөлт, мигрень, мэдрэлийн өвдөлт, шүд, хоолой, сарын тэмдгийн болон бусад зовуурь ба өвдөлтийг намдаах, ханиад ба томууны шинж тэмдгүүдийг намдаах, халууралтыг бууруулахад хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE01
12	Gastal	Aluminium hydroxide- Magnesium carbonate+ Magnesium hydroxide	450mg+ 300mg; Tablets; N24	Pliva Hrvatska d.o.o; Republic of Croatia	Диспепсийн шинжүүд, тухайлбал: ходоодонд таагүй мэдрэмж, өвдөлт, цээж хорсох, хоолны дэглэмийн алдагдах, архи, кофе, никотин хэтрүүлэн хэрэглээний дараах цочролууд гэх мэт. Диспепсийн шинж тэмдгүүд, тухайлбал: зарим эм хэрэглэснээс үүссэн ходоодны таагүй байдал, өвдөлт, цээж хорсох, гашуунаар хэхрэх; хүчил ихсэлт дагалддаг нөхцөлүүд: ходоодны шархлаа, гастрит, ходоодны агууламж улаан хоолой руу тогтмол урсахаас үүдэлтэй улаан хоолойн салст бүрхэвчийн үрэвсэл, ивэрхий. Жоргүй A02AD01
13	Troxevasin	Troxerutin	2%-40g; Gel; N1	Balkanpharma- Troyan AD; Republic of Bulgaria	Хөлний хураагуур судасны өргөсөл; Хөл хавагнах, өвдөх, хүндрэх шинж тэмдэг бүхий архаг хураагуур судасны дутагдал; Өнгөц тромбофлебит, перифлебит, флеботромбоз. Жоргүй C05CA04
14	Zincteral-Teva	Zinc sulphate	124mg; Film- coated tablets; N25; N150	Teva Operations Poland Sp. zo.o; Poland; Teva Pharmaceutical Industries Ltd	Насанд хүрэгчид болон 4-өөс дээш насны хүүхдүүдэд хэрэглэдэг. Хоол тэжээлийн дутагдал, тэнцвэргүй хооллолт, шингээлт муутай болон цайрын шимэгдэлтийг саатуулж, биеэс алдагдлыг нэмэгдүүлдэг бусад нөхцөл байдлаас үүдэлтэй цайрын дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх, эмчлэх. Ходоод гэдэсний замын эмгэг, өсөлтийн удаашрал, хүнд хэлбэрийн стоматит, арьс, салст бүрхэвчийн өөрчлөлт, бусад- хоол боловсруулах замын гаралтай акродерматит, идээт ба флегмонт батга зэргээр илэрдэг цайрын шингээлтийн өөрчлөлттэй холбоотой удамшлын өвчин. Удаан хугацааны глюкокортикостероид эмчилгээ, ялангуяа эмийн эмчилгээг зогсоох үед. Эдгэрэлт удаан шархны хавсарсан эмчилгээнд. Жоргүй A12CB01

15	D-Fen	Diclofenac Sodium	75mg/ml; 3ml; Solution for injection; N10	Swiss parenterals Ltd; India	Бөөрний колик, остео болон хэрхийн артрит, нурууны цочмог өвдөлт, цочмог тулай, гэмтэл, хугарал, мэс заслын дараах өвдөлт зэрэг цочмог хэлбэрийн өвдөлтийн үед хэрэглэнэ. Жороор M02AA15
16	Ceridol	Paracetamol + Propyphenazone + Caffeine	250mg+ 150mg+ 50mg; Tablets; N20	Fortex Nutraceutical Ltd; Bulgaria	Толгой өвдөх, шүд өвдөх, сарын тэмдгийн өвдөлт, хэрх, мэс заслын дараах өвдөлтийг эмчлэхэд хэрэглэнэ. Ханиад, томуугийн шалтгаант өвдөлтийг намдаах, халуун бууруулах зорилгоор хэрэглэдэг. Жоргүй N02BE51
17	Bronhosolvan 600mg	Acetylcysteine	600mg; Powder for oral in sachet; N10	Fortex Nutraceutical Ltd; Bulgaria	Цочмог болон архаг бронхит, бронхоэктаз, уушгины архаг бөглөрөлт өвчин, цистик фиброз зэрэг гуурсан хоолойн шүүрэл үүсэлт болон ялгаралт хүндрэлтэй болдог амьсгалын замын өвчний үед хэрэглэнэ. Жоргүй R05CB01
18	Flurapid	Paracetamol Pheniramine Maleate Ascorbic acid	500mg+ 25mg +200mg; Powder for oral in sachet; N8	Fortex Nutraceutical Ltd; Bulgaria	Ханиад, томуу, амьсгалын дээд замын халдварын улмаас хамраас нус гоожих, нулимс гоожих, найтаах, толгой өвдөх, хөнгөн дунд зэргийн бусад эрхтний өвдөлт зэрэг шинж тэмдгүүдийн үед хэрэглэнэ. Жоргүй N02BE51
19	Osevita-75	Oseltamivir	75mg; Oral Capsules; N10	M/S United Bioceuticals pvt Ltd; India; Naples Biopharm FZCO	Насанд хүрэгчид болон хүүхдүүдэд, түүний дотор томуугийн шинж тэмдэг илэрсэн гүйцэд төрсөн нярайд, томуугийн вирусийн дэгдэлтийн үед хэрэглэхийг зөвлөдөг. Жороор J05AH02
20	IbuPlus Tablet	Ibuprofen and Paracetamol	400mg+ 325mg; Tablet; N15	Leben Laboratories Pvt. Ltd.; India; RP International	Хэрэх өвчин, өсвөр насныхны идиопатик артрит, зөөлөн эдийн гэмтэл, насанд хүрээгүйчүүдийн системийн идиопатик артрит, бусад тулгуур эрхтний эмгэгүүд болон сарын тэмдэг өвдөлттэй ирэх үеийн бага ба дунд зэргийн өвдөлт, мөчний үрэвсэл/өвдөлт, мигрень, шүдний өвдөлт, мэс заслын дараах үеийн өвдөлтийг намдаах болон халуун бууруулах зорилгоор хэрэглэнэ. Энэ бүтээгдэхүүн нь Ибупрофен эсвэл Парацетамол эмүүдийг дангаар нь хэрэглэснээс илүү хүчтэйгээр өвдөлтийг намдаадаг. Жороор Ibuprofen: G02CC01 Paracetamol: N02BE01

21	QUAPINE	Quetiapine	100mg; Tablet; N30	Brussels Laboratories Pvt. Ltd; India; RP International	Шизофрени өвчний эмчилгээнд, Сэтгэцийн хоёр туйлт эмгэгийг эмчлэх зорилгоор: • Хоёр туйлт эмгэгийн дунд болон хүнд хэлбэрийн маниакийн (хэт сэтгэл хөөрлийн) үеийг эмчлэхэд • Хоёр туйлт эмгэгийн сэтгэл гутралын (депресс) хүнд үеийг эмчлэхэд • Өмнө нь кветиапины эмчилгээнд эерэг үр дүнтэй байгаа хоёр туйлт эмгэгтэй өвчтөнүүдэд маниак эсвэл сэтгэл гутралын үе дахин давтагдахаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор тус тус хэрэглэнэ. Жороор B01AF01
22	LEMONT-DMP	Levocetirizine Dihydrochloride and Montelukast Tablets	5mg+ 10mg; Tablet; N30	4Care Lifescience Pvt.Ltd.; India; DMP Healthcare Pvt. Ltd.	Монтелукаст ба левоцетиризин нийлмэл шахмалыг харшил, харшлын халууралт, арьсны харшлын улмаас найтаах, хамраас нус гоожих зэрэгт хэрэглэдэг. Жороор Монтелукаст: R03DC03 Левецетиризин: R06AE09
23	T-Grelor 60	Ticagrelor	60mg; Tablet; N60	4Care Lifescience Pvt.Ltd.; India; DMP Healthcare Pvt. Ltd.	Насанд хүрсэн өвчтөнүүдэд, судас хатуурах өвчний үе дэх титэм судасны цочмог хам шинж бүхий эсвэл зүрхний булчингийн шигдээсний түүхтэй ба судас хатуурлын шалтгаант бүлэнт бөглөрөл (атеротромбоз) үүсэх өндөр эрсдэлтэй хүмүүст бүлэнт бөглөрлийн хүндрэл үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор ацетилсалицилын хүчил (АСХ) эмтэй хавсарч хэрэглэхэд зориулан бүтээсэн. Жороор B01AC24
24	Aladka	Xylometazolin; Neomycin; Dexamethasone phosphate	7.5mg + 52.500IU + 15mg; Nasal spray; 15ml; N1	Duoc Khoa Pharmaceutical Joint Stock Company (DK pharma); Vietnam	Ринит, синусит, харшлын гаралтай ринит, хамар битүүрэх, хамраас нус гоожих зэрэгт хэрэглэнэ. Жороор R01AB06
25	Carveda	Carvedilol	6.25mg; Tablets; N30	Ferozsans Laboratories Limited; Pakistan	Артерийн даралт ихсэх (Гипертензи), зүрхний булчингийн эмгэг эсвэл зүрхний дунд ба хүнд хэлбэрийн архаг ишеми, архаг явцтай, тогтвортой ишемийн үед: урт хугацааны эмчилгээнд хэрэглэнэ. Жороор C07AG02
26	Meropenem	Meropenem	1000mg; Powder for solution for intravenous injection; N1	"Belmed-preparaty" RUE; Belarus	Түүнд мэдрэг нэг ба хэд хэдэн эмгэг үүсгэгч бактериар үүсгэгдсэн дараах халдварт- үрэвсэлт өвчтэй насанд хүрэгчид ба 3 сараас дээш настай хүүхдэд хэрэглэнэ. Жороор J01DH02

27	Levofloxacin	Levofloxacin	500mg; 100ml; Solution for infusion; N1	"Belmed- preparaty" RUE; Belarus	Түүнд мэдрэг бактериар үүсгэгдсэн халдварын эмчилгээнд насанд хүрэгчдэд хэрэглэнэ. Эмнэлгийн нөхцөлд үүссэн уушгины үрэвсэл, арьс зөөлөн эдийн хүндэрсэн халдварууд, цочмог пиелонефрит ба шээс ялгаруулах замын хүндэрсэн халдваруудын үед хэрэглэнэ. Жороор J01MA12
28	Gudbis	Colloidal Bismuth Subcitrate	120mg; Tablet; N40	Plethico Laboratories Pvt.Ltd; India	Ходоодны шархлааны эмчилгээнд салст бүрхүүлийг хамгаалах зорилгоор хэрэглэнэ. Helicobacter pylori-ийн эсрэг гурвалсан эмчилгээнд хэрэглэх ба улмаар дээрх гэдэсний шархлааны дахилтаас сэргийлнэ. Жороор A02BX05
29	Liniment Wishnevsky	tar + xeroform	3g+3g; Ointment; 30g; N1	Altaivitamini JSC; Russia	Нянгийн халдварт өртөөгүй ч, удаан хугацаагаар эдгэхгүй байгаа мэс заслын болон гэмтлийн улмаас үүссэн арьс, зөөлөн эдийн шарханд түрхэж хэрэглэнэ. Жоргүй D08AX
30	Aurora	Rosuvastatin Calcium	10mg; Tablets; N10	Ferozsans Laboratories Limited; Pakistan	Цусанд өөх тос ихсэх (гиперлипидеми) ба липидийн тэнцвэрт байдал холимог хэлбэрээр алдагдах (дислипидеми) Удамшлын гиперхолестеринемийн үед: Триглицерид Анхдагч дисбеталипопротеинемии Атеросклероз, Зүрх судасны эмгэгийн анхдагч урьдчилан сэргийлэлтэд хэрэглэнэ Жороор C10AA07

4. Вакцин

1	Rotavirus Vaccine, Live Attenuated, (Oral) (Freeze- Dried)	Rotasiil	[G1, G2, G3, G4 and G9]* $\geq 10^{5.6}$ FFU/ serotype- 2.5ml/1dose №1+ diluent Lyophilized powder to be reconstituted with buffered diluent for oral administration.	Serum Institute of India Pvt.Ltd, India	6 долоо хоногоос дээш настай эрүүл нярайг ротавирусийн халдвараас үүдэлтэй гастроэнтерит өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 3 удаа идэвхтэй дархлаажуулах тунгаар хэрэглэдэг. Нэг ой хүрэх үед 3 удаа дархлаажуулах горим дууссан байна.
2	Rotavirus Vaccine, Live Attenuated, (Oral) (Freeze- Dried)	Rotasiil	[G1, G2, G3, G4 and G9]* $\geq 10^{5.6}$ FFU / serotype- 5ml/2dose №50+ diluent Lyophilized powder to be reconstituted with buffered diluent for oral administration.	Serum Institute of India Pvt.Ltd, India	Жороор, J07BH02, 5 цэнт вакцин

5. Биобэлдмэл					
1	Эпосино	Хүний рекомбинант эритропоэтин	40000ОУН/мл, №1 тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	Kexing Biopharm Co.Ltd, Republic of China	Цус багадалт, ялангуяа бөөрний архаг эмгэгийн улмаас гемодиализтай болон гемодиализгүй бөөрний үйл ажиллагааны дутагдлаас шалтгаалсан цус багадалтын эмчилгээнд хэрэглэнэ.
2	Эпосино	Хүний рекомбинант эритропоэтин	10000ОУН/мл №1 тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	Kexing Biopharm Co.Ltd, Republic of China	Жороор ВОЗХА01
3	Нэсбэлл	Дарбапоэтин альфа (рекомбинант протейн)	20мкг/0.5мл, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corporation, Republic of Korea	
4	Нэсбэлл	Дарбапоэтин альфа (рекомбинант протейн)	30мкг/0.5мл, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corporation, Republic of Korea	Цус төлжүүлэх бэлдмэл, Уртасгасан үйлдэлтэй эритропоэтинийг идэвхжүүлэгч бэлдмэл Жороор ВОЗХА02
5	Нэсбэлл	Дарбапоэтин альфа (рекомбинант протейн)	60мкг/0.5мл, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	Chong Kun Dang Pharmaceutical Corporation, Republic of Korea	
6	Фоллитроп	Хүний фолликул сэдээгч рекомбинант даавар	75ОУН-0.15мл, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA05
7	Фоллитроп	Хүний фолликул сэдээгч рекомбинант даавар	150ОУН-0.3мл%, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA05
8	Фоллитроп	Хүний фолликул сэдээгч рекомбинант даавар	225ОУН-0.45мл, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA05
9	Фоллитроп	Хүний фолликул сэдээгч рекомбинант даавар	300ОУН-0.6мл, №1 Тариурт дүүргэсэн тарилгын уусмал	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA05

10	Ай Ви Эф-Си	Хүний хорионы гонадотропин	5000ОУН №1 тариуртай тарилгын уусмал бэлтгэх хуурайшуулж хөлдөөсөн нунтаг+ уусгагч	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA02
11	Ай Ви Эф-Эм Эйч Пи	Цэвэршүүлсэн Менотропин	75ОУН №1 тариуртай тарилгын уусмал бэлтгэх хуурайшуулж хөлдөөсөн нунтаг+ уусгагч	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA02
12	Ай Ви Эф-Эм Эйч Пи	Цэвэршүүлсэн Менотропин	600ОУН №1 тариуртай тарилгын уусмал бэлтгэх хуурайшуулж хөлдөөсөн нунтаг+ уусгагч	LG Chem, Ltd., Pebublic of Korea	Жороор G03GA02

Улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн эмийн мэдээллийг <http://licemed.mohs.mn/> цахим хуудаснаас харах боломжтой. Мөн Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын байгууллагын сайтаас Эмийн зөвлөлийн хурлын сар тус бүрээр шийдвэрлэсэн эмийн мэдээллийг дараах холбоосноос авах боломжтой.

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛЭЭС 2025 ОНЫ 05 ДУГААР САРЫН БАЙДЛААР ХАСАГДСАН ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Бүртгэлээс хасагдсан эмийн жагсаалт 2025 оны 05 дугаар сарын байдлаар

Хүснэгт 2.

№	Бүртгэлийн дугаар	Эмийн худалдааны нэршил	Эмийн ерөнхий нэршил	Эмийн тун, хэмжээ, хэлбэр	Эмийн хэлбэр	Олгох нөхцөл	Хүчинтэй хугацаа	Үйлд-вэрлэгчийн нэр, улс
1	FT2015110 4JP05215	Тивикай	Долуте-гравир	50мг №30	шахмал	Жороор	2028. 11.04	Glaxo Operations UK Limited ИБУИНВУ
2	F20211006 NP08068	Клопиксол депо	Зуклопен-тиксол	200мг-1мл №10	тарилгын тосон уусмал	Жороор	2026. 10.06	H.Lundbeck A/S, Дани
3	F20211006 NP08067	Клопиксол	Зуклопен-тиксол	10мг №50	бүрхүүлтэй шахмал	Жороор	2026. 10.06	H.Lundbeck A/S, Дани
4	F20211006 NP08069	Клопиксол Акуфаз	Зуклопен-тиксол	50мг/мл №5	тарилгын тосон уусмал	Жороор	2026. 10.06	H.Lundbeck A/S, Дани
5	F20130925 HP03405	Норди-тропин Норди-флекс	Сомат-ропин	10мл-1.5мл №1	тарилгын уусмал	Жороор	2028. 09.25	Novo Nordisk A/S, Дани
6	FT20161018 LP05723	Авастин	Беваци-зумаб	25мг/мл-4мл №1	концен-траттай уусмал	Жороор	2024. 10.18	F. Hoffmann - La Roche Ltd, Швейцари
7	FT20161018 LP05724	Авастин	Беваци-зумаб	25мг/мл-16мл	концен-траттай уусмал	Жороор	2024. 10.18	F. Hoffmann - La Roche Ltd, Швейцари
8	FT20221018 LP08321	Летрозол	Летрозол	2.5 мг №30	бүрхүүлтэй шахмал	Жороор	2027. 10.18	Novartis pharma Stein AG Швейцари
9	FT20221031 AP08324	Вилдаг-липтин	Вилдаг-липтин	50 мг №56	шахмал	Жороор	2027. 10.31	Novartis Farmaceutica S.A Испани
10	FT20221018 CP08319	Валсартан	Валсартан	80 мг №28	бүрхүүлтэй шахмал	Жороор	2027. 10.18	Novartis Farmaceutica S.A Испани
11	FT20221018 CP08320	Валсартан	Валсартан	160 мг №28	бүрхүүлтэй шахмал	Жороор	2027. 10.18	Novartis Farmaceutica S.A Испани

МОНГОЛ УЛСАД 2025 ОНД БҮРТГЭГДСЭН ЭМИЙН ГАЖ НӨЛӨӨНИЙ ТОХИОЛДОЛ, ШАЛТГААН ХАМААРЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН

Т.Тунгалаг ЭЗУ-ны магистр ЭЭХХЗГ-ын
/Эмийн чанар, аюулгүй байдал, гаж нөлөөний бүртгэл
мэдээллийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

2025 оны I, II, III улирлын байдлаар эмийн гаж нөлөөний нийт 162 мэдээлэл бүртгэгдэж Эм судлалын салбар зөвлөлийн 4 удаагийн хурлаар үнэлгээг хэлэлцүүлэн баталгаажуулж байна.

Эмийн гаж нөлөө илэрсэн эмийг АТС ангиллаар авч үзвэл нийт тохиолдлын 41.4%-ийг нянгийн эсрэг эм хэрэглэсэнтэй холбоотой бүртгэгдсэн тохиолдол (Зураг 1) эзэлж байгаа бол тохиолдол мэдээлсэн эх үүсвэрийн хувьд аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, БОЭТ-өөс нийт тохиолдлын 26.5%, тусгай мэргэжлийн төвөөс 25.3%, хувийн эмнэлгээс 24.1%-ийг тус тус бүртгэж, мэдээлсэн байна. (Зураг 2)

Зураг 1. Эмийн гаж нөлөө,
АТС ангилалаар

Зураг 2. Эмийн гаж нөлөө,
мэдээлсэн эх үүсвэрээр

Тохиолдлын хүнд хөнгөний зэргийг Хартвигийн шалгуураар үнэлсэн дүнгээр харвал нийт тохиолдлын 64.8%-ийг хөнгөн (түвшин 2), 19.1%-ийг хүнд (түвшин 3), 4.9%-ийг хөнгөн (түвшин 1) болон сорил, 3.1%-ийг ноцтой (түвшин 5), 2.5%-ийг хүнд (түвшин 4), 0.6%-ийг ноцтой (түвшин 7) тохиолдлууд тус тус эзэлж байна. (Зураг 3)

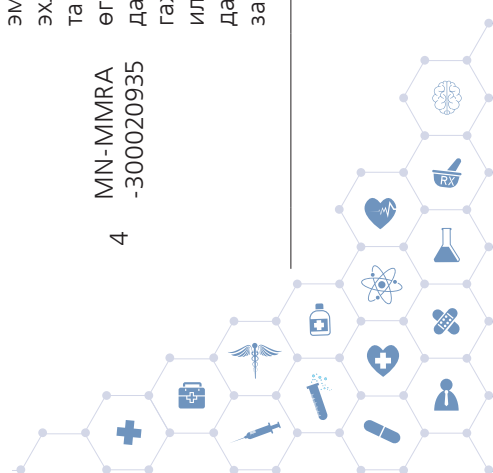

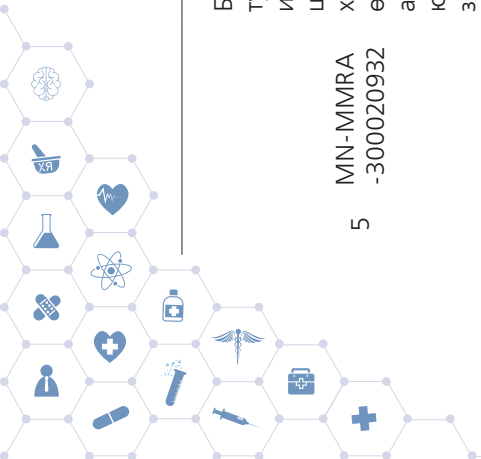
Зураг 3. Тохиолдлын хүнд хөнгөний зэрэг,
Хартвигийн шалгуураар

Эм судлалын салбар зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн баталгаажуулсан эмийн
гаж нөлөөний мэдээллийн жагсаалт, 2025 оны I, II, III улирлын байдлаар

Гаж нөлөөний бүртгэлийн дугаар	Гаж нөлөө илэрсэн шинж тэмдэг	Эм хэрэглэсэн заалт	Гаж нөлөө илэрсэн эмийн мэдээлэл				Үнэлгээ	
			Эмийн олон улсын нэршил	Худалдааны нэршил	Үйлдвэрлэгч, импортлогч	Хүндийн зэрэг	Гаж нөлөөний хэлбэр	Наранжо үнэлгээ
1	MN-MMRA-300020918	Толгой өвдөх, дотор муухайрах, хэвлийгээр өвдөх, амьсгал давчдах, хоолой боох гээд толгой чинэрээд хөлөрсөн.	Цефотаксим	Цефотаксим /I.V and I.M/	Красфарма, ОХУ	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
2	MN-MMRA-300020919	Арьсны тууралт	Цефотаксим	Цефотаксим /I.V and I.M/	Красфарма, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
3	MN-MMRA-300020920	Гар хөл хөхөрсөн, толгой өвдсөн биеэр хүйтэн оргисон тууралт гарсан	Цефотаксим	Цефотаксим /I.V and I.M/	Красфарма, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
4	MN-MMRA-300020935	Эмчлүүлэгчид эмчилгээг эхлэхэд сорил тавихад өөрчлөлт өгөөгүй ба 2 дахь түн эхлэхэд гаж урвал илэрч судас дагаж улайж, загатнасан	Левовфлоксацин (гемигидрат)	Левовфлоксацин	Sichuan Kelun Pharmaceutical, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

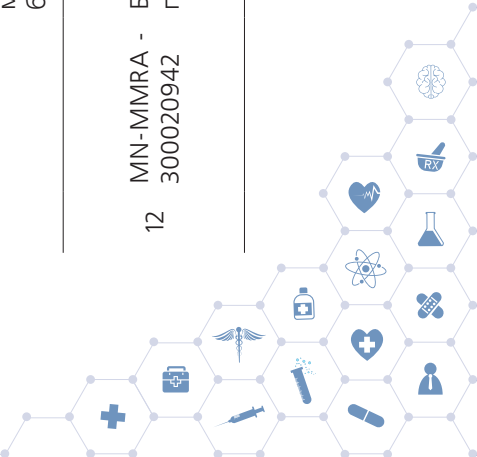

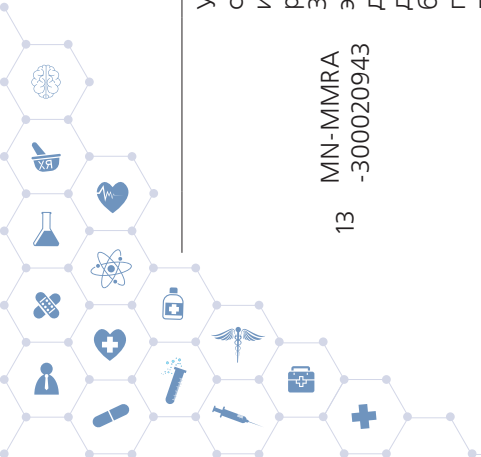
5	MN-MMRA -300020932	Биеэр улаан тууралт гарна их загатнана, цэврүү гарна, хорсож таталдаж өвдөнө, амаа ангайж чадахгүй юм идэж уухад зовуурилна, хөл хавдана.	Ханиад, шуухитнаа	Азитромицин	Азитрон	Монос эмийн үйлдвэр, Монгол	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
		Дотор муухайрч бөөлжсөн, бие хүйт дааж артерийн даралт буурсан.	J06.9 Амьсгалын дээд замын цочмог халдвар, тодорхойгүй	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
		Нүүр чих халуун оргиж загатнасан, улайж хавдсан	Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээ	Интралипид 20% 250 мл	Интралипид	Fresenius Kabi, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
		МН-MMRA -300020923	Нүүр чих халуун оргих улайх	Үр шилжүүлэн суулгах эмчилгээ	Интралипид 20% 250мл	Fresenius kabi, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
		Бүх биеэр тууралт гарна, маш их загатнана, тууралтаар халуу оргиж хорсоно. Тууралт улам нэмэгдэнэ. Бие арзайна.	Тулай	Аллопуринол	Аллопуринол	РТ. Pertiwi Agung, Индонез	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
9	MN-MMRA -300020933								

Биеэр тархмал 0.5-6см улаан дугариг толбонуудтай тууралт гарсан. 2024.12.09нд 12:00 ципрофлоксацин 500мг 1ш уусан. 15:00 цаг орчмоос тууралт гарч загатнасан. Орой 18:00 цагт дахин 1ш уугаад тууралт улам нэмэгдсэн. Сальбутамолоор утаж байсан. Өмнө астма оношоор сальбутамол цацдаг байсан харшил урвал өгч байгаагүй.								
10	MN-MMRA-300020930	Үрэвсэл	Ципрофлоксацин	Ципрофлоксацин	НСРС, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
Эхний тунг ууснаас 30-40 минутын дараа ус уусан. Дотор муухайрч 3 удаа бөөлжсөн.								
11	MN-MMRA-300020939	J01.2 Хамрын дайвар хөндийн цочмог синусит, тодорхойгүй	Цефуруксимын аксетил	Фуроксетил	Hawon Pharmaceutical corporation, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
Эмчийн заалтаар булчинд тарьсан								
12	MN-MMRA -300020942	Биеээр тууралт гарсан	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

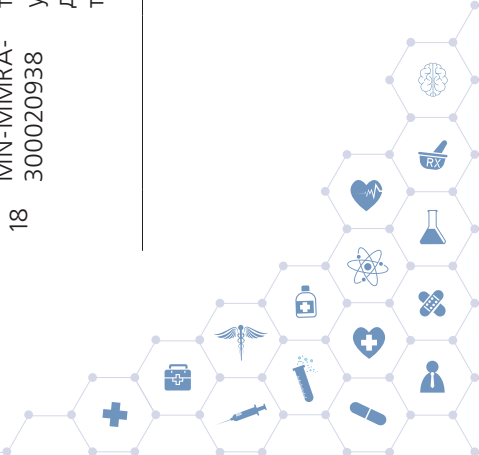

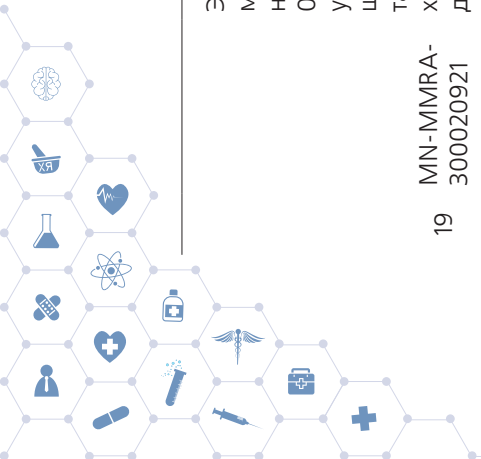
13	MN-MMRA -300020943	Урьдчилан сэргийлэх изониазид рифампицин 300мг эмийг эмийг уусны дараа амьсгал давчдаж эхэлсэн, биээр улаан гүвдрүүт тууралт гарсан.	Сүрьеэгийн урьдчилан сэргийлэх эмчилгээ	Этамбутол + Изониазид + Пиразинамид + Рифампицин	Рифамицин + Изониазид + Пиразинамид + Этамбутол	Svizera Labs Private Limited, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
14	MN-MMRA -300020934	Гэдэс базлана, дотор муухайрна, бөөлжинө Мелбек эмийг 2024.12.06-ны үдээс хойш 1ш, 7;8;9;10;11-нд өдөрт 2ш уусан. 10-ны өглөө босоход хөхний хооронд, эрүүгээр, хамрын доогуур, 2 хөмсөгний голоор хөндүүртэй улаан тууралт гарсан. 8; 9нд усан үзэм идсэн болохоор тэрнээс болсон эсэхийг шалгахаар эмээ уусаар байсан боловч улам ихэссэн болохоор эмчид хэлтэл эмээ зогсоо гэсэн. 12-ноос уухаа зогсоож 13-нд эмийн санд очиж эмээ буцааж өгсөн.	Эмчийн заалтаар	Никотины хүчил	Витамин ПП	Айвико тарилгын шингэний үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
15	MN-MMRA - 300020936	Нурууны өвдөлт намдаах Нурууны өвдөлт намдаах	Нурууны өвдөлт намдаах	Мелоксикам	Мелбек	Nobel Ilac Sanayii Ve Ticaret A.S Turkey, БНТУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

2024.12.18-нд анх гарын алга загатнаж эхэлсэн. 2024.12.19-нд 2 гарын шууны дотор тал, 2 гуяар том толбон улаан тууралт гарч эхэлсэн. Загатнаа ихтэй. Дексаметазоныг судсанд дуслаар, димедрол 1мл-ийг судсаар тарьсны дараа тууралт бага зэрэг бүдгэрч байна.		Цеврикалгиа /Хүзүүний өвдөлт/	Диклофенак	Flagship Biotech international, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
16	MN-MMRA-300020941						
Дотор муухайрсан, толгой эргэсэн		В18 Архаг гелатит	Л-орнитин-Л-аспартат	Хелагард	United biotech limited, БНЭУ	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
17	MN-MMRA-300020937						
Зүү хатгасан хэсгийн судсаар тариа шахах үед улайж хүрэлтсэн, дотор муухайрч толгой эргэсэн		К71 Хорт элэгний өвчин	Л-орнитин-Л-аспартат	Хелагард	United biotech limited, БНЭУ	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
18	MN-MMRA-300020938						

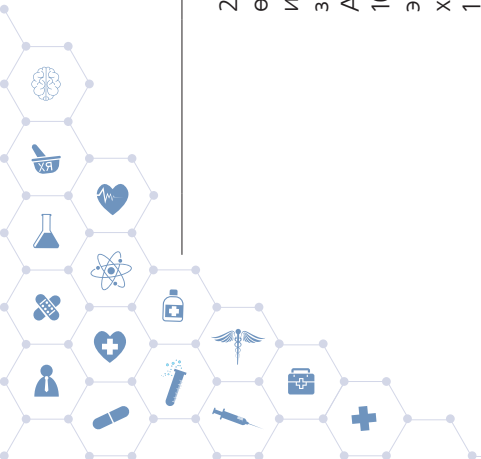
19	MN-MMIRA-300020921	Эмчлүүлэгчид меропенемийг натри хлорид 09%-н 10мл уусмалаар шингэлж сорил тавьсан. Хэсэг хугацааны дараа сорил тавьсан хэсгээр том хэмжээний улайлт үүссэн. Жижүүр эмчид хянуулахад харшилж байна гэсэн.	Эмчийн заалт, сорил 0.3мл	Меропенем	Meropenem	JW pharmaceutical corporation, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
20	MN-MMIRA-300020924	Нүүр хүзүүгээр олон тооны улаан гүвдрүүт тууралтууд гарч загатнасан. Артерийн даралт ихэссэн.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хэвлийн тодосгогчтой СТ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
21	MN-MMIRA-300020925	Дотор муухай оргино, аманд бодис амтагдана.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хэвлийн тодосгогчтой СТ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
22	MN-MMIRA-300020926	Нүүр хүзүүгээр олон тооны гүвдрүүт тууралт гарч загатнасан. Аманд эмийн бодис амтагдана. Артерийн даралт ихэссэн.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хэвлийн тодосгогчтой СТ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

23	MN-MMRA -300020927	Дотор муухай оргино, нүүр хүзүүгээр гүвдрүүт тууралтууд гарсан.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хэвлийн тодосгогчтой СТ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
24	MN-MMRA -300020928	Нүүрээр олон тооны гүвдрүүт тууралт гарч загатнасан. Хоолой гашуу оргино.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хэвлийн тодосгогчтой СТ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
25	MN-MMRA -300020929	Нүүр хүзүүгээр олон тооны гүвдрүүт тууралт гарсан.	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг хэвлийн тодосгогчтой СТ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
26	MN-MMRA -300020931	Бүх бие халуу оргиж толгой өвдөнө	Эмчийн заалтаар эмийн эмчилгээ	Рибоксин	Инозин	Dalchempharm, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
27	MN-MMRA -300020940	Нүд загатнаж, улайсан	Нүдний үрэвсэл	Преднизолон	Аурофорт	Augolab, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
28	MN-MMRA -300020944	Загатнасан, арьсаар гүвдрүүт тууралт гарсан, 2 гар бадайрч хавагнасан, хэл хавагнасан, шээгээгүй, амьсгал давчдана, арьс салст шарангуй болсон.	Дархлаа дэмжих	Амин хүчил	Аминоген-Экс инжекшн "Н.К"	Nang Kuang, Тайвань	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

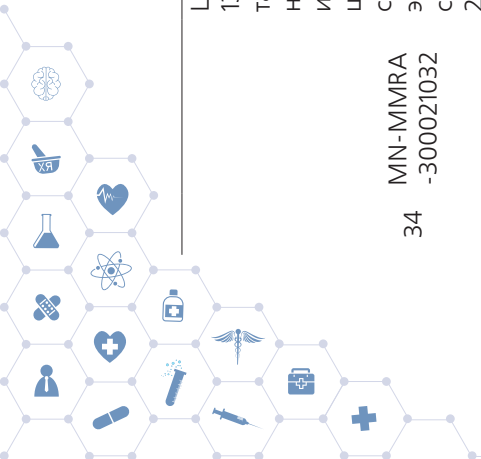
2024/12/23-ны өдөр тус Вьетнам иргэн эмчийн зааврын дагуу Аторвастатин 10мг /Аторис/ эмийг оройн хоолны дараа 1 шахмалыг уусан. Ууснаас ойролцоогоор 1 цагийн дараа гэдэс базалж, гүйлгэж эхэлсэн. Эмийн эмчилгээг зогсоож, түүнээс хойш дахин гүйлгээгүй. Хамт хэрэглэсэн эм-Метформин 850мг-аар 1 шахмалаар өдөрт 1 удаа уусан. Эмийн харилцан үйлчлэл илрээгүй.								
29	MN-MMRA-300020945	Чихрийн шижингийн хэв шинж 2, таргалалт 1-р зэрэг	Аторвастатин	Аторис	KRKA	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
30	MN-MMRA-300020947	Антибиотик эмчилгээний үед мөөгөнцрөөс сэргийлэх зорилгоор	Флуконазол	Флуконазол	Денк фарм, ХБНГУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

31	MN-MMRA -300020948	Юм идэхэд хөндүүрлэж өвдөнө, идэж чадахгүй байна, шээхэд хорсоно, хүндрэхэд анус хорсоно, гарын алга хөлийн ул шилбээр туурсан, цэврүүтсэн, хөлийн ул болон гарын алга тууралт гарснаас болоод явж чадахгүй, юм барьж чадахгүй байгаа	Архинд донтох эмгэг, архинаас шалтгаалсан сэтгэцийн болон зан төрхийн эмгэгтэй F10.2	Карбамазепин	Карбамазепин	Акрихин, ОХУ	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
32	MN-MMRA -300020955	Толгой эргэж дотор муухайрч, нүүр улайсан.	Үрэвслийн эсрэг	Цефазолин	Цефазолин	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
33	MN-MMRA -300020962	Суга цавь загатнасан. Нүүр халуун шатаж дотор муухайран биеэр том том улаан тууралт гарч, амьсгалахад бэрхшээлтэй болсон.	Үрэвслийн эсрэг	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

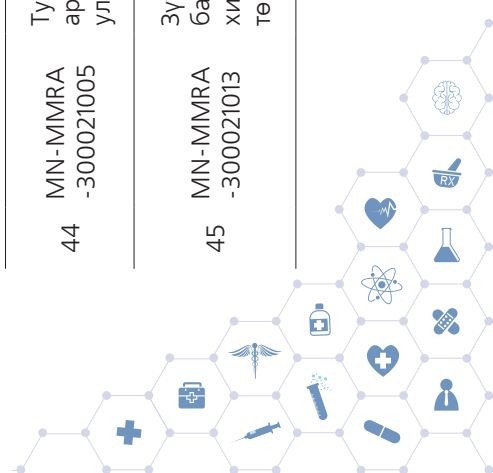

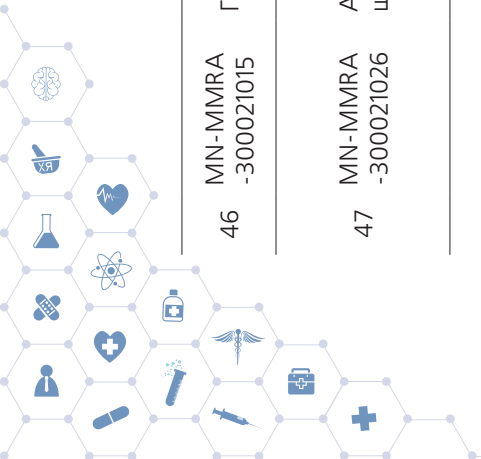
34	MN-MMRA -300021032	Цефазолин тариа 13 цагт сорил тавихад ямар нэгэн гэж нөлөө илрээгүй. 15 цаг 00 минутанд сувилагч 10мл ээр шингэлж судсаар хийсэн. 2 минутын дараагаас царай цонхигор болж , хүрэн улаан болсон. Амьсгал давчидсан.	Г45.8 Бусад түр зуурын тархины цус багадалтын дайралт болон түүнтэй холбоотой синдромууд	Цефазолин	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Ноцтой (Түвшин 7)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
35	MN-MMRA -300020963	Сорил тавьсан хэсэгт том хэмжээний улаан хүрээ татсан. Сорил тавьсан газар бага зэрэг хавдсан.	Үрэвслийн эсрэг	Корус цефотаксим	Наkook korus pharm co.,ltd, БНСУ		Сорил	
36	MN-MMRA -300020973	Дотор муухайрна, хар хөлс гарна, толгой өвдөнө.	Шээсний замын халдвар	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
37	MN-MMRA -300020975	Чих загатнасан	Эмчийн заалтаар	Цефтриаксон сульфактам	Мankind pharma LTD, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
38	MN-MMRA -300020980	Хүүхдийн биеийн байдал хүнд, ухаан санаа бүдэг арьс салстаар гүвдрүүт бэлцрүүт тууралт үүссэн пульс сул, зүрхний хэт авиа тод	К74.2 Элэгний хатуурал	Цефотаксим	Кhaspharma JSC, ОХУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
				Цефотаксим /I.V and I.M/				

39	MN-MMRA -300020982	Амьсгал давхцаж, толгой задрах гэж буй мэт өвдөнө. Суга хүзүү хэсгээр загатнасан. царай цонхигор, зүрх дэлссэн	Бугуй сарвууны эдийн үхжилт	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
40	MN-MMRA -300020983	Дотор муухайрч бөөлжсөн	Үрэвсэл дарах зорилгоор	Л-орнитин +Л-аспартат	Хелагард	United biotech limited, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
41	MN-MMRA -300020996	Уруул хавдах, дотор муухайрах, шилэн хүзүү рүү хөших, толгойн ар руу хөөрөх, бүх бие загатнах	N41.1 Архаг простат	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Красфарма, ОХУ	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
42	MN-MMRA -300020997	Дотор муухайрна, тариа амтагдана, огиулна, хүйтэн хөлс гарна, тууралт гарна	Бөөрний үрэвсэл	Цефотаксим	Вонтаксим	Daewon pharm Co. LTD, БНЭУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
43	MN-MMRA -300021004	Чичрэнэ, хөхрөхөд пульс, амин үзүүлэлт тогтворгүй	Эмчийн заалтаар	Метронидазол	Метронидазол	Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
44	MN-MMRA -300021005	Тууралт гарсан, арьс салст улайсан	Халдвараас сэргийлэх	Цефтриаксон сульфактам	Сефатаим - СБ 1.5	Mankind pharma LTD, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
45	MN-MMRA -300021013	Зүүгээр хатнаж байгаа мэт жирс хийсэн мэдрэмж төрсөн	Эмчийн заалтаар	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Красфарма, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

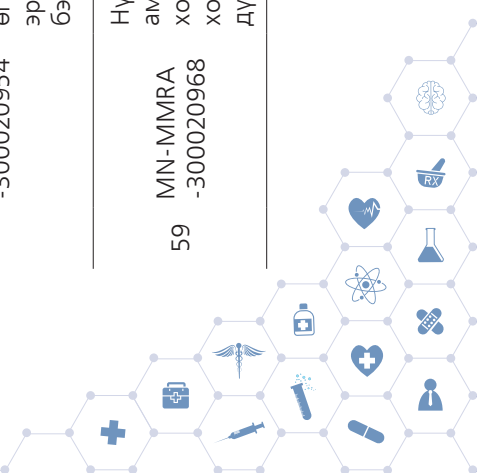

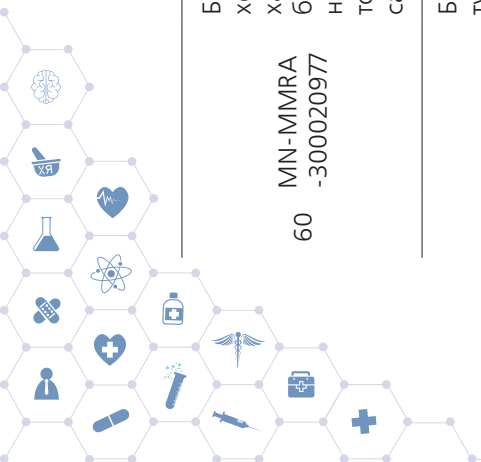
46	MN-MMRA -300021015	Гүвдрүүт тууралт	Үрэвсэл намдаах	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
47	MN-MMRA -300021026	Анафилаксийн шок	Гүйлсэн булчирхай орчмын буглаанымэс засалд орсон	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хүнд (Түвшин 4)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
48	MN-MMRA -300021035	Чичирч бөөлжсөн	Зүүн уушгины нэвчдэст хатгалгаа цочмог явц, хүнд хэлбэр	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
49	MN-MMRA -300021019	Бөөлжсөн	Үрэвслийг намдаах	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Красфарма, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
50	MN-MMRA -300021034	Улайж цэврүүт тууралт гарсан	Үрэвсэлтэй	Ванкомицин	Ванкомицин	Красфарма, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
51	MN-MMRA -300021017	Арьс салстаар тууралт гарсан. Халуурсан, ам нээхэд хөндүүрлэж өвдөнө, хорсоно. Юм идэж уухад зовуурьтай. Юм идсэний дараа бөөлжинө. Толгой өвдөнө, дотор муухайрна. Амны салст, бэлэг эрхтэнд шархлаатай. Биеэр толбон тууралт гарна. Дээгүүрээ цэврүүтэй.	И70.1 Бөөрний артерийн атеросклероз	Доксициклин	Доксициклин	Incepta Pharmaceuticals Limited, Бангладеш	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

52	MN-MMRA -300021025	Загатнасан	J18.9 Үүсгэгч тодорхойгүй пневмони	Амоксициллин	Амоксан	PT. Sanbe Farma, Индонез	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
53	MN-MMRA -300020985	Хоолой сэрвэгнэж ханиалгана	Ханиад	Ампициллин натри	Ампициллин	NCPC, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 4)
54	MN-MMRA -300021012	Сорил тавьсан хэсэг улайж загатнасан	Үрэвсэл	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Красфарма, ОХУ		сорил	
55	MN-MMRA -300021031	Улайж хэсэг орчим туурсан	Үе мөчний үрэвсэлд	Цефазолин	Цефазолин	Красфарма, ОХУ		сорил	
56	MN-MMRA -300021000	Гэдэс өвдөнө, дотор муухайрна, огиудас хүрнэ	L23 Харшлын гаралтай дерматит	Инозин + Никотинамид+ Рибофлавин+ Сукцины уламжлал	Цитофлавин	Scientific Technological Pharmaceutical Firm "POLYSAN", LTD OXU	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
57	MN-MMRA -300020949	Дотор муухай оргих, зүрх дэлсэх, бачуурах	Даралт бууруулах эм	Амлодипин + Валсартан	Эксфорж	Novartis Pharma Services Inc, Итали	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
58	MN-MMRA -300020954	Хамаг бие загатнаж барзгар тууралт өгөөд толгой эргэж дотор бэлбэгнэсэн	Артерийндаралт ихсэлт	Амлодипин + Лизиноприл	Амлизект	Реплек фарм ЛТД, Македон	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
59	MN-MMRA -300020968	Нүүр улайх, амьсгал давчдах, хоолой бачуурах, ходоод халуу дүүгэх	C56 Өндгөвчний хорт хавдар	Паклитаксел	Атаксил	DEVA Holding, БНТУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

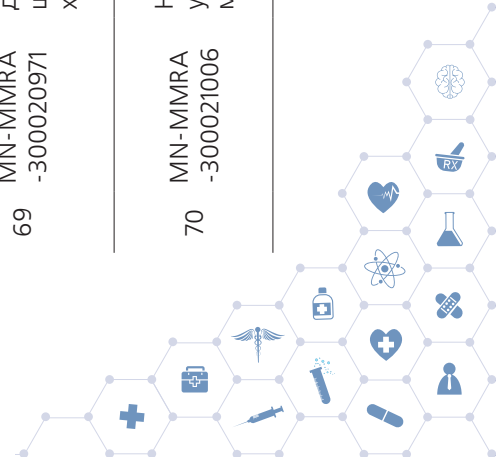

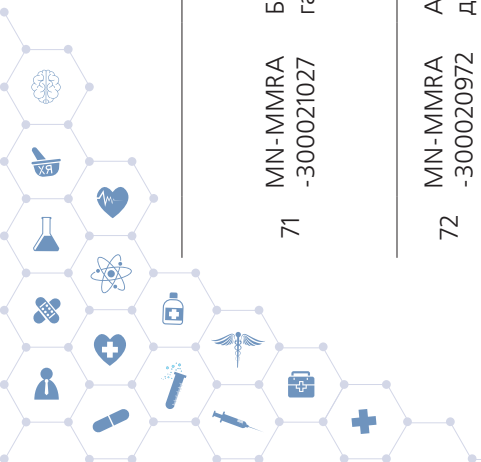
60	MN-MMRA -300020977	Бөөлжсөн, хөлийн улнаас халуун дүүгэж бүх бие загатнаж нүүр ам татсан, толгой эргэж зүрх савласан	Артерийн даралт ихдэлт	Лориста Н	Гидрохлоротиазид + Лозартаны кали	KRKA d.d., Novo Mesto, Словени	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
61	MN-MMRA -300020987	Бүх биеэр улаан тууралт гарч, толгой эргэж, артерийн даралт буурч, зүрхний пульс огцом өссөн.	Хэрх	Натрийн салицилат	Натри салицилат	Цомбо фарм ХХК, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
62	MN-MMRA -300020989	Зүүгээр хатгаж байгаа юм шиг болсон	Үрэвсэл	Цефотаксим	Корус цефотаксим	Хангүк корис фарм, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
63	MN-MMRA -300020990	Толгой их өвдөх, нус нулимс гоожиж, нүд аргаж байсан, бүх бие янгинаж өвдсөн	Цус шингэлэх	Клопидогрел	Клопина	DongKoo Bio&Pharma, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
64	MN-MMRA -300020960	Бие суларсан, бие чичирсэн, гар хөл татна, хөлс гарна	D13.0 Хоол боловсруулах тогтолцооны бусад, тодорхойгүй хэсгүүдийн хоргүй хавдар	Калийн хлорид + Кальцийн хлорид + Натрийн хлорид	Рингер 500 мл	Энхийн шүүдэр ХХК, Монгол	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
65	MN-MMRA -300020970	Арьсны тууралт	Булчирхайн сүрьеэ	Этамбутол + Изониазид + Пиразинамид + Рифампицин	Рифампицин + Изониазид + Пиразинамид + Этамбутол	Svizera Labs Private Limited, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

66	MN-MMRA -300020981	Толгой эргэх, дотор муухайрах, бие сульдах	C18 Бүдүүн гэдэсний хорт хавдар	Оксалиплатин	Оксалпин	DEVA Holding, БНТУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
67	MN-MMRA -300021009	Арьс улайсан, толгой өвдсөн, бие нилэнхүйдээ улаан болсон	Уушгины хатгалгаа	Ванкомицин	Ванкорин	HK inno.N Corporation, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
68	MN-MMRA -300021018	Бүх биеэр тууралт гарч, халуун дүүгнэ. Нүүр нүд хавдаж, нүд нээгдэхгүй. Ам уруул шалбарч хагарна. Ам ангайхад хэцүү зовиурлана, шүлсээ залгихад өвдөнө. Шээс багассан, өтгөн хатна. Нүдний салст улайссан. Зүүн нүдний дээд зовхины арьс хууларсан.	Тулай өвчин	Аллопуринол	Ланпурин	PT. Pertiwi Aung, Индонез	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
69	MN-MMRA -300020971	Хар хөлс цутгаж дотор бэлбэгнээд шилэн хузуу рүү халуу оргисон	M47.26 Радикулопатитай хавсарсан бусад спондилоз	Толперизон + Лидокаин	Мидокалм	Gedion richter, Унгар	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
70	MN-MMRA -300021006	Нүүр чинэрч улайсан, дотор муухайрсан.	M47.26 Радикулопатитай хавсарсан бусад спондилоз	Никотины хүчил	Витамин ПП	Айвико тарилгын шингэний үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)

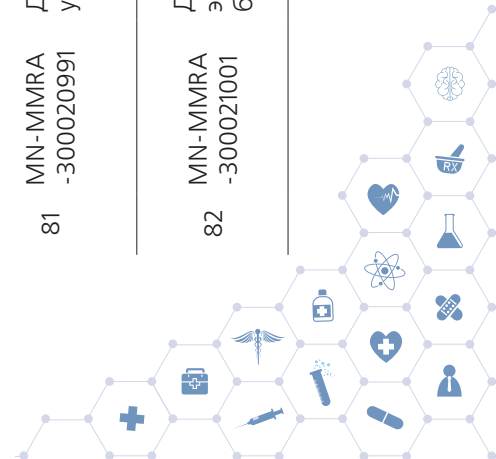

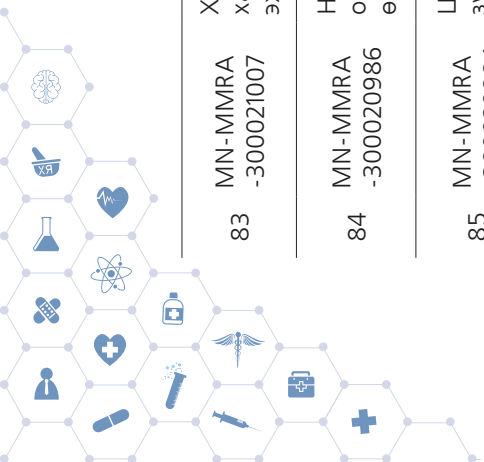
71	MN-MMRA -300021027	Биеэр тууралт гарсан	К74 Элэгний хатуурал, Дагалдах онош М54 Нурууны доод хэсгийн өвдөлт	Толперизон	Мидокалм	Gedion richter, Унгар	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
72	MN-MMRA -300020972	Амьсгал давчдана, тууралт	Өндгөвчний хорт хавдар	Карбоплатин	Карбодекс	DEVA Holding БНТУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
73	MN-MMRA -300020992	Тариа хийхэд судас дагаж халуун оргиж загатнасан	Цус шингэлэх	N-метилглюкамин сукцинат + Натрийн хлорид + Калийн хлорид + Магнийн хлорид	Реамберин 1,5%-400мл	Scientific Technological Pharmaceutical Firm "POLYSAN", LTD, OXY	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
74	MN-MMRA -300021003	Толгой эргэх, дотор муухайрах, бие сульдах	C18.0 Бүдүүн гэдэсний хорт хавдар	Оксалиплатин	Оксалпин	DEVA Holding БНТУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
75	MN-MMRA -300021008	Дотор муухайрах, огиулах, бүх биеэр загатнах	C16.0 Ходоодны хорт хавдар	Карбоплатин	Карботин	DEVA Holding БНТУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
76	MN-MMRA -300021037	Тууралт, загатнана	C56 Өндгөвчний дахисан хорт хавдар	Карбоплатин	Карбодекс	DEVA Holding БНТУ	Хүнд (Түвшин 3)	С хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
77	MN-MMRA -300020979	Дотор муухайрч нүд харанхуйлна	К74.2 Элэгний хатуурал	Л-орнитин-Л-аспарат	Хепа Л	Dai Han pharm со. LTD, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
78	MN-MMRA -300021036	Загатнана	Чихрийн шижин өвчний 2-р зэрэг, Зүрхний ишеми өвчин В хэлбэр	Натрийн салицилат	Натри салицилат	Цомбо фарм ХХК, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

79	MN-MMRA -300020978	Бүх биеэр халуу оргино, судас дагаж өвдөнө.	Шинж тэмдгийн даралт ихсэлт 110, хавсарсан өвчин K86 Нойр булчирхайн бусад өвчин	Магнийн сульфат	Цомбо фарм ХХК, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
80	MN-MMRA -300020988	Цээж, хэвлий, нүүр хэсгээр нэлэнхүйдээ улаан ягаан өнгийн тууралт гарна, загатнана, толгой өвдөнө, дотор муухайрна, бөөлжинө, аюулхай орчмоор өвдөнө, үе үе амьсгал давчидна. Нүдний склер шарлах / Биохимийн шинжилгээнд Асат -8000, Алат -4000/. Элэгний цочмог үрэвсэл	Булчирхайн сүрьеэ	Этамбутол + Изониазид + Пиразинамид + Рифампицин	Svizera Labs Private Limited, БНЭУ	Ноцтой (Түвшин 5)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
81	MN-MMRA -300020991	Дотор муухайрч унасан.	A23 Бруцелла мелитензис"- ээр сэдээгдсэн бруцеллөз	Натрийн салицилат	Айвико тарилгын шингэний үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
82	MN-MMRA -300021001	Дотор эвгүйрхэнэ, бүх бие суларна	Архаг гепатит	Никотины хүчил	Айвико тарилгын шингэний үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

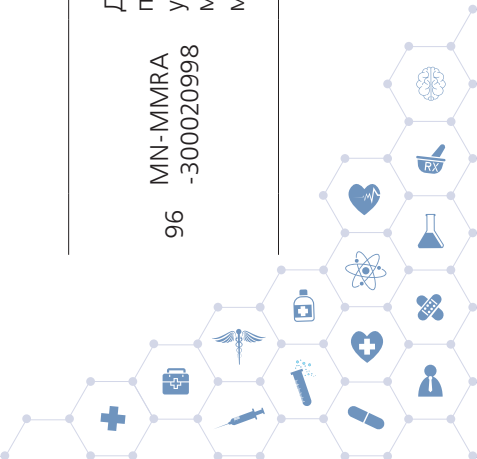

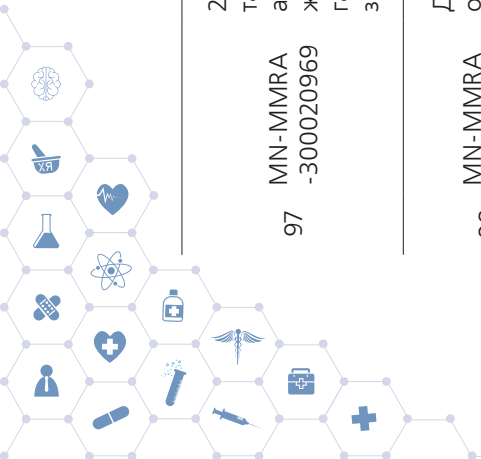
83	MN-MMRA -300021007	Хоолой загатнаж ханиалгаж эхэлсэн	К81 холецистит	Гимекромон	Одестон	Pharmaceutical Works "Polfa" JSC, Польш	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
84	MN-MMRA -300020986	Нүүр халуу оргино, ходоод өвдөнө	Архаг гепатит	Л-орнитин+Л-аспартат	Хелагард	United Biotech (P) LTD, Индонез	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
85	MN-MMRA -300020984	Цээж давчдана зүрх дэлсэнэ бие сулдана	К85 Хурц нойр булчирхайн үрэвсэл	Метронидазол	Метронидазол	Cisen Pharmaceutical Co.,Ltd, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
86	MN-MMRA -300021010	Нүүр халуу дүүгэж, бие нэлэнхүйдээ улайсан, хоолой сөөсөн, сатураци унасан.	Р51 Толгой өвдөлт	Пирацетам	Пирацетам	Нахиа Импекс, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
87	MN-MMRA -300021011	Хөлс чийхарч, дотор муухайрч, нүд бүрэлзсэн	Толгой өвдөнө орон зайн баримжаа алдагдана гэсэн зовиуртай үзүүлэхэд эмч бичсэн	Инозин + Никотинамид+Рибофлавин+Сукцины уламжлал	Цитофлавин	Scientific Technological Pharmaceutical Firm "POLYSAN", LTD, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
88	MN-MMRA -300021016	Нүүр нүд хавдана. Ам бүтэн нээгдэхгүй. Бүх биеэр тууралт гарна. Арьс хуурайшиж таталдаж өвдөнө. Бүх биеэр тархсан улаан гүвдрүүнүүдтэй, тархмал зузаан цайвар хайрстай. Хайрс гуужна.	Ф10.2 Архины хамаарал	Дисульфирам	Алкобюз	T.O. Pharma Co.,Ltd, Тайланд	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)

89	MN-MMRA -300020994	Дотор муухайрах, бөөлжих, толгой эргэж манарсан.	Z51.1 Дархлаа дэмжих болон хавдрын эсрэг хими эмчилгээний үзлэг	Левифлоксацин	Левоксин 250	Incepta Pharmaceuticals Limited, Бангладеш	Хөнгөн (Түвшин 2)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 8)
90	MN-MMRA -300020995	Дотор муухайрч толгой өвдсөн.	N-71.1 Умайн архаг үрэвсэл	Нитрофурантоин	Фурадонин	Монос эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
91	MN-MMRA -300020976	Улайж загатнаж хавдсан, нүд бүлцдэгсэн	N-10 Архаг пиелонефрит	Норфлоксацин	Нолицин	KRKA d.d., Novo Mesto, Словени	Хөнгөн (Түвшин 2)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
92	MN-MMRA -300020993	Тарьсан хэсгийн арьс улайж загатнасан	A23 Зарим халдварт болон шимэгчийн өвчин	Зуун настын шингэн ханд	Алое	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
93	MN-MMRA -300021028	Бөөлжих, нүүр улайх	Хэвлийн СТ шинжилгээ	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
94	MN-MMRA -300021029	Тууралт гарах, загатнах	Хэвлийн СТ шинжилгээ	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
95	MN-MMRA -300021030	Тууралт гарах, загатнах	Хүзүү толгойн СТ шинжилгээ /Congenital cyst of mediastinum/	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хүнд (Түвшин 3)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
96	MN-MMRA -300020998	Даралт болон пульс, сахар унасан, мөн дотор муухайрсан.	A46 Зарим халдварт болон шимэгчийн өвчин	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хүнд (Түвшин 3)	A хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)

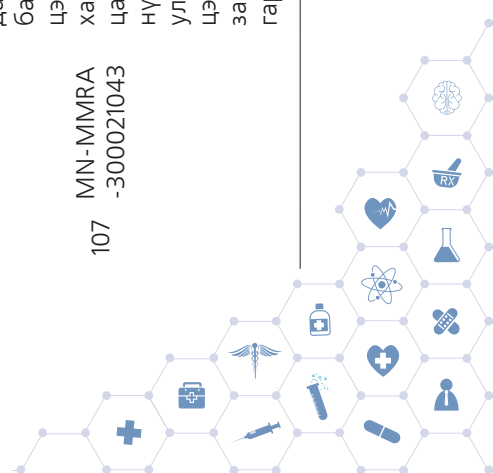

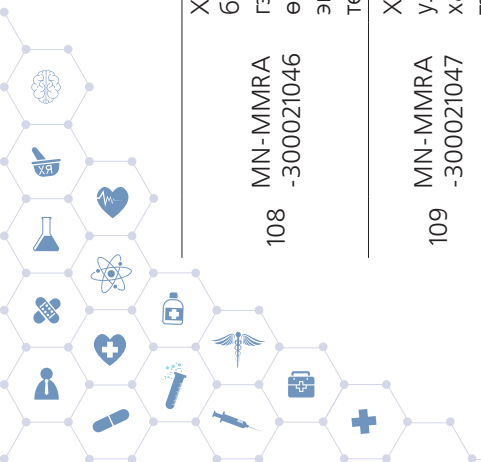
97	MN-MMRA -300020969	2 гарын дотор талын нимгэн арьсаар жижиг тууралт гарсан, бүх бие загатнасан	Захын мэдрэлийн үйл ажиллагааг дэмжих	Рибофлавин + Пиридоксин + Тиамин + Никотинамид + Декспантенол	Витамин В комплекс	НСРС, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
98	MN-MMRA -300020965	Дотор муухай оргисон, гүйлгэсэн, хүйтэн хөлс гарсан	Могойн яр	Ацикловир	Ациклогстад	Stada Arzneimittel AG, ХБНГУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
99	MN-MMRA -300021020	Бие арзайж дотор муухайрсан, салганаж чичирсэн.	Тодосгогч той хэвлийн СТ	Йогексол	Омнипак	GE healthcare, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
100	MN-MMRA -300021021	Даарч чичирч эхэлсэн, салгалж гуйвж дайвалзаад толгой эргэсэн, дотор муухайрна, даралт унаж хэм алдагдсан	Тодосгогчтой СТ, D16-9 Яс, үений хальсны хоргүй хавдар	Йогексол	Омнипак	GE healthcare Ирланд,	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
101	MN-MMRA -300021022	Бөөлжис цутгаж дотор муухайрсан, халуурсан бие суларч тамирдсан ,чичирч салганаад байсан,толгой өвдөнө.	Тодосгогчтой СТ - элэгний хорт хавдрын эмчилгээ хийлгэж байсан	Йогексол	Омнипак	GE healthcare, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

102	MN-MMRA -300021023	Арьсны тууралт гарсан	СТ шинжилгээ	Йогексол	Омнипак	GE healthcare, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
103	MN-MMRA -300021033	Улаан жижиг тууралт гарсан	СТ шинжилгээ	Йогексол	Омнипак	GE healthcare, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
104	MN-MMRA -300021039	Улайсан	Залгиур хоолойн үрэвсэл	Бензатин Бензилпе- нициллин	Бензатин Бензилпе- нициллин	NCPS, БНХАУ		сорил	
105	MN-MMRA -300021041	Шинжилгээнд орсноос 3-4 цагийн дараагаас бие зарайж эхлэсэн. Шөнө 3 цаг гэхэд нүүр нүд хавдаж хавагнасан	СТ шинжилгээ	Йодиксанол	Визипак	Ge healthcare, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 1)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
106	MN-MMRA -300021042	Биеийн хүйтэн хөлс гарсан, чих шуугина, ам хатна	Артерийн гипертензийн криз	Натри салицилат	Натри салицилат	Цомбо фарм ХХК, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
107	MN-MMRA -300021043	Шинжилгээнд орсноос 9 цагийн дараагаас гэртээ байхад хүзүү цээж загатнаж халуу оргиод 11 цагийн дараагаас нүүр нүд хавдаж улайсан, нуруу цээж гар загатнаж тууралт гарсан	СТ шинжилгээ	Йодиксанол	Визипак	Ge healthcare, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 1)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

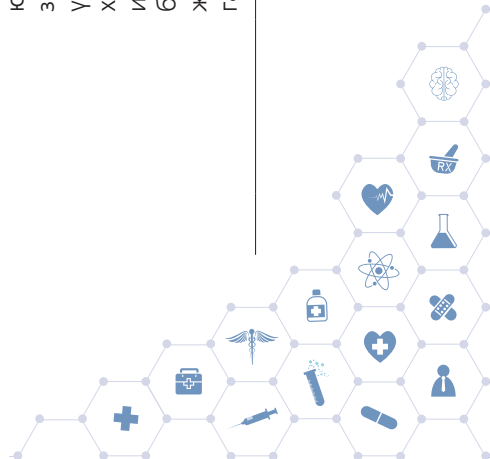

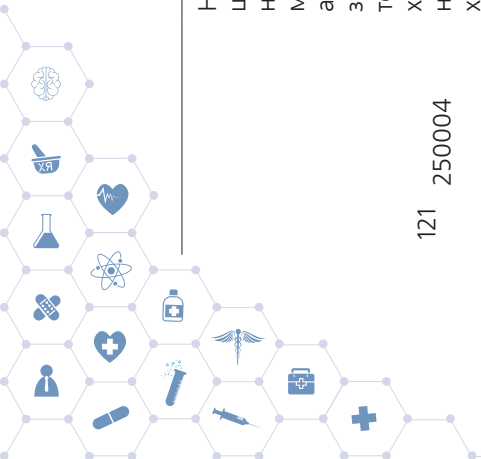
108	MN-MMRA -300021046	Хоолой бачуурч боох гэнэ, аюулах өвчүүний араар эвгүй мэдрэмж төрнө	Үүсгэгч тодорхойгүй пневмони	Цефотаксим + метронидазол	Reyoung pharmaceutical, БНХАУ, Айвиго тарилгын шингэний үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр ба Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
109	MN-MMRA -300021047	Хоёр гар хавдаж, улайж загатнаад харшлын шинж тэмдэг илэрсэн	Дархлаа дэмжих	Иммун актив Д	Селен, цайр, Л-гистидин, аскорбины хүчил	Хөнгөн (Түвшин 1)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
110	MN-MMRA -300021048	Шинжилгээнд орохын өмнө сорил тавихад хэсэг газар улайсан тууралт өгсөн	СТ шинжилгээ	Йопромид	Ультравист	Bayer AG, ХБНГУ	сорил	
111	MN-MMRA -300021049	Толгой өвдөх, дотор муухайрах, гэдэс базлах	Мэс заслын дараах үрэвслийн эсрэг	Цефотаксим	Цефотаксим	Нахиа эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
112	MN-MMRA -300021050	Улайж туурсан	Цочмог фарингит	Cefotaxime	Cefotaxime	NCPC, БНХАУ	сорил	
113	MN-MMRA -300021051	Тууралт гарсан /сорил тавихад зүгээр байсан/	Уушгины хатгалгаа	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Хөнгөн (Түвшин 1)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
114	MN-MMRA -300021053	Улайж загатнасан	Үрэвсэл намдаах	Цефтриаксон	Цефтриаксон	Красфарма, ОХУ	сорил	
115	MN-MMRA -300021054	Арьс цайрсан	Тууралт	Синафлан	Флуоцинолоны ацетонид	Хөнгөн (Түвшин 2)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 3)
116	MN-MMRA -300021059	Толгой өвдөх, судас дагаж улайсан	Төрсний дараах салстын үрэвсэл	N-метилглюкамин сукцинат + Натрийн хлорид + Калийн хлорид + Магнийн хлорид	Реамберин	Scientific Technological Pharmaceutical Firm "POLYSAN", LTD, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	Байж болох (Наранжо 4)

117	250001	Бүх биеэр хүрэн улаан тууралт гарсан	Халуурах, хоолой өвдөх	Ибупрофен	Нурофен	Reckitt Benckiser Healthcare Limited, ИБУИНВУ	Хүнд (Түвшин 3)	Б хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
118	MIN-MMRA -300021060	Биеэр тууралт гарсан	Зүрхний хэм алдалт	Панангин форте	Калийн аспартат + Магнийн аспартат	Gedeon Richter Plc, Унгар	Хөнгөн (Түвшин 1)	Б хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
119	250002	Арьсаар загатнаж, улайж, дотор муухайрч, цэврүүт тууралт гарсан	В37.9 Кандидоз, тодорхойгүй	Доксициклин	Докси-Денк 200	Денк фарм, ХБНГУ	Ноцтой (Түвшин 5)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
120	250003	Гар хөлөөр улайж тууралт гарна, тууралтан дээр цэврүү үүсэж хагарч хорсож өвдөнө, ус шүүс гарна, цавиар арьс улайж хорсоно. Бэлэг эрхтэн дээгүүр тууралт гарна, шархалж өвдөнө, шээхэд өвдөнө, амаар тууралт гарч юм идэж уухад зовуурьтай, үүнээс болоод хоол унд бага идэж ууж байна, тагнай жавжаар тууралт гарна		Клиндамицин	Клицин	Hankook Korus Pharm Co.,Ltd, БНСУ	Ноцтой (Түвшин 5)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

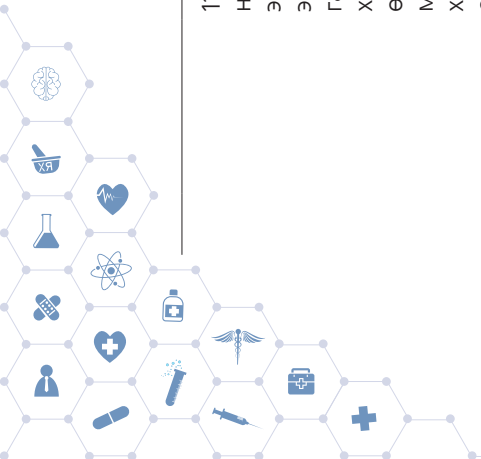
121	250004	Нүүр, хүзүү, цээж, хэвлий, ар нуруу, дээд доод мөчдөд тархмал, арьсны түвшинд, зах ирмэг нь тод зааглагдсан, хоорондоо нийлэх хандлагатай, 0.5-5см хүртэл диаметртай олон тооны толбон тууралттай. Тууралт гарсан хэсгээр загатнана, халуу дүүгнэ.	R23.8 Арьсны бусад өөрчлөлтүүд, T88.7 Эмийн эсвэл эмийн бодисын тодорхойгүй сөрөг нөлөө	Метронидазол	Метронидазол	Монос фарм ХХК, Монгол	Ноцтой (Түвшин 5)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
122	250005	Бие загатнана, нүдний салст улайсан, нүдний доод зовхин дээр цэврүү шиг тууралт гарсан.	Тархины судасны өвчин	Цефотаксим	Цефосин	Синтез фармацевтика, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 7)
123	250006	Бүх биеэр тууралт гарна, тууралтаар халуу дүүгэж их загатнана, өчигдрөөс энд тэнд цэврүү үүснэ, гарын алга хөлийн улаар загатнаж, хөндүүрлэж өвдөнө, цэврүү үүснэ. Юм идэж уухад зовууртай, амаа ангайж чадахгүй, халуурна, бие зарайна.	Тархины баруун дунд артерийн хагараагүй цүлхэн	Инозин + Никотинамид+ Рибофлавин+ Сукцины уламжлал	Цитофлавин	Scientific Technological Pharmaceutical Firm "POLYSAN", LTD, ОХУ	Ноцтой (Түвшин 5)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

124	MN-MMIRA -300021066	Толгой эргэх	Цус шингэлэх	Тикагрелор	Брилинта	Astra Zeneca AB, Швед	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
125	250007	Дотор муухайрсан, бөөлжсөн, гүйлгэсэн, биеэр улайсан	Хүзүү, толгойны тодосгогчтой СТ шинжилгээ	Йопромид	Ультравист	Bayar AG, ХБНГУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
126	250008	Нүүр болон биеэр гүвдрүүт тууралт гарсан	Зүрхний СТ шинжилгээ	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
127	250009	Тодосгогч хийх үед дотор муухай оргисон, бөөлжис хүрсэн, шингэн зүйл уугаад ажиглах явцад нүүр, цээжний хэсгийн гүвдрүүт тууралтууд нэмэгдсэн, нүдний угруу өвдсөн	Эмэгтэйчүүдийн гиста онош тодруулах	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

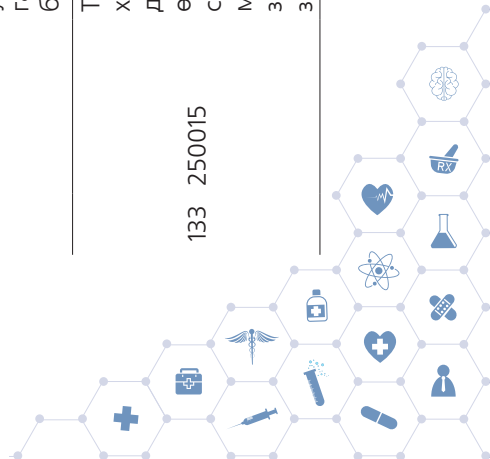

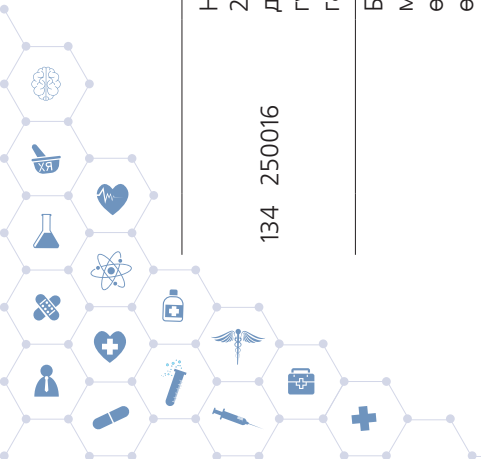
128	250010	11:10 цагт гаж нөлөөний эсрэг эмчилгээ хийж эхлэсэн. Илэрсэн гаж нөлөө: хэвлийгээр өвдсөн, дотор муухайрсан, хүзүү толгойгоор өвдсөн, даралт ихэссэн. 145мм муб байж байгаад 10 минутын дараа 163мм муб болж нэмэгдсэн. Даралт буулгахаар нифедипин 10мг-аар 1 шахмал уулгаад даралт буусан. СТ-д орохоос өмнө суурь харшилтай байсан тул цетиризин 10мг-аар 1 шахмал уулгасан. 14:30 цагт дээрх зовиурууд арилаад буцсан.	Элэг шалгуулах СТ шинжилгээ	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guergbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
129	250011	Антибиотик хийж дууссаны дараа ханиаж эхэлсэн, дараа нь дотор муухайрч, хөлөрч таталт өгсөн, даралт унасан, бөөлжсөн	ESRD. LT, RC, ARF, Creation мэс заслын өмнө	Цефазолин	Цефазолин	Красфарм, ОХУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)

130	250012	18 цагт сорил тавьж, сорил хэвийн байсан тул 18:00 цагт цефотаксим 2 сая-ыг Натрийн хлорид 0.9%- 100мл уусмалаар шингэлж судсаар дусааж дууссаны дараа гарын алга, шуу загатнаж, хоолой бага зэрэг бачуурсан.	J45 Астма	Цефотаксим	Цефотаксим -Нахиа	Нахиа импекс ХХК, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
131	250013	Цээж нуруугаар тууралт гарсан, тууралтан дээр дарахад загатнахгүй, биеэр битүү тууралт гараад 6 цагийн дараа алга болсон.	Уушгины хатгалгаа	Ванкомицин	Ванкомицин	Синтез фармацевтика, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
132	250014	Хацар улайж эхэлсэн, нүүр халуу оргиж хүзүүгээр битүү улаан тууралт гарч загатнаж байсан	Менингоэн-цефалит	Ванкомицин	Ванкомицин	Синтез фармацевтика, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
133	250015	Тарьж дууссанаас хойш 1 цагийн дараа хэвлийгээр өвдсөн, суулгасан, дотор муухайрсан, бие зарайсан, бага зэрэг халуурсан.	Элэгний хавдар сэжиглэсэн, элэг шалгах	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

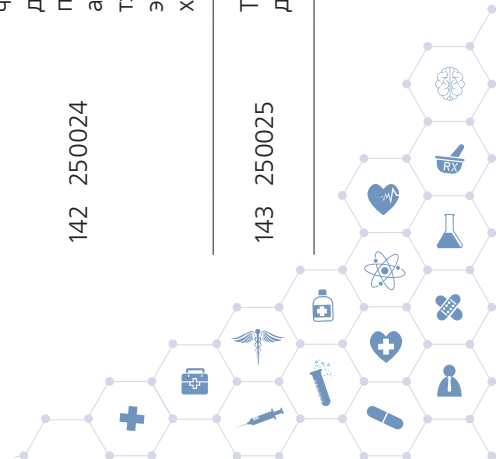

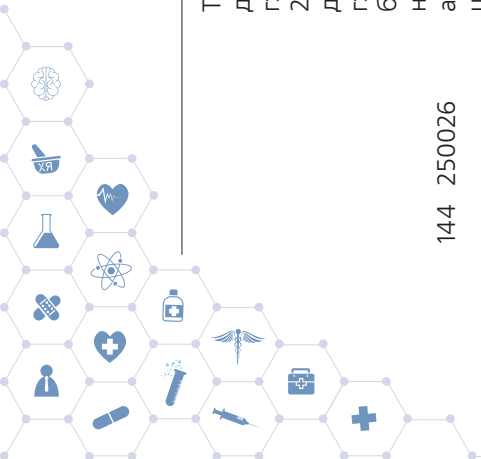
134	250016	Нүүр, чихний 2 талруу халуу дүүгэн, арьсаар гүвдрүүт тууралт гарсан	Уушгины хатгалгаа	Цефотаксим	НCRС, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 1)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
135	250017	Бөөлжих, дотор муухайрах, өтгөн хар өнгөтэй гарах, гэдэс хүчтэй базалж өвдөх, аманд эвгүй амт амтагдах, бөөлжсөнөөс болж уруул хөхөрсөн.	Үтрээний үрэвсэл	Метронидазол + Неомицин+ Нистатин	Jiangxi Xier Kangtai Pharmaceutical Co.,Ltd, БНХАУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
136	250018	Толгой өвдсөн, чичрүүдэс хүрсэн. Уг шинж тэмдгүүд илрэнгүүт анальгин, димедрол судсаар тариад хэсэг унтсан. Ажиглаж байтал сэрээд дотор муухайрсан, бөөлжих гэсэн.	Элэг шалгах	Йобитридол	Ксенетикс 300	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
137	250019	Нуруугаар өвдөнө, чичрүүдэс хүрч бие зарайсан, халуурах шинж өгсөн, толгой эргэсэн, хэвлий хэсгээр төрөх гэж байгаа мэт базлалт өгсөн	Элэг шалгах	Йобитридол	Ксенетикс 300	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

138	250020	Булчин шархирч өвдөнө, чичрүүдэс хүрнэ, бие зарайсан, арьс цайж цонхийсон, амьсгалахад хүндрэлтэй байсан, бие сульдсан.	Зүүн бөөрний гиста шалгах	Йобитридол	Ксенетикс 300	Guerbet, Франц	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
139	250021	Хэвлийгээр өвдөнө, уруул хавагнана, гүйлгэнэ, гар хөл бадайрна, анафилаксийн шок	Чихрийн шижин өвчний 2-р зэрэг, элэгний буглаа	Цефотаксим	Цефотаксим - Нахиа	Нахиа импекс ХХК, Монгол	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
140	250022	Об сарын 23-ны өдөр 1ш уусан. Маргааш өглөөнөөс зүрх дэлсэж толгой эргэн гаж нөлөө илэрсэн	Харвалттай хүн тайвшрах зорилгоор тогтмол уудаг байсан	Кетотифен	Профилас	PT. Dankos Farma, Индонез	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
141	250023	Амьсгал давчдана	Элэг шалгуулах СТ шинжилгээ	Йодиксанол	Визипак	GE Healthcare Ireland Limited, Ирланд	Хөнгөн (Түвшин 1)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
142	250024	Бие дагжин чичрэх, даралт ихсэх, пульс ихсэх, амьсгаадах шинж тэмдгийн эсрэг эмчилгээ 2 хоног хийсэн	J18.8 Бусад пневмони / үүсгэгч тодорхойгүй/	Цефотаксим	Цефотаксим - Нахиа	Нахиа импекс ХХК, Монгол	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
143	250025	Толгой өвдөнө, дотор муухайрна	N10 - Цочмог пиелонефрит	Офлоксацин	Офлоксацин	Shijiazhuang Pharmaceutical Co.,Ltd, БНХАУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

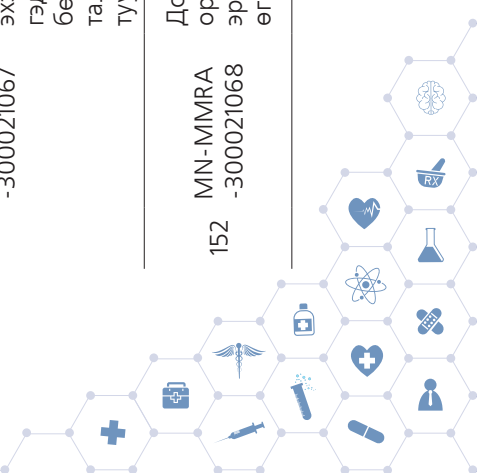

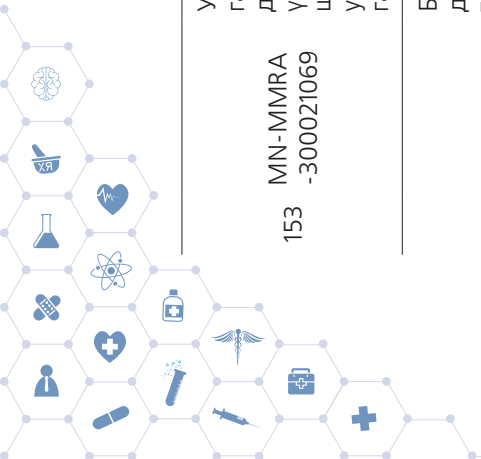
144	250026	Тариаг хийсний дараа өгиулж гэдэс нь мушгиж 2 цаг гүйлгэсэн, дотор давчидлаа гэсэн зовиуртай болсон, бие нь хүндэтэр, айж цайсан царайтай, глазго 15, зүрхний авиа бүдэг, хэм жигд, судасны цохилт 100 удаа, артерийн даралт 80/40мм муб байв.	M01 Халдварт ба паразит өвчний үе дэх үений үрэвсэл	Никотины хүчил	Витамин PP - Нахиа	Нахиа импекс ХХК, Монгол	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
145	250027	Арьс загатнана, хэсэг газар гүвдрүүт тууралт гарсан	Бүдүүн гэдэсний архаг үрэвсэл	Ципрофлоксацин	Ципрон	Монос эмийн үйлдвэр, Монгол	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
146	250028	Уруул хавдсан улайсан, зүүн гарын эрхий хуруу бүхэлдээ хавдаж улайсан, хурууны ар хэсэгт цэврүү үсэрч харласан, цээжний баруун талд болон баруун гуяны дотор талд улаан толбо гарсан. Эм уусны дараа хэл хорсож ам хатсан, шээхэд шээсний сүв болон гадна бэлэг эрхтэн хорссон.	Өвдөгний яс, үений үрэвсэл	Ципрофлоксацин	Ципрон	Монос эмийн үйлдвэр	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

147	250029	Гэдэс өвдөнө, бөөлжсөн, толгой өвдөнө, бие загатнасан	Амьсгалын замын цочмог вирусийн халдвар	Кларитромицин	Фромилид	KRKA, Словени	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
148	250030	Дотор муухайрсан, чонон хөрвөс тууралт гарсан, бүх биеэр загатнасан, улайсан.	K80.1 Цөсний чулуу ба бусад хэлбэрийн холецистит	Цефазолин	Цефазолин - Акос	ПАО Синтез, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
149	250031	Антибиотикийн сорилын шок болсон. Бүх бие халуу оргиж, амьсгал боогдож 3-4 сек амьсгалын дутагдалд орсон.	E11 Чихрийн шижин өвчний 2-р зэрэг	Цефотаксим	Цефотаксим - Нахиа	Нахиа импекс ХХК	Хүнд (Түвшин 4)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
150	250032	Уруул чимчигнэж, 2 гар улайж загатнасан		Цефотаксим	Цефотаксим - Нахиа	Нахиа импекс ХХК	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
151	MN-MMRA -300021067	Биеэр тууралт гарсан. Эхлээд толгой хэсгээр улаан өнгөтэй тууралт гарч эхэлсэн, одоо гэдэс, нуруу, бөгс, гуяны дотор талаар улаан тууралт гарсан	Үений мэс засалд орсны дараа хэрэглэж байсан	Ибупрофен	Ибупрофен Денк	Denk Pharma GmbH & Co.KG, ХБНГУ	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
152	MN-MMRA -300021068	Дотор муухай оргисон, толгой эргэсэн, таталт өгсөн, бөөлжсөн	J41 Энгийн ба салс идээт архаг бронхит	Дексаметазон фосфат	Дексаметазон	KRKA d.d., Novo Mesto, Словени	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)

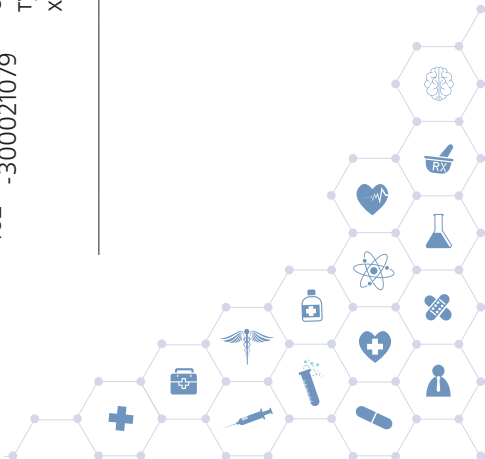

153	MN-MMRA -300021069	Уруул, зүүн гарын бугалга дээр цэврүү үүсэж хагарч шархалсан, биеэр улаан тууралт гарч хөхөрсөн	Үтрээний мөөгөнцөр	Флуконазол	Флузол	Монос эмийн үйлдвэр	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
154	MN-MMRA -300021070	Бүх бие улайж даарах мэдрэмж төрөөд хэсэг хугацааны дараа бүх бие загатнасан, тууралт гараагүй	Л15.9 Бактерийн гаралтай пневмони	Левифлоксацин	Левифлоксацин	Realcade Lifescience Pvt. Ltd, БНЭУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
155	MN-MMRA -300021072	Дотор муухайрсан, толгой өвдсөн, хүйтэн хөлс гарсан, нүд харанхуйлсан	G40.2 Нийлмэл хэсэгчилсэн уналт	Магнийн сульфат	Магнийн сульфат	Дальхим фарм, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
156	MN-MMRA -300021073	2 гарын шуу, духны арьсан дээр жижиг улаан тууралт гарсан, загатнана	169.1 Тархины дотор цус харвалтын үлдэц	Цитофлавин	Инозин + Никотинамид+ Рибофлавины натрийн фосфат+ Сукцины хүчил	Scientific Technological Pharmaceutical Firm "POLYSAN", LTD, ОХУ	Хөнгөн (Түвшин 1)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
157	MN-MMRA -300021074	Хар хөлс гарсан, дайвалзсан, халуурсан, юм залгихад төвөгтэй болох	Архаг дахилтат мөөгөнцөр	Флуконазол	Микосист	Gedeon Richter Plc, Унгар	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 5)
158	MN-MMRA -300021075	Сорил тавьсны дараа арьс улайж, хавдаж, загатнаж, уруул хавдаж, хоолой боох гээд байгаа юм шиг зовуурь илэрсэн		Цефотаксим	Цефотаксим - Нахиа	Нахиа импекс ХХК, Монгол		сорил	

159	MN-MMRA -300021076	Хүзүү, хэвлийн доод хэсэг, цавлиар улаан гүвдрүүт тууралт гарсан	Өвдөлт намдаах	Парацетамол	Инфултан	Yulia-Pharm LLC, Украйн	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
160	MN-MMRA -300021077	Гараар улаан тууралт гарсан, нүд улайх, бие чичрэх, уруул мэдрэгдэхээ болих, амьсгал давчдах шинж илэрсэн	Бүрдүүн гэдэсний дуран шинжилгээ	Полиэтилен гликол+ Натрийн сульфат+ Натрийн хлорид+ Калийн хлорид	Күүл лайт нунтаг	Genupone Sciences Inc, БНСУ	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)
161	MN-MMRA -300021078	Хэл хавдсан, царай цонхийсон, анафилаксийн шок	N39 Шээсний замын тогтолцооны бусад эмгэгүүд	Ципрофлоксацин	Ципринол	KRKA d.d., Novo Mesto, Словени	Хүнд (Түвшин 3)	А хэлбэр	Байж болох (Наранжо 4)
162	MN-MMRA -300021079	Хоолой боох гэж байгаа юм шиг болсон, гүвдрүүт тууралт гарч нүд хавдсан	N11.9 Сувганцрын завсрын эдийн архаг нефрит	Ципрофлоксацин	Ципринол	KRKA d.d., Novo Mesto, Словени	Хөнгөн (Түвшин 2)	А хэлбэр	Үнэмшилтэй (Наранжо 6)

ЭМИЙН ГАЖ НӨЛӨӨНИЙ ИДЭВХТЭЙ ТАНДАЛТЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

Эмийн гаж нөлөөний тохиолдлын идэвхгүй тандалтын мэдээлэл болон бусад эх үүсвэрээс мэдээллийг авч шалтгаан хамаарал болон эрсдэлийн үнэлгээг хийсний үр дүнд гаж нөлөөний идэвхтэй тандалтыг хийж, эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээ авч ажиллаж байна. Эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний хүрээнд эрсдэлийг таньж тодорхойлох, шалтгаан хамаарлыг үнэлэх, урьдчилан сэргийлэх байдлаар дохио мэдээг хүргэх, сургалт зохион байгуулах, зохицуулалтын арга хэмжээ авах байдлаар эрсдэлийг бууруулах, үлдэгдэл эрсдэлийг тооцож ажиллаж байна.

Үндэсний үйлдвэрлэгчийн антибиотик эмийн гаж нөлөөний асуудал

Үндэсний мэдээний санд 2023-2025 оны хооронд бүртгэгдсэн эмийн гаж нөлөөний 632 тохиолдлуудад нянгийн эсрэг буюу антибиотик эмийн гаж нөлөө 44.3% (283)-ийг эзэлж байгаагаас дотоодын үйлдвэрийн цефазолин, цефотаксим тарилгын уусмал бэлтгэх нунтаг эмийн гаж нөлөө 21.5% (61) эзэлж байна. Иймээс эдгээр эмийн чанар, аюулгүй байдалд хяналт үнэлгээ хийх, хэрэглээтэй холбоотой гаж нөлөөний эрсдэлийг бууруулах, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулах зорилгоор эмийн үйлдвэр, ЭХЭМҮТ, УНТЭ, УХТЭ, УГТЭ, АШУҮИС-ийн Монгол-Японы эмнэлэг, АӨСҮТ, Хүрээ амаржих, СХДНЭ, ХӨСҮТ зэрэг 9 эмнэлгээр ажлын хэсгийн баг бүрэлдэхүүн явж тандалт үнэлгээ дараах чиглэлээр хийсэн. Үүнд:

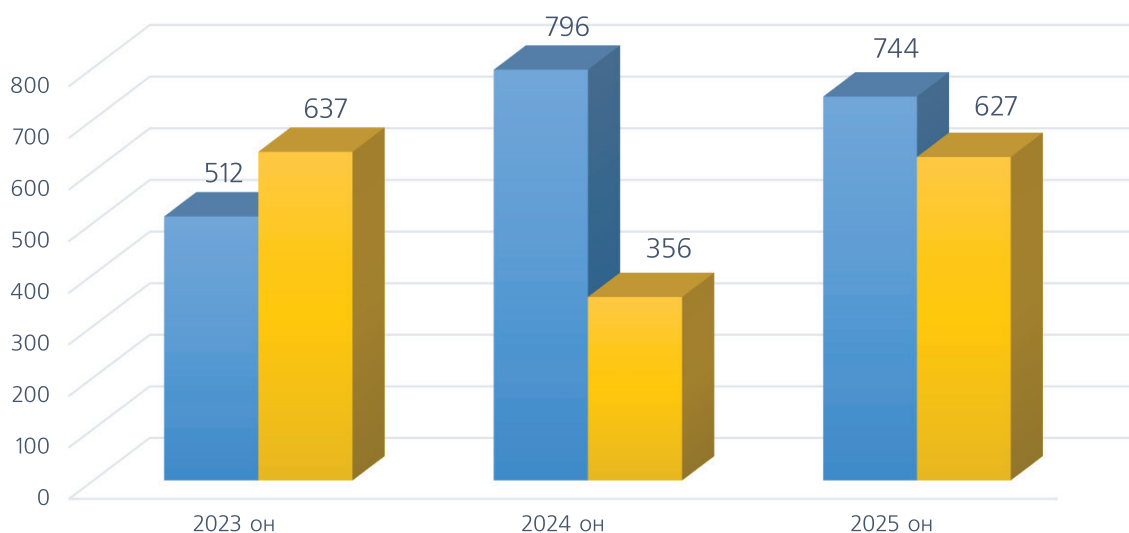
Дотоодын үйлдвэрлэгчийн цефазолин болон цефотаксим эмүүдийг үйлдвэрлэгчээс “сэрүүн” нөхцөлд хадгалахыг эдгээр эмүүдийн зааварт болон цефотаксим эмийн хоёрдогч савлагаан дээр заасан байна. Гэтэл цефотаксим эмийн хайрцган дээр хадгалах нөхцөлийг 250C-аас ихгүй температурт хадгална гэж бичсэн бол цефазолин эмийн хувьд эмийн зааварт сэрүүн нөхцөлд хадгалахыг заасан ч хоёрдогч савлагаан дээр 300C-аас ихгүй температур болон сэрүүн нөхцөлд хадгалахаар 2 өөрөөр бичсэн байна.

Сэрүүн нөхцөл гэдэг нь 80C - 150C-ийн температурыг илэрхийлдэг (MNS 5530:2014, USP Chapter <1079>). Эм эмчилгээний идэвхтэй байх, үйлчлүүлэгч аюулгүй байх болон үйлчлүүлэгчийг санхүүгийн эрсдэлд орохоос сэргийлэхийн тулд эмийг үйлдвэрлэгчийн заасан нөхцөлд хадгалах шаардлагатай. Эм бол химийн бодис бөгөөд дулаан, чийг, гэрэл, тоос зэргийн нөлөөгөөр урвалд ордог. Өндөр температур болон чийгтэй орчинд эмийг хадгалснаар эмийн чанар алдагдах, хадгалах хугацаа богиносх бол гэрэлтэй орчинд хадгалснаар эмийн идэвх алдагдаж, эмчилгээний үр дүн үзүүлэхгүй болох боломжтой (Arshad, A., Riasat, M., & Mahmood, M. K. T. (2011). Drug storage conditions in different hospitals in Lahore. *Journal of Pharmaceutical Sciences and Technology*, 3(1), 543-47., Dewi, K. V. R., & Jaya, M. K. A. (2021). IDENTIFICATION OF PUBLIC MEDICINE STORAGE PROFILE IN THE COMMUNITY PHARMACY: A SYSTEMATIC REVIEW. *Journal of Pharmaceutical Science and Application*, 3(2), 73-81.).

Тандалтын үр дүнгээс харахад тандалтад хамруулсан нийт 9 эмнэлэгт үндэсний үйлдвэрлэгчийн цефазолин болон цефотаксим эмүүдийг тасалгааны температурт хадгалж байсан бөгөөд агуулахын температур 22.50C - 250C-ийн хооронд байв. Энэ нь үйлдвэрлэгчийн заасан “сэрүүн” нөхцөлд хадгалах горим зөрчигдсөнийг харуулж байна

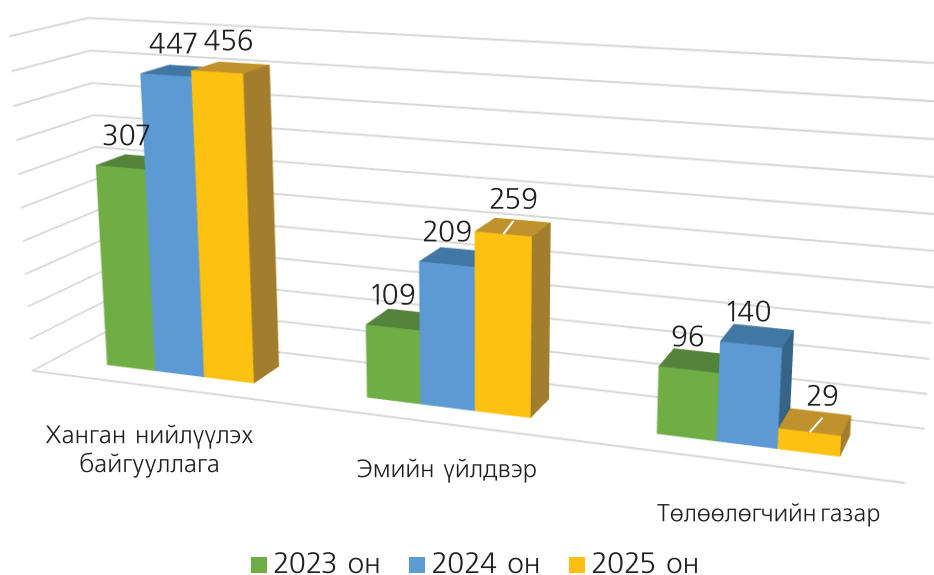
Эмийн аюулгүй байдлын тайлан, мэдээ

2025 оны I, II, III улирлын байдлаар эм бүртгүүлэгч байгууллагаас нийт 744 эмийн аюулгүй байдлын хугацаат тайланг хүлээн авч, дүн шинжилгээ хийн ЭССЗ-ийн 6 удаагийн хурлаар хэлэлцүүлсэн ба аюулгүй байдлын мэдээлэлд орсон өөрчлөлт байхгүй байна. Мөн гадаадын эм үйлдвэрлэгчээс давхардсан тоогоор 627 эмийн гаж нөлөөний тохиолдлын мэдээлэл (CIOMS-Council for International Organizations of Medicine Sciences)-ийг и-мэйл хаягаар хүлээн аваад байна. (Зураг 4)

Зураг 4. 2023-2025 онд хүлээн авсан PSUR болон CIOMS тайлан

2023 - 2025 онд нийт 2052 эмийн аюулгүй байдлын хугацаат тайлан (PSUR) хүлээн авсныг илгээсэн байгууллагаар авч үзэхэд 1210 буюу 58.9%-ийг Ханган нийлүүлэх байгууллага, 577 буюу 28.1%-ийг Эмийн үйлдвэр, 265 буюу 12.9%-ийг Төлөөлөгчийн газар тус тус ирүүлсэн байна. (Зураг 5)

Зураг 5. 2023-2025 онд хүлээн авсан PSUR болон CIOMS тайлан, илгээсэн байгууллагын төрлөөр

Сэргийлэх боломжтой гаж нөлөөний эрсдэл

Сүүлийн 3 жилийн байдлаар үндэсний мэдээний санд бүртгэгдсэн нийт тохиолдлын 13,5% буюу 10 тохиолдол тутмын 1 нь эмийн хэрэглээнээс үүдэлтэй буюу эмийн эмчилгээний, сувилахуйн тусламж үйлчилгээний алдаатай холбоотой байна.

Нийтлэг тохиолдолд тодосгогч бодис тарилгын уусмал бэлтгэх нунтаг, дуслын шингэн, антибиотик эмийн хэрэглээтэй холбоотой үүсэж байна.

Шалтгааны тухайд дараах нийтлэг алдаа бүртгэгдэж байгаа тул эрүүл мэндийн байгууллагууд, хангамжийн байгууллага, төлөөлөгчийн газрууд руу чиглэсэн эрсдэлээс сэргийлэн хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалтыг тогтмол, үр дүнтэй зохион байгуулж ажиллахад анхаарах чиглэлээр албан бичиг хүргүүлж хамтран ажиллаж байна. Үүнд:

Мэдээлэл ирүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллагуудад:

- Антибиотик болон тарилгын эмийн хэрэглээний хувьд эмчилгээний удирдамж, хэрэглэх зааврыг мөрдлөг болгох, зайлшгүй хэрэглэх шаардлагатай эсэх сонголтыг оновчтой хийх, антибиотик эмийн зохистой хэрэглээний асуудлаар сургалт мэдээллийг эмч мэргэжилтнүүдэд чанартай хийх;
- Үйлчлүүлэгчийн эмэнд харшилтай эсэх талаарх асуумжид нухацтай хандах, тарилгын нунтгийг найруулах уусмалын хэмжээ, дуслын хурдыг тохируулах мөн сорилын техник, аюулгүй хэрэглээнд эмнэлгийн мэргэжилтнийг тогтмол сургах;
- Олон эмийг зэрэг хэрэглэх буюу полифармаци сэдвээр сургалт мэдээллийг эмч мэргэжилтнүүдэд чанартай хийж үр дүнг тайлагнах;

Ханган нийлүүлэх байгууллага, төлөөлөгчийн газруудад:

- Бүтээгдэхүүний гаж нөлөө, аюулгүй байдлын талаар тандалт, хяналтыг тогтмол хийж, эрсдэлээс сэргийлэх чиглэлд сургалт, мэдээллийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэн ажиллах;
- “Фармаковижилансийн үйл ажиллагааг зохицуулах журам” А/128 дугаар тушаалын 3.2; 3.5 дугаар заалтуудын хэрэгжилтийг тус тус ханган ажиллаж үр дүнгийн тайланг;
- Гаж нөлөө илэрсэн эмийг бүртгүүлэгч байгууллагад: Гаж нөлөө илэрсэн эмийн хэрэглэх зааварт байхгүй ч зүрх дэлсэх, толгой эргэх гаж нөлөөний тохиолдол мэдээлэгдэн “байж болох” гаж нөлөө гэж үнэлэгдсэн тул үйлдвэрлэгч байгууллагад тус гаж нөлөөг PSUR-тээ тусгах;
- Гаж нөлөө илэрсэн эмийг борлуулсан эмийн санд: Жороор олгох эмийг өөр нэршилтэй эмээр сольж олгохгүй байх талаар болон профилас эмийг зүрх судасны өвчтэй хүмүүст болгоомжтой олгох талаар жор баригчдад чиглэсэн сургалтыг хийх, эмийн зохистой хэрэглээний чиглэлээр иргэдэд сургалт мэдээлэл хийх талаар зөвлөмжүүдийг тус тус хүргүүлсэн.

ДЭЛХИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГААС МЭДЭЭЛЭГДСЭН ЭМИЙН ЧАНАР, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ

*Д.Ганчимэг ЭЗУ-ны магистр ЭЭХХЗГ-ын
/Хуурамч, стандартын бус эмийн тандалт, судалгааны
асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/*

Хуурамч OXYCONTIN 80 мг (Оксикодоны гидрохлорид)-ийн нэг цувралын бүтээгдэхүүнийг Швейцари улсын албан бус зах зээлээс илрүүлсэн талаар албан ёсны үйлдвэрлэгч болох MUNDIPHARMA-аас 2025 оны 2-р сард ДЭМБ-д мэдээлсэн.

Хуурамч бүтээгдэхүүн нь Польш улсад зөвшөөрөгдсөн жинхэнэ OXYCONTIN 80 мг бүтээгдэхүүнийг дуурайлган хийсэн байна.

OXYCONTIN (Оксикодоны гидрохлорид) нь дунд болон хүнд хэлбэрийн өвдөлтийг эмчлэхэд хэрэглэгддэг хагас нийлэг опийн бүлгийн бодис юм.

Хуурамч бүтээгдэхүүний дээжийн лабораторийн шинжилгээг Швейцарийн Цюрих хотын эмийн мэдээллийн төвд (DIZ) хийсэн. Уг төв эмийг шалгахад оксикодон агуулаагүй, харин Нитазены нэгдлийн нийлэг опийн бодис болохыг тогтоосон.

Нитазений деривативууд (метонитазен, изотонитазин, флуонитазин г.м) нь донтолт үүсгэх өндөр эрсдэлтэй, гаж нөлөө ихтэй тул судалгаанд голчлон ашигладаг хүчтэй нийлэг опийн бүлгийн бодисууд юм. Эдгээр бодисууд нь оксикодоноос хэдэн зуу дахин хүчтэй, тун хэтрэх өндөр эрсдэлтэй.

Тэдгээрийн эрсдэл, хоруу чанар, гаж нөлөө, урт хугацааны үр дагаврын талаар мэдээлэл хязгаарлагдмал байдаг.

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнийг хэрхэн таних вэ

Энэ бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, найрлага, эх сурвалжийг санаатайгаар буруу мэдээлсэн тул хуурамч бүтээгдэхүүн гэж тогтоосон. Хуурамч бүтээгдэхүүн нь Польш улсын зах зээлд MUNDIPHARMA компанийн үйлдвэрлэж, худалдаалдаг OXYCONTIN 80мг эмийг дуурайлган хийсэн байна. MUNDIPHARMA үйлдвэрлэгч нь энэ сэрэмжлүүлэгт дурдсан бүтээгдэхүүн нь хуурамч бөгөөд тус компаниас үйлдвэрлээгүй болохыг баталсан.

Дараах илэрхий зөрүүтэй байдлаар энэхүү бүтээгдэхүүнийг хуурамч гэж танина.

- Хуурамч бүтээгдэхүүн дээрх цувралын дугаар болон хүчинтэй хугацааны байрлал буруу байсан.
- Хуурамч бүтээгдэхүүний цувралын дугаар болон хүчинтэй хугацаа блистрийн урд талд харагдана.
- Жинхэнэ OXYCONTIN нь цувралын дугаар болон хүчинтэй хугацаа блистрийн ар талд харагдана.
- Хуурамч бүтээгдэхүүний хүчинтэй хугацаа нь зүүн талд, цувралын дугаар нь баруун талд нь байна.
- Жинхэнэ OXYCONTIN нь цувралын дугаар нь зүүн талд, хүчинтэй хугацаа нь баруун талд байна.
- Хуурамч бүтээгдэхүүний талаарх дэлгэрэнгүй мэдээллийг энэхүү сэрэмжлүүлгийн хавсралтаас харна уу.

Эрсдэл

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнд мэдээлээгүй нитазены нэгдлүүдийг агуулсан болох нь тогтоогдсон ба түүнийг бага тунгаар хэрэглэхэд ч ноцтой гаж нөлөө үзүүлэх магадлал өндөр байдаг.

Нитазен нь бусад опийн бүлэгтэй төстэй нөлөө үзүүлдэг бөгөөд тун хэтэрснээс үхэлд хүргэх эрсдэлтэй.

Нитазены деривативыг хэрэглэсэнтэй холбоотой нас баралтын хэдэ хэдэн тохиолдол гарч байсан. Тэдгээрийг согтууруулах ундаа эсвэл бензодиапезиний бүлгийн эмтэй хамт хэрэглэх нь маш аюултай бөгөөд амьсгалын замын дутагдалд хүргэх, цусны даралт бууруулахаас гадна цаашилбал кома, үхэлд хүргэдэг.

Хуурамч ОХУСОНТИН-ийг Польш, Швейцарь, Швед, Ирландаас ДЭМБ-д урьд нь мэдээлж байсан.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, Эмийн зохицуулалтын байгууллагууд, олон нийтэд өгөх зөвлөгөө

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд аливаа гаж нөлөө, эмчилгээ үр дүн муутай байх, хуурамч хэмээн сэжиглэсэн тохиолдлын талаар Эмийн зохицуулалтын байгууллагад мэдээлэх шаардлагатай. ДЭМБ эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүнд өртөж болзошгүй улс орон, бүс нутгуудын нийлүүлэлтийн сүлжээнд хяналт, шалгалтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна.

Хэрэв Оксиконтинийг хэтрүүлэн хэрэглэсэн гэж сэжиглэж байгаа бол (ялангуяа албан бус зах зээл дээр худалдаж авсан бүтээгдэхүүнээс), нитазены хордлого байж болзошгүйг анхаарах хэрэгтэй.

ДЭМБ эдгээр бүтээгдэхүүнийг хэрэглэхгүй байхыг зөвлөж байна. Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүн илэрсэн тохиолдолд эрх бүхий байгууллагууд ДЭМБ-д яаралтай мэдэгдэх шаардлагатай.

Хэрвээ та болон таны таньдаг хэн нэгэн уг бүтээгдэхүүнийг хэрэглэсэн буюу хэрэглэсэн байж магадгүй, эсвэл хэрэглэснээр урьдчилан таамаглаагүй гаж нөлөө илэрсэн бол эмнэлгийн мэргэжилтэнд хандахыг зөвлөж байна. Бүх бүтээгдэхүүнийг эрх бүхий/зөвшөөрөлтэй ханган нийлүүлэгчдээс авах ёстой.

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №01/2025

Бүтээгдэхүүний нэр	OxyContin 80mg
Үйлдвэрлэгч	Mundipharma A/S
Цувралын дугаар	262174
Хүчинтэй хугацаа	12/2025
Илэрсэн улс	Швейцари
Илэрсэн байдал	

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №02/2025

Төв Африкийн Бүгд Найрамдах Улс болон Камерун Улсад дөрвөн цувралын хуурамч HEALMOXY 500мг (Амоксициллин) капсултай эм илэрсэн талаар 2025 оны 03 дугаар сард ДЭМБ-д мэдээлсэн.

Жинхэнэ HEALMOXY капсултай эмийн үндсэн үйлчлэгч бодис нь Амоксициллин бөгөөд дунд чихний үрэвсэл, уушгины үрэвсэл, арьсны үрэвсэл, амны хөндийн үрэвсэл, шээсний замын халдвар зэрэг олон төрлийн нянгийн гаралтай халдварын үед хэрэглэдэг.

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнийг хэрхэн таних вэ?

Энэ бүтээгдэхүүний гарал үүсэл, найрлага, эх сурвалжийг санаатайгаар буруу мэдээлсэн тул хуурамч бүтээгдэхүүн гэж тогтоосон.

- Хуурамч HEALMOXY бүтээгдэхүүний дээжинд хийсэн шинжилгээгээр идэвхтэй бодис буюу амоксициллин агуулагдаагүй болохыг тогтоосон.
- Хуурамч бүтээгдэхүүний хоёр цувралын үйлдвэрлэсэн болон хүчинтэй хугацааны бичиглэлийн формат нь тохирохгүй байсан.

Эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэсэн огноо нь 8 оронтой тоогоор өдөр/сар/жил (10/01/2027) гэсэн хэлбэрээр бичигдсэн.

Эрсдэл

Эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүнүүд нь аюултай бөгөөд ялангуяа хүнд халдвартай эсвэл эмзэг бүлгийн хүмүүсийн эрүүл мэндэд ихээхэн эрсдэл учруулж болзошгүй. Хуурамч HEALMOXY (Амоксициллин) капсултай бүтээгдэхүүн нь үр нөлөөгүй бөгөөд нянгийн гаралтай халдварт хэрэглэж болохгүй.

Амоксициллин нь нян устгах эсвэл нянгийн өсөлтийг саатуулдаг. Эмийн үндсэн үйлчлэгч бодис байхгүй эдгээр бүтээгдэхүүн нь нянгийн гаралтай халдварыг эмчлэхэд үр нөлөөгүй бөгөөд халдварыг улам даамжруулах эсвэл тархахад хүргэнэ. Хуурамч HEALMOXY эмийг илрүүлэх болон устгах нь эмчлүүлэгчдэд сөрөг үр дагавар гарахаас сэргийлнэ.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, Эмийн зохицуулалтын байгууллагууд, олон нийтэд өгөх зөвлөгөө

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд аливаа гаж нөлөө илрэх, эмчилгээ үр дүн муутай байх, хуурамч гэж сэжиглэсэн тохиолдлын талаар Эмийн зохицуулалтын байгууллагад мэдээлэх ёстой. ДЭМБ эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүнд өртөж болзошгүй улс орон, бүс нутгуудын нийлүүлэлтийн сүлжээнд хяналт, шалгалтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна. Мөн албан бус/зохицуулалтгүй зах зээлд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна.

Эмийн зохицуулалтын байгууллага/эрүүл мэндийн байгууллага/хууль сахиулах байгууллагууд тухайн улсад хуурамч бүтээгдэхүүн илэрсэн тохиолдолд

ДЭМБ-д нэн даруй мэдэгдэхийг зөвлөж байна.

Хэрэв танд эдгээр бүтээгдэхүүний аль нэг нь байгаа бол хэрэглэхгүй байхыг ДЭМБ зөвлөж байна.

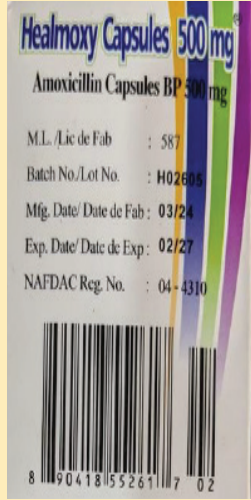
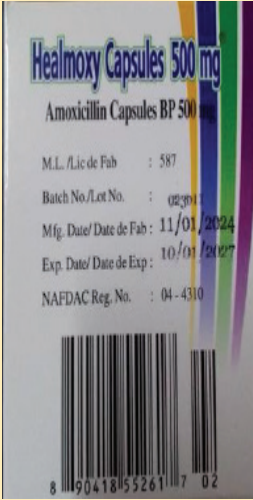
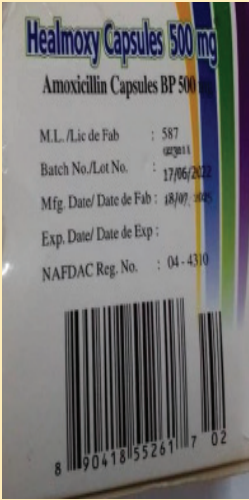
Хэрвээ та болон таны таньдаг хэн нэгэн уг бүтээгдэхүүнийг хэрэглэсэн буюу хэрэглэсэн байж магадгүй, эсвэл хэрэглэснээр урьдчилан таамаглаагүй гаж нөлөө илэрсэн бол эмнэлгийн мэргэжилтэнд хандахыг зөвлөж байна.

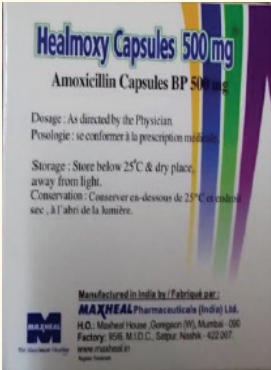
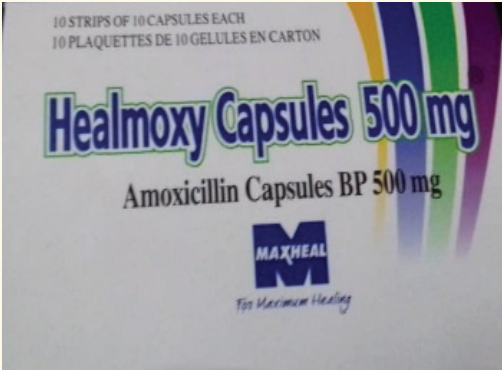
Бүх эмнэлгийн бүтээгдэхүүнийг тусгай зөвшөөрөлтэй ханган нийлүүлэгчдээс авах ёстой. Хэрэв танд эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн талаар мэдээлэл байвал ДЭМБ-тай rapidalert@who.int хаягаар холбогдоно уу.

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №02/2025

Бүтээгдэхүүний нэр	HEALMOXY Capsules 500mg		
Үйлдвэрлэгч	MAXHEAL PHARMACEUTICALS (India) Limited		
Илэрсэн улс	Камерун		
Цувралын дугаар	023011	023011	H02605
Хүчинтэй хугацаа	18/07/2025	10/01/2027	02/27

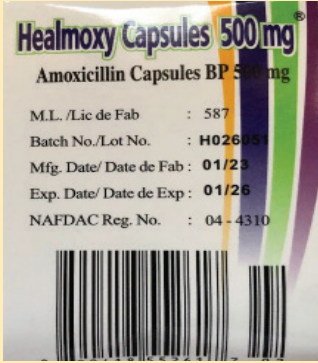
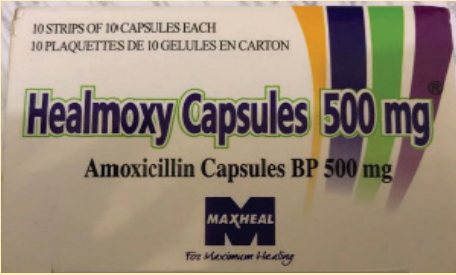
Илэрсэн байдал

Бүтээгдэхүүний нэр	HEALMOXY Capsules 500mg		
Үйлдвэрлэгч	MAXHEAL PHARMACEUTICALS (India) Limited		
Илэрсэн улс	Central African Republic		
Цувралын дугаар	H026051		
Хүчинтэй хугацаа	01/26		

Илэрсэн байдал

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №03/2025

Исламын Бүгд Найрамдах Иран болон Бүгд Найрамдах Турк Улсад гурван цувралын хуурамч Имфинзи худалдааны нэртэй (Дурвалумаб) 500мг/10мл тарилгын уусмал илэрсэн талаар 2025 оны 03 дугаар сард ДЭМБ-д мэдээлсэн.

ДЭМБ өмнө нь Бүгд Найрамдах Армен Улс, Бүгд Найрамдах Ливан Улс, Бүгд Найрамдах Турк Улсад илэрсэн хуурамч Имфинзи худалдааны нэртэй (Дурвалумаб) 500мг/10мл тарилгын уусмалын талаар сэрэмжлүүлэг №5/2024 гаргасан.

Имфинзи худалдааны нэртэй (Дурвалумаб) 500мг/10мл тарилгын уусмал нь ариун чанартай судсанд дусааж хэрэглэдэг концентрацитай уусмал юм. Түүний үндсэн үйлчлэгч бодис нь моноклональ эсрэгбие болох дурвалумаб бөгөөд насанд хүрэгсдэд уушигны жижиг эсийн бус хорт хавдрыг эмчлэхэд хэрэглэгдэг.

Эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүнийг хэрхэн таних вэ?

Эдгээр бүтээгдэхүүнүүд нь хуурамч бөгөөд гарал үүсэл, найрлага, эх сурвалжийг санаатайгаар буруу мэдээлсэн.

Жинхэнэ үйлдвэрлэгч AstraZeneca нь хуурамч бүтээгдэхүүнийг харааны мэдрэхүйн олон шалгуураар шалгаад зөрөөтэй болохыг тогтоосон ба энэхүү сэрэмжлүүлэгт дурдсан бүтээгдэхүүнүүд хуурамч болохыг баталсан.

Энэхүү хуурамч бүтээгдэхүүнийг танихын тулд дараах байдлаар шалгах бөгөөд дэлгэрэнгүй мэдээллийг доорх хүснэгтээс харна уу.

- **Lot BAZR** — Энэ нь зөвхөн Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсад түгээх жинхэнэ цувралын дугаар юм. Хуурамч бүтээгдэхүүний сав баглаа боодол болон бичиглэлийн байршил нь зөрүүтэй, зарим бичиглэл байхгүй.
- **Lot BBEG** — Энэ нь зөвхөн Египет улсад түгээх жинхэнэ цувралын дугаар юм. Хуурамч бүтээгдэхүүний сав баглаа боодол болон бичиглэлийн байршил нь зөрүүтэй, зарим бичиглэл байхгүй. Бүтээгдэхүүний үнэ нь (Египет фунтээр) түүнчлэн байхгүй.
- **Lot AVZT** — Энэ цувралын дугаарыг жинхэнэ үйлдвэрлэгч хүлээн зөвшөөрөөгүй. Ийм цувралын дугаартай ямар ч Имфинзи бүтээгдэхүүнийг хуурамч гэж үзсэн.

Эрсдэл

Эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүн нь аюултай бөгөөд зарим тохиолдолд амь насанд аюул учруулж болзошгүй. Эдгээр хуурамч Имфинзи худалдааны нэртэй (durvalumab) тарилгын уусмалыг хэрэглэх нь үр нөлөөгүй эсвэл эмчилгээг удаашруулахад хүргэдэг.

Хуурамч Имфинзи худалдааны нэртэй (Дурвалумаб) тарилгын уусмалыг илрүүлэх болон устгах нь эмчлүүлэгчдэд сөрөг үр дагавар гарахаас сэргийлнэ.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, Эмийн зохицуулалтын байгууллагууд, олон нийтэд өгөх зөвлөгөө

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд аливаа гаж нөлөө илрэх, эмчилгээ үр дүн муутай байх, хуурамч гэж сэжиглэсэн тохиолдлын талаар Эмийн зохицуулалтын байгууллагад мэдээлэх ёстой. ДЭМБ эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүнд өртөж болзошгүй улс орон, бүс нутгуудын нийлүүлэлтийн сүлжээнд хяналт, шалгалтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна. Мөн албан бус/зохицуулалтгүй зах зээлд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна.

Эмийн зохицуулалтын байгууллага/эрүүл мэндийн байгууллага/хууль сахиулах байгууллагууд тухайн улсад хуурамч бүтээгдэхүүн илэрсэн тохиолдолд

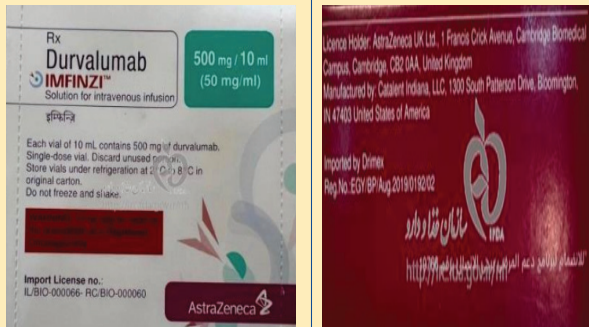
ДЭМБ-д нэн даруй мэдэгдэхийг зөвлөж байна.

Хэрэв танд эдгээр бүтээгдэхүүний аль нэг нь байгаа бол хэрэглэхгүй байхыг ДЭМБ зөвлөж байна.

Хэрвээ та болон таны таньдаг хэн нэгэн уг бүтээгдэхүүнийг хэрэглэсэн буюу хэрэглэсэн байж магадгүй, эсвэл хэрэглэснээр урьдчилан таамаглаагүй гаж нөлөө илэрсэн бол эмнэлгийн мэргэжилтэнд хандахыг зөвлөж байна.

Бүх эмнэлгийн бүтээгдэхүүнийг тусгай зөвшөөрөлтэй ханган нийлүүлэгчдээс авах ёстой. Хэрэв танд эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн талаар мэдээлэл байвал ДЭМБ-тай rapidalert@who.int хаягаар холбогдоно уу.

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №03/2025

Бүтээгдэхүүний нэр	IMFINZI (durvalumab) injection 500mg/10ml		
Үйлдвэрлэгч	AstraZeneca		
Илэрсэн улс	Исламын Бүгд Найрамдах Иран Улс		Бүгд Найрамдах Турк Улс
Цувралын дугаар	BAZR	BBEG	AVZT
Хүчинтэй хугацаа	03-2025	12-2025	12-2026
Илэрсэн байдал			

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №04/2025

ДЭМБ-аас Аргентин улсад стандартын бус "FENTANILO HLB" (фентанилын цитрат) илэрсэн талаар сэрэмжлүүлэг гаргасан байна.

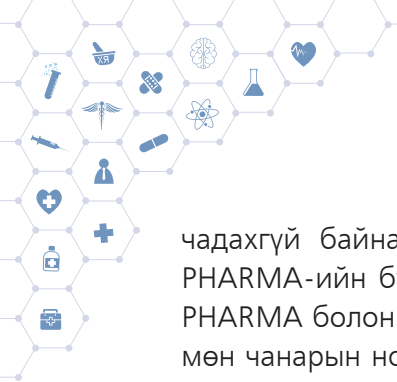
Фентанилын цитратын тарилга нь хүчтэй өвдөлт намдаах үйлчилгээтэй опийн бүлгийн эм бөгөөд мэс заслын үед болон дараа өвдөлт намдаах, архаг өвдөлттэй өвчтөний хүнд хэлбэрийн өвдөлтийг намдаахад хэрэглэдэг.

Аргентин улсад 2025 оны 5-р сард FENTANILO HLB тарилгыг хэрэглэснээс үүдэлтэй үхэлд хүргэсэн бактерийн халдварын дэгдэлт илэрсэн байна. Тухайн тарилга нь эмэнд тэсвэртэй Klebsiella pneumoniae, Ralstonia Picketti бактериар бохирлогдсон байна.

Аргентин улсын Эмийн зохицуулалтын байгууллага (ANMAT) нь 2025 оны 5-р сарын 13-ний өдөр Klebsiella pneumoniae болон Ralstonia Picketti-ийн шинжилгээ эерэг гарсан 31202 цувралын дугаартай "FENTANILO HLB" тарилгын уусмалын талаар сэрэмжлүүлж, эргүүлэн татах мэдэгдэл гаргасан.

ANMAT-ийн сэрэмжлүүлэгт дурдсанаар Аргентин улс дахь "FENTANILO HLB" тарилгын уусмалын маркетингийн зөвшөөрлийг "HLB PHARMA GROUP S.A." эзэмшдэг бөгөөд бүтээгдэхүүнийг "LABORATORIOS RAMALLO S.A" -д гэрээгээр үйлдвэрлүүлсэн байна.

ANMAT нь 2025 оны 2-р сарын 24-нд LABORATORIOS RAMALLO S.A үйлдвэрийн үйл ажиллагаа нь алдаатай, эрсдэлтэйгээс гадна эмийн чанар, аюулгүй байдлыг хангаж

чадахгүй байна гэж үзэн үйлдвэрлэлийг зогсоосон. 2025 оны 5-р сарын 13-нд HLB PHARMA-ийн бүх бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, борлуулалт, хэрэглээг хориглосон. Мөн HLB PHARMA болон LABORATORIOS RAMALLO S.A.-ийн үйлдвэрлэсэн өөр олон бүтээгдэхүүнд мөн чанарын ноцтой дутагдал илэрсэн байна.

Дээр дурдсан үйлдвэрлэгч, ханган нийлүүлэгчийн 2022 оны 2 сараас хойш үйлдвэрлэсэн, түгээсэн бүтээгдэхүүнүүд чанарын шаардлага хангаагүй байх магадлалтай тул болгоомжтой хэрэглэх талаар Аргентин улсын Эмийн зохицуулалтын байгууллага сэрэмжлүүлсэн байна.

Эрсдэл

FENTANILO HLB (фентанилын цитрат) тарилгыг ихэвчлэн хүнд өвчтөнд болон мэс засалд орох өвчтөнүүдэд хэрэглэдэг тул бүтээгдэхүүний чанар болон ариун байдал нь өвчтөний аюулгүй байдалд чухал ач холбогдолтой.

Иймд өвчтөний аюулгүй байдлыг хангах үүднээс эдгээр бүтээгдэхүүнийг зах зээлийн эргэлтэд оруулахаас сэргийлэх шаардлагатай.

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд, Эмийн зохицуулалтын байгууллагууд, олон нийтэд өгөх зөвлөгөө

Эмнэлгийн мэргэжилтнүүд аливаа гаж нөлөө илрэх, эмчилгээ үр дүн муутай байх, эдгээр стандартын бус бүтээгдэхүүн илэрсэн тохиолдлын талаар Эмийн зохицуулалтын байгууллагад мэдээлэх ёстой. ДЭМБ эдгээр стандартын бус бүтээгдэхүүнд өртөж болзошгүй улс орон, бүс нутгуудын нийлүүлэлтийн сүлжээнд хяналт, шалгалтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна. Мөн албан бус/зохицуулалтгүй зах зээлд тавих хяналтыг нэмэгдүүлэхийг зөвлөж байна.

Эмийн зохицуулалтын байгууллага/эрүүл мэндийн байгууллага/хууль сахиулах байгууллагууд хуурамч бүтээгдэхүүн байгаа бол ДЭМБ-д нэн даруй мэдэгдэхийг зөвлөж байна.

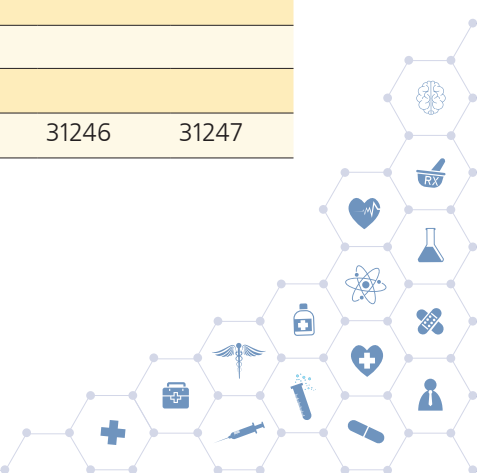
Хэрэв танд эдгээр бүтээгдэхүүний аль нэг нь байгаа бол хэрэглэхгүй байхыг ДЭМБ зөвлөж байна.

Хэрвээ та болон таны таньдаг хэн нэгэн уг бүтээгдэхүүнийг хэрэглэсэн буюу хэрэглэсэн байж магадгүй, эсвэл хэрэглэснээр урьдчилан таамаглаагүй гаж нөлөө илэрсэн бол эмнэлгийн мэргэжилтэнд хандахыг зөвлөж байна.

Бүх эмнэлгийн бүтээгдэхүүнийг тусгай зөвшөөрөлтэй ханган нийлүүлэгчдээс авах ёстой. Хэрэв танд эдгээр хуурамч бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн талаар мэдээлэл байвал ДЭМБ-тай rapidalert@who.int хаягаар холбогдоно уу.

СЭРЭМЖЛҮҮЛЭГ №04/2025

Бүтээгдэхүүний нэр	Fentanilo HLB (fentanilo citrato) 0.05mg/ml					
Бүтээгдэхүүний бүртгэл эзэмшигч	HBL PHARMA GROUP S. A					
Үйлдвэрлэгч	Laboratorios Ramallo S. A					
Илэрсэн улс	Аргентин					
Цувралын дугаар	31200	31202	31244	31245	31246	31247

ТАЙЛАН, СУДАЛГААНЫ АЖИЛ

ҮНДЭСНИЙ ҮЙЛДВЭРИЙН ТАРИЛГЫН НУНТАГ ХЭЛБЭРИЙН АНТИБИОТИК ЭМҮҮДИЙН ИДЭВХИЙГ МИКРОБИОЛОГИЙН АРГААР ТОДОРХОЙЛСОН НЬ

Л.Дулмаа¹, Б.Отгонбаатар², Б.Марал², Х.Одонтуяа², Б.Бурмаа²,
Д.Ганчимэг³, Д.Номинцэцэг³, П.Цэцгээ³, Т.Хосбаяр¹

^{1,2,3} Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар

¹Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага

Үндэслэл

Бичил биетний тэсвэржилт (ББТ) нь Дэлхийн хэмжээнд “Чимээгүй тахал”-д тооцогдож буй бөгөөд Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага үүнийг дэлхий нийтийн эрүүл мэндэд тулгарч буй томоохон 10 асуудлын нэг гэж үзэж байна.^{1,2,3} Энэ нь олон хүчин зүйлээс шалтгаалж буй бөгөөд антибиотикийн зохисгүй хэрэглээ болон сүүлийн 30 гаруй жилийн хугацаанд антибиотикийг шинээр нээж илрүүлээгүй зэрэг нь томоохон шалтгаан болдог байна.^{1,2,4-6}

2023 оны 03 дугаар сард “Nature reviews chemistry” сэтгүүлд нийтлэгдсэн тойм өгүүлэлд металлоантибиотикууд эмнэлзүйн практикт чухал шаардлагатай антибиотикийн шинэ бүлэг болж болох ч зөвхөн шинэ антибиотик хөгжүүлснээр ББТ-ийг шийдвэрлэж чадахгүй бөгөөд эрүүл мэнд, хөдөө аж ахуй болон хүрээлэн буй орчны салбар дахь антибиотикийн хэт болон зохисгүй хэрэглээг цогцоор нь шийдвэрлэх шаардлагатайг дурдсан⁷ бол зарим судалгаанд ихэвчлэн вирусийн гаралтай үүсгэгддэг амьсгалын замын халдваруудад антибиотикийг жороор бичих нь түгээмэл байгаа бөгөөд үүнээс сэргийлэх арга хэмжээг авснаар антибиотикийн хэрэглээг ихээхэн бууруулж болохыг тэмдэглэсэн байна.^{4,8}

Антибиотикийг эмнэлгийн тусламж үйлчилгээнд хэрэглэхэд тухайн эм чанартай, аюулгүй, идэвхтэй байх нь эмчилгээний үр дүн гарахад болон тэдгээр эмийн зохистой хэрэглээнд чухал нөлөө үзүүлдэг. Энэ нь үндэсний үйлдвэрийн тарилгын нунтаг хэлбэрийн антибиотик эмийн идэвхийг микробиологийн шингэрүүлэлтийн арга (Цилиндр аяганы буюу нэвчүүлэх арга)-р судлах үндэслэл боллоо.

Зорилго

Үндэсний үйлдвэрийн Цефазолин-Нахиа 1 г, Цефотаксим-Нахиа 1 г, Цефтриаксон-Нахиа 1 г тарилгын нунтаг хэлбэрийн антибиотик эмүүдийн идэвхийг микробиологийн аргаар тодорхойлох.

Арга аргачлал

Судалгаа явуулсан газар: Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын Эм шинжлэх лаборатори

Судалгаа явуулсан хугацаа: 2024 оны 8-12 дугаар сарууд

Хими болон микробиологийн шинжилгээнүүдийг Их Британийн Фармакопей (BP)-н аргаар хийж гүйцэтгэлээ.

Химийн шинжилгээ:

Үндсэн үйлчлэгч бодисын агууламжийг тодорхойлох нь:

Судалгаанд “Нахиа” эмийн үйлдвэрийн “Цефазолин-1 г”, “Цефотаксим-1 г” “Цефтриаксон-1 г” тарилгын нунтаг эмүүдийг хамруулсан бөгөөд өндөр идэвхт шингэний хроматографи (HPLC), спектрофотометрийн аргаар үндсэн үйлчлэгч бодисын агууламжийг тус тус тодорхойлсон.

Thermo UltiMate 3000 загварын HPLC багажаар хийсэн шинжилгээний өгөгдлийг Хүснэгт 1-ээр үзүүлэв.

Хүснэгт 1. Thermo UltiMate 3000 загварын HPLC багажаар хийсэн шинжилгээний өгөгдөл

№	Антибиотикийн нэр	Багана	Хөдөлгөөнт фаз	Долгионы урт, нм	Урсгалын хурд, мл/мин
1.	Цефазолин	C18 (ODS)	0.277%Na ₂ HPO ₄ :0.186%C ₆ H ₈ O ₇ (10:90)	270	1
2.	Цефотаксим	C18 (ODS)	3.5г/л KH ₂ PO ₄ +11.6г/лNa ₂ HPO ₄ (pH=7.0)+375 мл CH ₃ OH	235	1

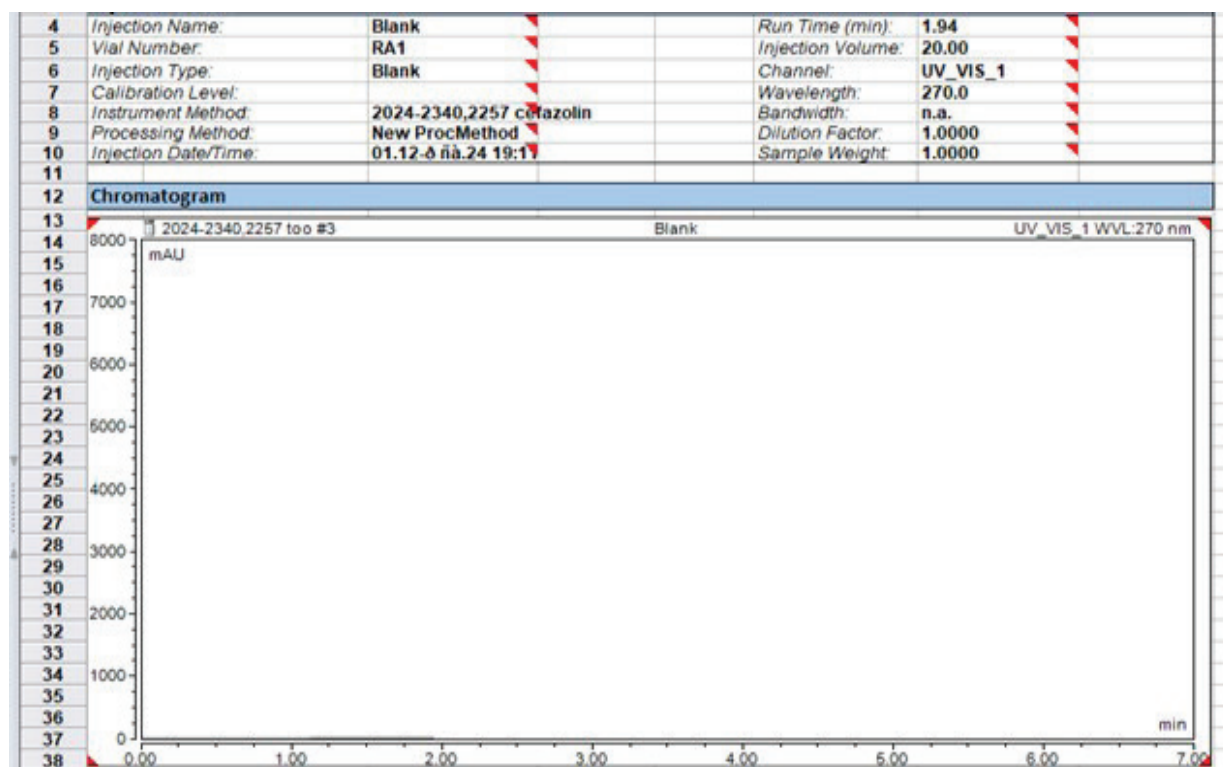
Evolution 300 UV-VIS загварын спектрофотометрийн багажаар хийсэн шинжилгээний өгөгдлийн Хүснэгт 2-оор үзүүлэв.

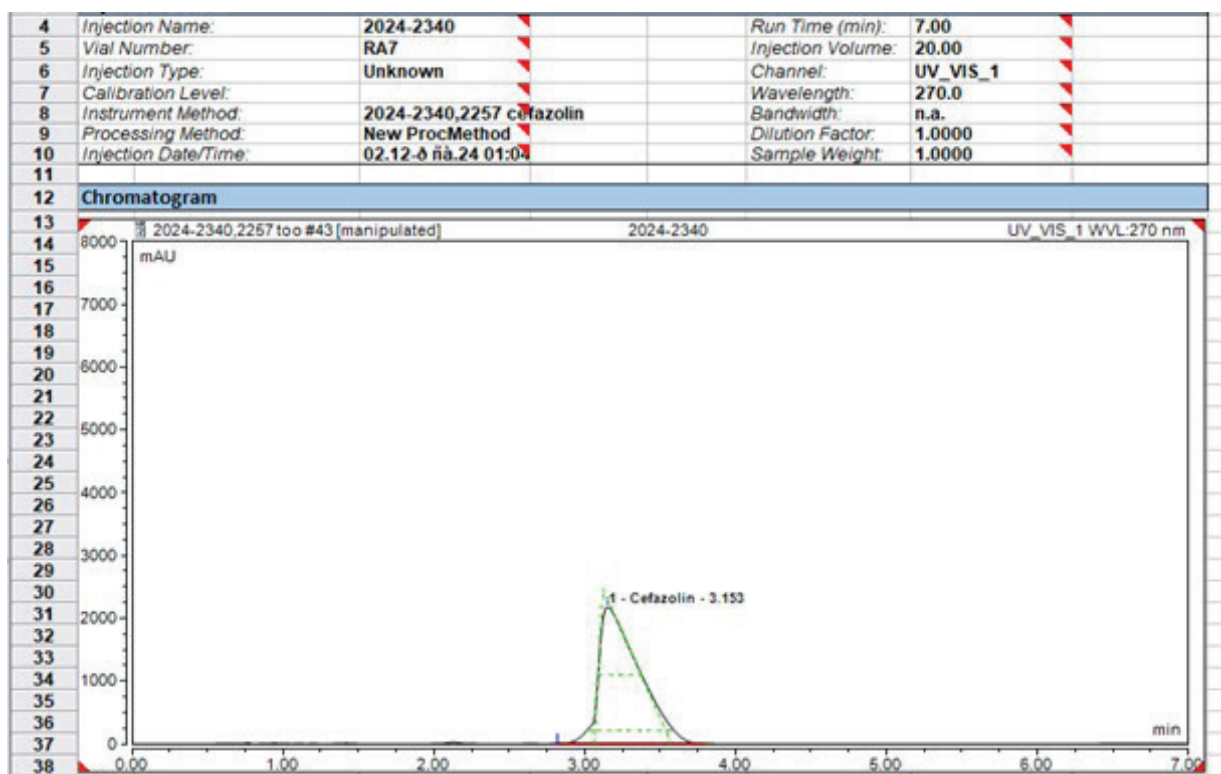
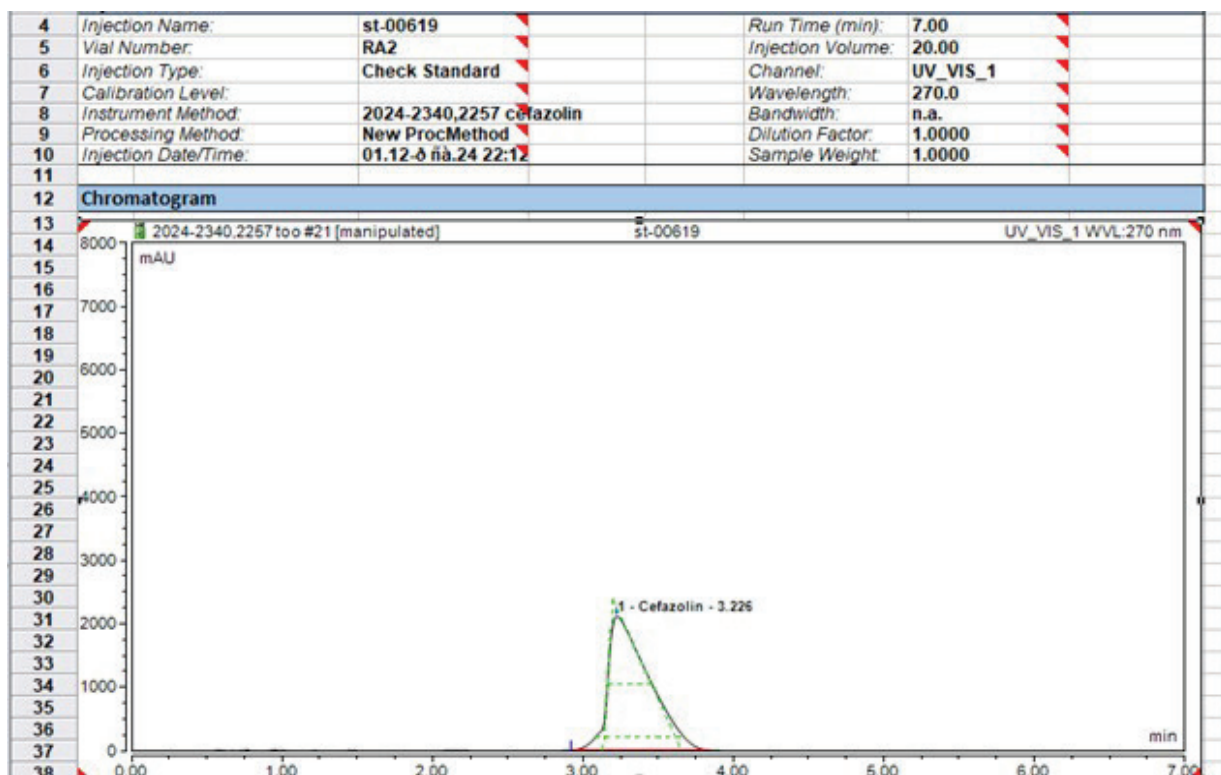
Хүснэгт 2. Evolution 300 UV-VIS загварын спектрофотометрийн багажаар хийсэн шинжилгээний өгөгдөл

№	Антибиотикийн нэр	Уусгагч	Долгионы урт, нм
1.	Цефтриаксон	H ₂ O	241

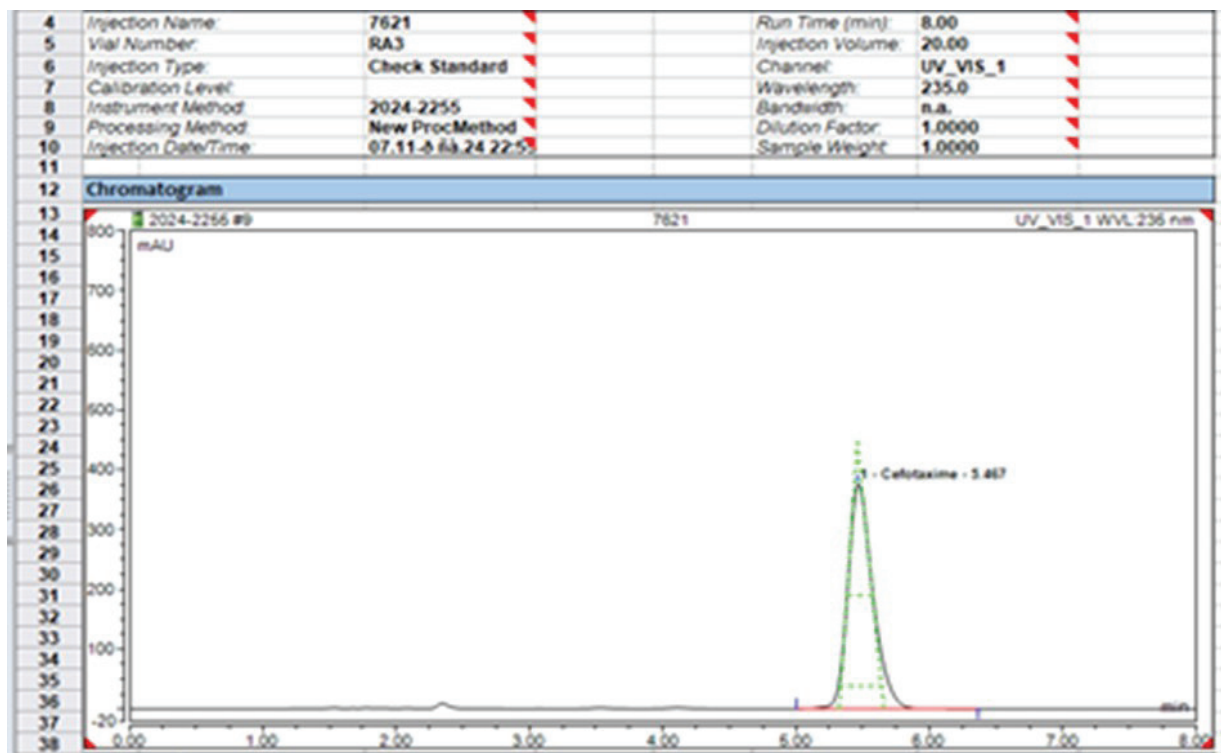
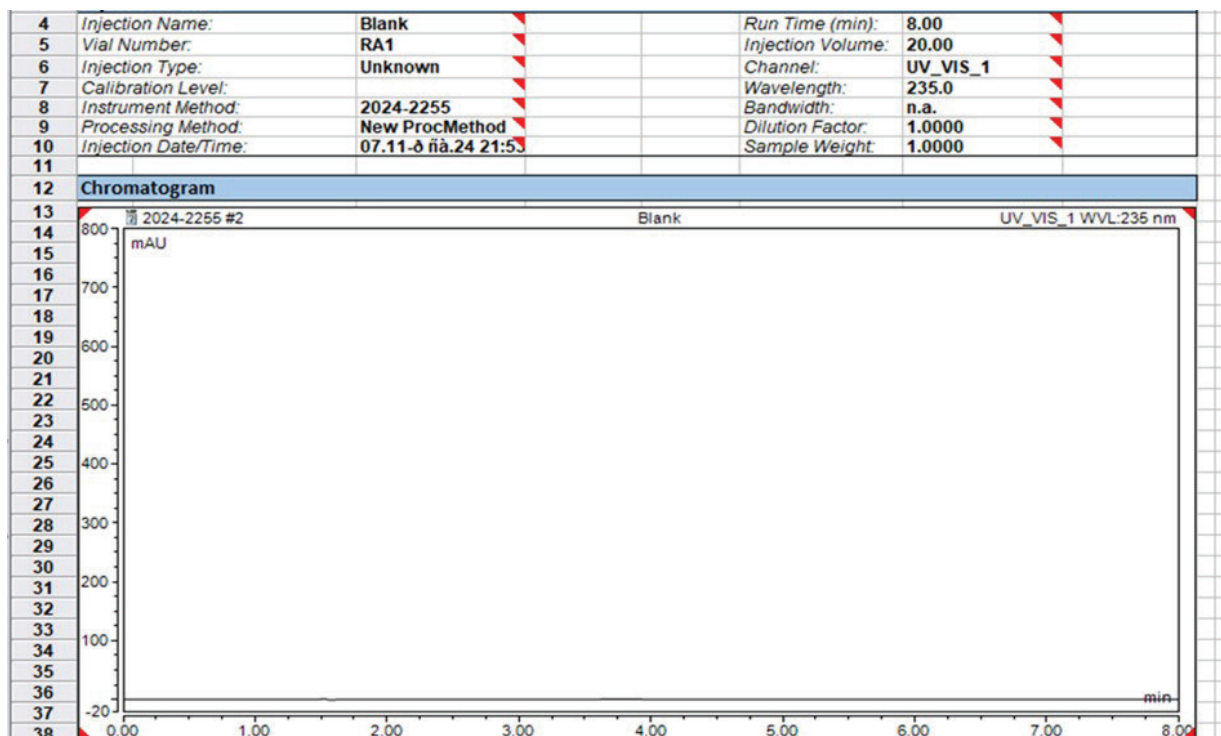
Үр дүнг тооцох нь:

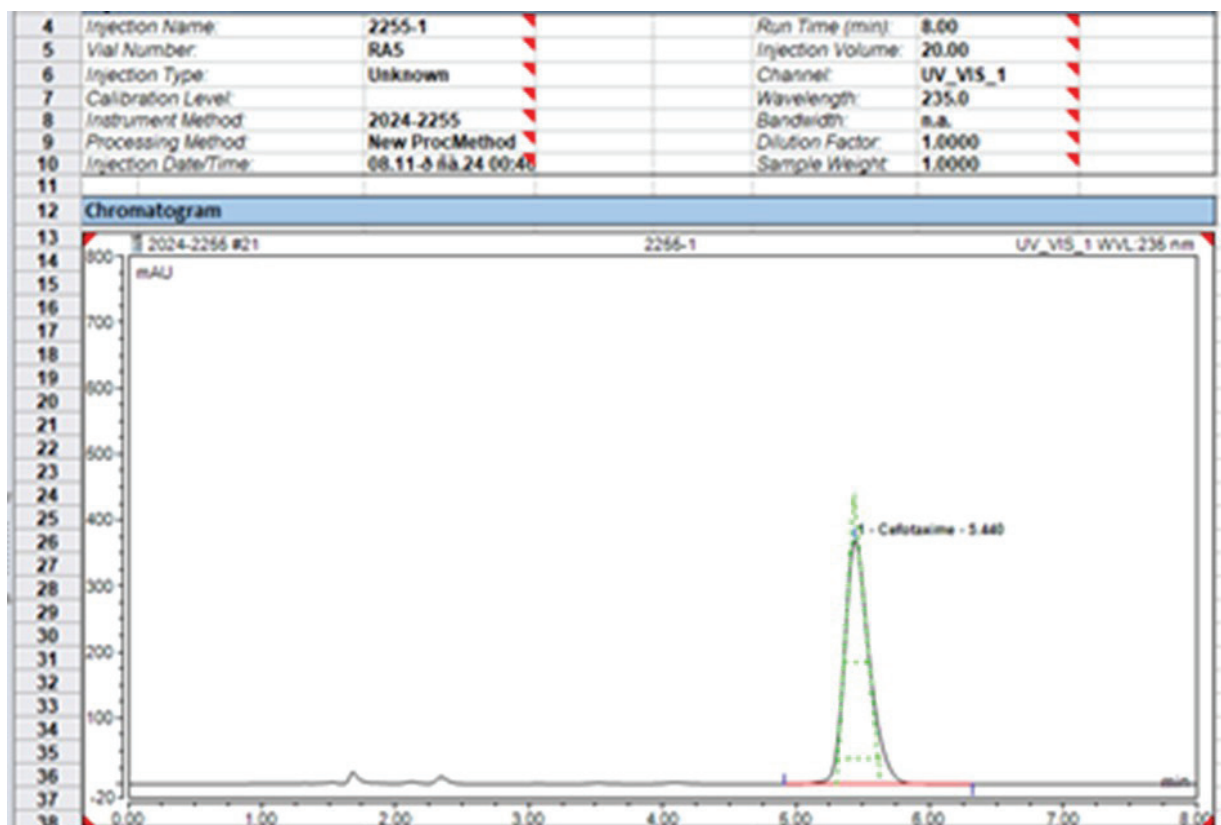
- Цефазолины хроматограмм

- Цефотаксимын хроматограмм

Микробиологийн шинжилгээ:

Ариун чанар тодорхойлох:

Шинжилгээний явц:

Асептик нөхцөлд флаконтой эмийн дээж тус бүрийг 0.9 % - 5 мл Натрийн хлоридын ариун уусмалаар найруулан, урьдчилан угсарч бэлтгэсэн вакуум сорогч аппаратаар 0.45 мкм мембран шүүлтүүрээр шүүсэн. Шүүгдэж дуусмагц 100 мл-ийн хэмжээтэй тохирох уусмалаар угааж, дахин шүүв. Шүүж дууссаны дараа мембран шүүлтүүрийг авч, 2 тэнцүү хэсэгт хуваасан. Нэг хэсгийг 100 мл Fluid thioglycollate орчинд, нөгөө хэсгийг Soya-bean casein digest тэжээлт орчинд тус тус хийж, суулгац тус бүрийг 1-2 давталттайгаар хийж, тохирох температурт 14 хоног өсгөвөрлөв.

Үр дүнг тооцсон нь: Fluid thioglycollate broth тэжээлт орчин бүхий суулгацыг 35°C -37°C, Soya-bean casein digest тэжээлт орчныг 22°C-25°C-ийн температурт 14 хоног өсгөвөрлөөд булингар үүссэн эсэхээс хамаарч “ариун” эсэхийг тодорхойлов.

Эмийн жижиг хэсэг тодорхойлох:

Шинжилгээний явц:

Найруулсан дээжнээс 25 мл-ийг хэмжин авч, вакуум сорогч аппаратаар цаасан мембран фильтр ашиглан шүүсэн. Шүүгдэж дуусмагц 25 мл цэвэршүүлсэн ариун усаар дахин шүүгээд мембран фильтрийг авч, нимгэн глицериний давхарга бүхий петрийн аяганд хийв. Петрийн аягатай мембран фильтрийг ламинар боксонд тавьж тасалгааны температурт хатаалаа. Мембран фильтр бүрэн хатаж дуусмагц микроскопийн тохирох өсгөлт дээр тааруулан үл уусах жижиг хэсгийн хэмжээг тоолсон.

Үр дүнг тооцсон нь: Дээжийн хэмжээнээс хамаарч шалгуурын шаардлагыг тогтоохдоо Хүснэгт 3-т заасны дагуу үнэлэв.

Хүснэгт 3. Дээжийн хэмжээнээс хамаарсан шалгуурын шаардлага

Дээжийн хэмжээ	Шаардлага
100 мл-ээс бага эзэлхүүнтэй шингэн	10 мкм-т 25-с ихгүй 25 мкм-т 3-с ихгүй
100 мл-тэй тэнцүү буюу түүнээс их эзэлхүүнтэй шингэн	10 мкм-т 6000-с ихгүй 25 мкм-т 600-с ихгүй

Антибиотикийн идэвх тодорхойлох:

Судалгааг микробиологийн шингэрүүлэлтийн арга (Цилиндр аяганы буюу нэвчүүлэх арга)-аар хийж гүйцэтгэсэн ба судалгаанд "Sigma-Aldrich" (<https://www.sigmaaldrich.com>) байгууллагаас худалдаж авсан C0682800 код бүхий Цефазолин, C0685000 код бүхий Цефотаксим, C0691000 код бүхий Цефтриаксоны стандарт бодисууд, Биотехнологийн "ATCC" байгууллагаас худалдаж авсан 6633 код бүхий Bacillus subtilis (<https://www.atcc.org/products/6633>) омгийг тус тус ашиглав.

Дээжийг бэлтгэх:

А уусмал: 1 флакон дээжийг 100 мл хэмжээст колбонд хийж фосфатын буферээр шингэлсэн.

В уусмал: А уусмалаас 10 мл-ийг авч 100 мл-т шингэлэв.

С уусмал: В уусмалаас 1 мл-ийг авч 10 мл-т шингэлэв. Энэ уусмал нь 0.1мг/мл концентрацитай (Т) болов.

Стандарт уусмал бэлтгэх:

10 мг стандарт бодис авч 10 мл-ийн хэмжээст колбонд фосфатын буферээр шингэлж бэлтгэсэн. Жиших муруйг 5 цэгээр (S_1, S_2, S_3, S_4, S_5) байгуулж, S_3 концентрацийг 0.1мг/мл байлгахар бэлтгэв.

Тест бичил биет бэлтгэх:

24 цагийн Bacillus subtilis-ийн өсгөврөөс 0.9%-ийн Натрийн хлоридын уусмалд суспенз бэлтгэв. MacFarland 1 уусмалтай харьцуулан бэлтгэсэн.

Шинжилгээний явц:

Bacillus agar тэжээлт орчны гадаргуу дээр 0.1 мл-ээр Bacillus subtitles-ийн өсгөврөөс тарилт хийж сайтар нэвчүүлэн, гадаргуу дээр peni цилиндр байрлууллаа. $S_1, S_2, S_3, S_4, S_5, T$ тус тус 3 давталттай тарилт хийж 35°C-ийн термостатад хийж өсгөврөлөв.

Үр дүнг тооцсон нь:

Хүрээний их, бага утгыг дараах томъёогоор тооцов. $L = \frac{3a+2b+c-e}{5}$; $H = \frac{3e+2d+c-a}{5}$
Антибиотикийн идэвхийг дараах томъёогоор тооцлоо.

Үр дүн

Үндэсний үйлдвэрийн тарилгын нунтаг хэлбэрийн 3 нэрийн антибиотик эмэнд хийсэн шинжилгээний үр дүнг Хүснэгт 4, 5, 6-аар харуулав.

$$x = \frac{T * A_{st} * V_p * C_{st} * K\%}{S * A_p * V_{st} * C_p * P} * 100\%$$

Хүснэгт 4. Цефазолин эмийн шинжилгээний үр дүн

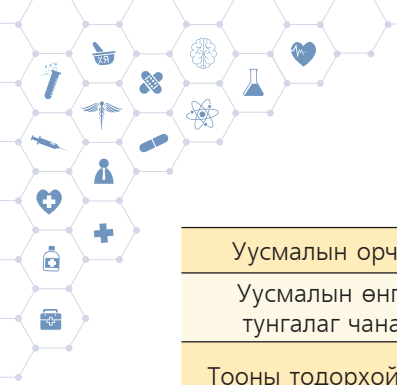
Шинжлэх үзүүлэлт	Арга	Шаардагдах ба зөвшөөрөгдөх хэмжээ	Шинжилгээний үр дүн
Гадна байдал**	Мэдрэхүйн арга		Цагаан нунтаг
Таних урвал /Өнгөт урвал/	Ерөнхий урвалаар	Натри	Өгсөн
Таних урвал /СФМ-ийн арга/	СФМ-ийн арга	Цефазолин	Өгсөн
Дундаж жин	Жингийн арга		1.05 г
Уусмалын орчин	Потенциометрийн арга	4.0-6.0	5.0
Тооны тодорхойлолт /СФМ-н арга/	спектрофотометрийн арга	Цефазолин 90.0-105.0%	97.1%
Эмийн бодисын жижиг хэсгийн	Микроскопийн арга	10мкм ≤ 6000 25мкм ≤ 600	4 0
Ариун чанар	Биологийн арга	Ариун чанартай	Ариун чанартай
Антибиотикийн идэвх	Биологийн арга	90-105.0%	102.21%

Хүснэгт 5. Цефотаксим эмийн шинжилгээний үр дүн

Шинжлэх үзүүлэлт	Арга	Шаардагдах ба зөвшөөрөгдөх хэмжээ	Шинжилгээний үр дүн
Гадна байдал**	Мэдрэхүйн арга		Шаравтар туяатай цагаан өнгийн үнэргүй нунтаг
Таних урвал /Өнгөт урвал/	Ерөнхий урвалаар	Натри	Өгсөн
Таних урвал /СФМ-ийн арга/	СФМ-ийн арга	Цефотаксим	Өгсөн
Дундаж жин	Жингийн арга		1.1165 г
Уусмалын орчин	Потенциометрийн арга	4.5-6.5	5.6
Уусмалын өнгө, тунгалаг чанар	Харьцуулах арга	0.6-с ихгүй	0.1
Тооны тодорхойлолт /СФМ-н арга/	Спектрофотометрийн арга	Цефотаксим 90.0-110.0%	100.8%
Жингийн алдагдал	Физикийн арга	3.0%-с ихгүй	2.6%
Эмийн бодисын жижиг хэсгийн	Микроскопийн арга	10мкм ≤ 6000 25мкм ≤ 600	0 2
Ариун чанар	Биологийн арга	Ариун чанартай	Ариун чанартай
Антибиотикийн идэвхи	Биологийн арга	90-110.0%	92.78%

Хүснэгт 6. Цефтриаксон эмийн шинжилгээний үр дүн

Шинжлэх үзүүлэлт	Шинжилгээний арга	Зөвшөөрөгдөх хэмжээ	Шинжилгээний үр дүн
Гадна байдал**	Мэдрэхүйн арга		Цагаан өнгийн үнэргүй нунтаг
Таних урвал /Өнгөт урвал/	Ерөнхий урвалаар	Натри	Өгсөн
Таних урвал /СФМ-ийн арга/	СФМ-ийн арга	Цефтриаксон	Өгсөн
Дундаж жин	Жингийн арга		1.1868 г

Уусмалын орчин	Потенциометрийн арга	6.0-8.0	6.3
Уусмалын өнгө, тунгалаг чанар	Харьцуулах арга	Y5 эсвэл BY5-с тодгүй	Y5-с тодгүй
Тооны тодорхойлолт / CFM-н арга/	Спектрофотометрийн арга	Цефтриаксон 92.0-108.0%	107.10%
Эмийн бодисын жижиг хэсгийн	Микроскопийн арга	10мкм ≤ 6000 25мкм ≤ 600	4 0
Ариун чанар	Биологийн арга	Ариун чанартай	Ариун чанартай
Антибиотикийн идэвх	Биологийн арга	92-108.0%	94.74%

Дүгнэлт

1. Үндэсний үйлдвэрийн Цефазолин-Нахиа 1 г, Цефотаксим-Нахиа 1 г, Цефтриаксон-Нахиа 1 г тарилгын нунтаг хэлбэрийн антибиотик эмүүд нь хими болон микробиологийн шинжилгээгээр Их Британийн фармакопейнXXXXX шаардлага хангаж байна.
2. Цефазолин-Нахиа 1 г, Цефотаксим-Нахиа 1 г, Цефтриаксон-Нахиа 1 г тарилгын нунтаг хэлбэрийн антибиотик эмүүдийн идэвхийг Микробиологийн шингэрүүлэлтийн аргаар тодорхойлоход 102.21%, 92.78%, 94.74% тус тус байсан нь Их Британийн фармакопейн шаардлага хангаж байна.

Эх сурвалж:

1. Tang, K. W. K., Millar, B. C., & Moore, J. E. (2023). Antimicrobial Resistance (AMR). *British Journal of Biomedical Science*, 80, 11387.
2. Walsh, T. R., Gales, A. C., Laxminarayan, R., & Dodd, P. C. (2023). Antimicrobial Resistance: Addressing a Global Threat to Humanity. *PLoS Medicine*, 20(7), e1004264.
3. Magnano San Lio, R., Favara, G., Maugeri, A., Barchitta, M., & Agodi, A. (2023). How antimicrobial resistance is linked to climate change: an overview of two intertwined global challenges. *International journal of environmental research and public health*, 20(3), 1681.
4. Burstein, V. R., Trajano, R. P., Kravitz, R. L., Bell, R. A., Vora, D., & May, L. S. (2019). Communication interventions to promote the public's awareness of antibiotics: a systematic review. *BMC public health*, 19, 1-11.
5. Mathew, P., Sivaraman, S., & Chandy, S. (2019). Communication strategies for improving public awareness on appropriate antibiotic use: Bridging a vital gap for action on antibiotic resistance. *Journal of family medicine and primary care*, 8(6), 1867.
6. Walesch, S., Birkelbach, J., Jézéquel, G., Haeckl, F. J., Hegemann, J. D., Hestekamp, T., ... & Müller, R. (2023). Fighting antibiotic resistance-strategies and (pre) clinical developments to find new antibacterials. *EMBO reports*, 24(1), e56033.
7. Frei, A., Verderosa, A. D., Elliott, A. G., Zuegg, J., & Blaskovich, M. A. (2023). Metals to combat antimicrobial resistance. *Nature Reviews Chemistry*, 7(3), 202-224.
8. Cross, E. L. A., Tolfree, R., & Kipping, R. (2017). Systematic review of public-targeted communication interventions to improve antibiotic use. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy*, 72(4), 975-987.

Т.Тунгалаг¹, С.Пүрэвсүрэн², С.Мөнхбат³, Т.Мөнхтуул⁴

МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН БҮРТГЭЛД БҮРТГЭГДСЭН ЕРӨНХИЙ НЭРШЛИЙН ЭМИЙН БИОЭКВИВАЛЕНТ ЧАНАРЫН СУДАЛГАА БАЙДАЛД ҮНЭЛЭЛТ ӨГӨХ НЬ

¹АШУУИС, Эм зүйн сургууль

²ЭЭХХЗГ-ын, Эмийн аюулгүй байдлын тандалт судалгааны газар

Email: tungaa7764@gmail.com

Утас: 976-99037764

Үндэслэл: Эмийг үйлдвэрлэх технологи, эмийн түүхий эдийн физик химийн шинж чанар, эмийн идэвхт бүрэлдэхүүний цэвэршилтийн зэрэг гэх мэт олон хүчин зүйлээс эмийн биохүрэхүй хамаарч, улмаар эмчилгээний үр дүнд нөлөөлдөг. Зах зээлд эмчилгээний үр дүн муутай эм нэвтэрснээр эмнэлгийн тусламжийн чанар буурах, эмчлүүлэгчийн өвчтэй байх хугацаа уртсах, өвчний явц хүндрэх зэрэг олон сөрөг үр дагаварт хүргэдэг тул улс орнууд ерөнхий нэршлийн эмийг бүртгэхэд биоэквивалент чанарын судалгааг шаардаж, чанарын баталгаатай ерөнхий нэршлийн эмийн хэрэглээг дэмжих, ерөнхий нэршлийн эмийг харилцан орлуулан хэрэглэх боломжийг сайжруулахад чиглэсэн бодлого, арга хэмжээг хэрэгжүүлдэг.

Монгол улсын эмийн бүртгэлд эмийг эмчилгээний идэвхийг нь харгалзан бүртгэж буй эсэхэд дүн шинжилгээ хийж, эмийн бүртгэлийг сайжруулах шаардлагатай байгаа нь энэхүү судалгааны үндэслэл болж байна.

Судалгааны ажлын зорилго: Монгол улсын эмийн бүртгэлд ерөнхий нэршлийн эмийг биоэквивалент чанарын судалгаанд үндэслэн бүртгэсэн байдалд үнэлэлт өгөх.

Судалгааны ажлын зорилт:

1. Шинээр бүртгэгдсэн ерөнхий нэршлийн шахмал, капсултай эмэнд биоэквивалент чанарын судалгаа хийсэн байдлыг тогтоох
2. Биоэквивалент чанарын судалгаанд үнэлгээ өгөх

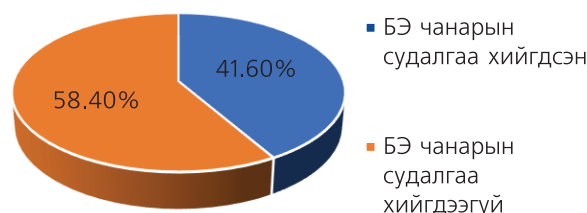
Судалгааны ажлын материал арга зүй: Баримтын судалгааг Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт зохицуулалтын газрын архивд хадгалагдаж буй эмийн бүртгэлийн материалд хийв. 2020, 2021 онд бүртгэгдсэн ерөнхий нэршлийн 108 эмийн бүртгэлийн материалаас судалгааны мэдээллийг 34 асуулт бүхий судалгааны картаар цуглуулсан. Үр дүнгийн тоон үзүүлэлтийн статистик боловсруулалтыг SPSS-26 программаар хийж, чанарын хувьсагчдад давтамж, эзлэх хувийг тус тус тооцов. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийсэн эсэхэд нөлөөлөх хүчин зүйлийн хамаарлыг пирсоны корреляциар тооцож, $r < 0.3$ бол сул, $0.3-0.5$ бол дунд зэргийн хамааралтай гэж үзсэн. $p < 0.05$ байгаа үед статистик ач холбогдол бүхий ялгаатай гэж үзэв.

Үр дүн: Судалгаанд хамрагдсан 108 эмээс 45 (41.6%) эмэнд биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн, 63 (58.4%) эмэнд хийгдээгүй, 60.2%-ийг шахмал эм, 89.8%-ийг жороор олгох эм эзэлж байна. Судалгаанд хамрагдсан эмүүдийг үйлдвэрлэсэн улсаар авч үзэхэд Их Британи, Умард Ирландын Нэгдсэн Вант улсын 24 (22.2%), БНСУ-ын 13 (12%) БНЭУ-ын 12 (11.1%) эм байна. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмэнд БНСУ-д үйлдвэрлэгдсэн эмүүд хамгийн их хувийг буюу 28.9%-ийг эзэлж байв. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийсэн эсэх нь тухайн эмийг үйлдвэрлэсэн улстай статистик ач холбогдол бүхий сул хамааралтай байна ($r=0.262$, $p < 0.01$).

Хүснэгт 1. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмүүдийн биоэквивалент эсэх

Биоэквивалент эсэх	N	%
Биоэквивалент	38	84.4
Тодорхойгүй	7	15.6
Нийт	45	100.0

Зураг 1. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн байдал

Судалгаанд хамрагдсан эмийг АТС кодын ангиллаар авч үзвэл судалгаанд хамрагдсан болон биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмэнд Зүрх судасны тогтолцооны эмгэгт хэрэглэх эм 30 (27.8%) байна. Судалгаанд хамрагдсан эмүүдийг найрлагаар авч үзэхэд нийт эмийн 88 (81.5%), биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмүүдийн 37 (82.2%) нь дан найрлагатай эм байв. Судалгаанд хамрагдсан дан найрлагатай эмийг Биофармацийн ангиллын системийн бүлгээр авч үзэхэд 79.5%-д II бүлгийн буюу муу уусдаг, сайн нэвчдэг эм, 5.6%-ийг бүлгийг нь тодорхойлох боломжгүй эм эзэлж байна. Дан найрлагатай эмүүдийг Биофармацийн ангиллын системд суурилсан биохасалт хийх боломжтой эмүүдийн жагсаалтад орсон эсэхийг холбогдох эх сурвалжаас тодруулахад биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмийн 51.3%, биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдээгүй эмийн 55.6%-д биохасалт хийх боломжтой байв. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмийн 42.2%-д биоэквивалент чанарын судалгаанд ашигласан удирдамжийг заагаагүй, 27 (61.4%)-д өөр үйлдвэрлэгчийн бүтээгдэхүүнийг ашигласан байна. Биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн эмийн 79.5%-д ин виво аргаар, 20.5%-д ин витро болон ин виво аргыг хослуулан эквивалент чанарын судалгааг хийжээ. Судалгаа хийсэн арга нь эмийн хэлбэртэй статистик ач холбогдол бүхий дунд зэргийн хамааралтай байна ($r=0.458$, $p<0.01$). Ин витро аргаар уусалтын харьцуулсан судалгаа хийгдсэн бол ин виво аргаар судалгаа хийгдсэн эмийн 38 (84.4%)-д фармакокинетикийн арга ашигласан, 48.9%-д AUC, Cmax үзүүлэлтийг тодорхойлсон байна. Биоэквивалент чанарын судалгаанд 2 дараалалт солбисон загварыг 80%-д буюу хамгийн их хэрэглэсэн ба нийт биоэквивалент чанарын судалгаа хийгдсэн 45 эмийн 84.4%-д биоэквивалент болохыг тогтоосон байв.

Дүгнэлт:

1. Судалгаанд хамрагдсан 108 эмийн 58.4%-д биоэквивалентын чанарын судалгааны үр дүнг бүртгэлийн материалд ирүүлээгүй байгаа нь Монгол улсын эмийн бүртгэлд ерөнхий нэршлийн эмийг биоэквивалент чанарт үндэслэн бүртгэдэггүй болохыг харуулж байгаа байна.
2. Биоэквивалент чанарын судалгааны материал ирүүлсэн ерөнхий нэршлийн 45 эмийн 80%-д ин виво аргыг, 20%-д ин виво ба ин витро аргыг хослуулан судалгааг хийсэн байна. Биоэквивалент чанарын судалгааны судалгаа хийгдсэн эмийн 84.4%-д биоэквивалент болохыг нотолсон байна.

Түлхүүр үг: ерөнхий нэршлийн эм, биоэквивалент чанар, биохүрэхүй, эмийн бүртгэл

ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ДАРААХ УРВАЛ ХҮНДРЭЛ/ДДУХ/-ийн 2021-2025 ОНЫ МЭДЭЭЛЭЛД ХИЙСЭН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ

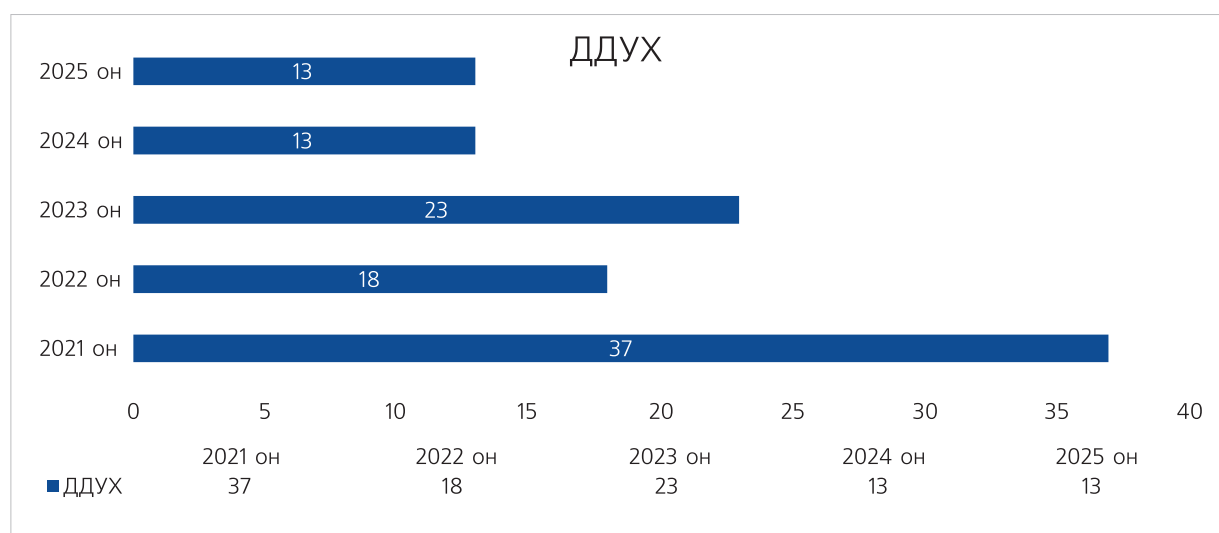
Ц.Амаржаргал Нийгмийн удирдлагын магистр ЭЭХХЗГ-ын
/Вакцин, биобэлдмэлийн чанар, аюулгүй байдал,
зохицуулалтын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

Хүн амыг халдварт өвчнөөс сэргийлэх, түүний тархалтыг хязгаарлах, өвчнийг устгах зорилгоор дархлаажуулах бэлдмэл хэрэглэх арга хэмжээний тогтолцоог халдварт өвчний эсрэг дархлаажуулалт гэдэг. Дархлаажуулалтын дараа дархлаажуулалтын үйл ажиллагааны алдаа, вакцины чанар, хадгалалт, тээвэрлэлтээс үүдэлтэй эсвэл эрүүл мэндийн эмгэг байдалтай холбоотой болон шалтгаан тодорхойгүйгээр дархлаажуулалтын дараах урвал хүндрэл (ДДУХ) илэрч болдог.

Монгол Улсад дархлаажуулалтын үйл ажиллагааг зохицуулахад дараах хууль, журмын заалтуудыг баримтлан ажиллаж байна. Үүнд:

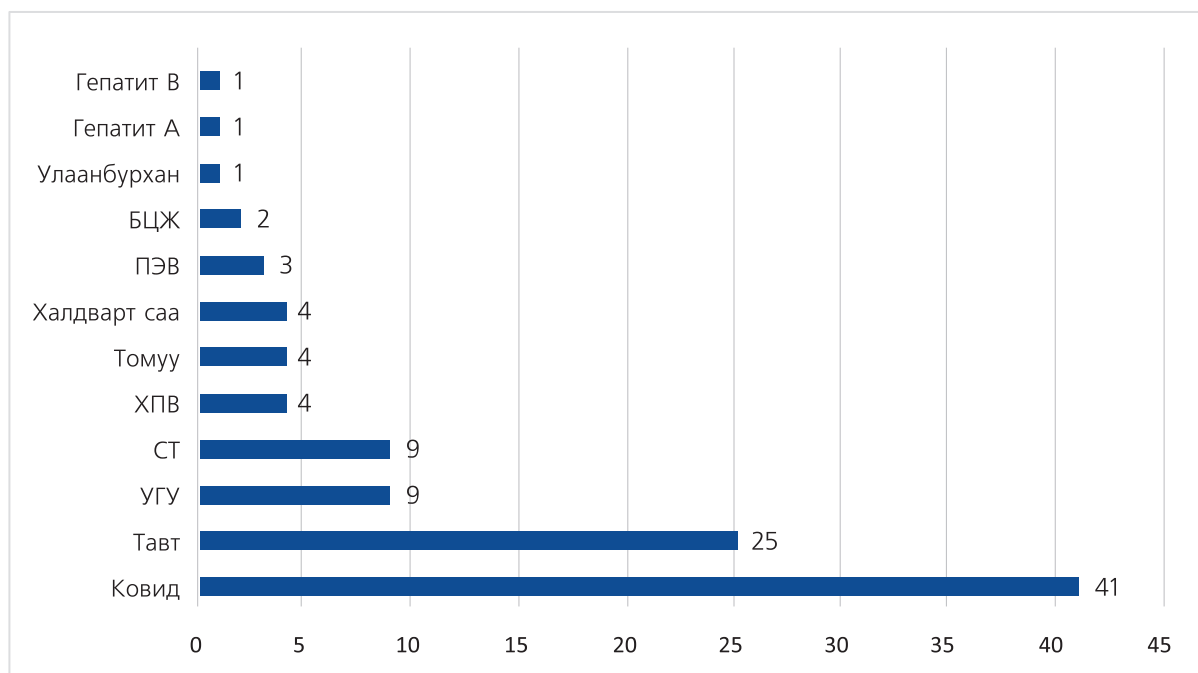
- 2000 онд батлагдсан “Дархлаажуулалтын тухай” хууль, түүнчлэн 2022 онд энэхүү хуулийн 16.1 заалтад “Дархлаажуулах бэлдмэлийн чанар, хадгалалт, тээвэрлэлт болон аюулгүй байдлын талаар тавих улсын хяналтыг эмийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хяналт шалгалт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллага болон тухайн эрүүл мэндийн байгууллага дотоод хяналтаар хэрэгжүүлнэ.”, 20.1 заалтад “Тарилгын дараах хүндрэлийг эмийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, хяналт шалгалт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллага, эмчилгээний чанарын хяналтын байцаагч магадлан тогтооно.” гэж тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан.
- ЭМС-ын 2012 оны 06 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Дархлаажуулалтын тухай” 217 дугаар тушаал, 2016 оны 07 дугаар сарын 08-ны өдрийн “Журамд өөрчлөлт оруулах тухай” А/278 дугаар тушаалаар баталсан Дархлаажуулалтын дараах урвал, хүндрэл(ДДУХ)-ийг бүртгэх, мэдээлэх, тандах журмыг мөрдөж байна.
- ЭМС-ын 2018 оны 12 дугаар сарын 14-ний өдрийн А/527 дугаар тушаалаар баталсан “Халдварт өвчний тохиолдлыг тандах журам”-ын гуравдугаар хавсралтаар ДДУХ-ийг яаралтай мэдээлэх хуудсыг баталсан.
- ЭМС-ын 2023 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/67 дугаар тушаалаар “Эмийн гаж нөлөөг бүртгэх, мэдээлэх, үнэлэх, тайлагнах” журмын 2.3 дахь заалтад “Дархлаажуулалтын дараах урвал, хүндрэл(ДДУХ)-ийн мэдээллийг Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн Дархлаажуулалтын алба улсын хэмжээнд нэгтгэн бүртгэж, дүн шинжилгээ хийж, батлагдсан болон сэжигтэй бүх тохиолдлыг сар бүрийн эхний 5 өдөрт багтаан и-мэйлээр болон Вижифлоу(Vigiflow) үндэсний мэдээний санд бүртгэх ажлыг хариуцан гүйцэтгэнэ.” Мөн 4.1.4-т ДДУХ-ийн тохиолдлыг үндэсний мэдээний санд Вижифлоу (Vigiflow) бүртгэх ажлыг ХӨСҮТ-ийн Дархлаажуулалтын алба, олон улсын Вижилайс (Vigilyze) системд мэдээлэх ажлыг ЭЭХХЗГ-ын хариуцсан мэргэжилтэн тус тус хэрэгжүүлнэ.” гэж тус тус заасан.
- 2023 оны “Эмийн гаж нөлөөг бүртгэх, мэдээлэх, үнэлэх, тайлагнах” журам нь 2024 онд Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга батлагдсантай холбоотой 2025 оны 06 сарын 06-ны Эм, эмнэлгийн хяналт, зохицуулалтын газрын даргын А/128 дугаар тушаалаар “Фармаковижилансын үйл ажиллагааг зохицуулах” журам болж батлагдсан. Энэхүү журмын 2.2 дахь заалт болон хоёрдугаар хавсралтын 3-т заасан урсгалын дагуу ДДУХ-ийг бүртгэн мэдээлнэ.

Дээрх журмын хэрэгжилтийн хүрээнд Халдварт өвчин судлалын үндэсний төвөөс манай байгууллагад 2021-2025 онд ирүүлсэн ДДУХ-ийн мэдээллийг нэгтгэж дүгнэсэн. Энэ онуудад нийт 104 ДДУХ-ийн тохиолдлын мэдээлэл ирсэн байна.

Зураг 1: Мэдээлэгдсэн ДДУХ-ийн тохиолдол /он, тоогоор/

ДДУХ-ийн 104 тохиолдлыг хэрэглэсэн вакцины төрлөөр ангилж үзэхэд Тавт(Сахуу, хөхүүл ханиад, татран, В гепатит, хемофилюс инфлюэнза В) вакцин, гепатит А,В-ийн эсрэг вакцин, Сахуу татрангийн эсрэг, Халдварт саагийн эсрэг, Улаан бурхан, гахайн хавдар, улаанууд (УГУ)-ын эсрэг, Сүрьеэгийн эсрэг, Пневмококкын эсрэг товлोलт вакцинуудын ДДУХ 54 тохиолдол буюу 51,9 хувийг нь эзэлж байна. Товлолын бус вакцинуудын ДДУХ 50 тохиолдол буюу 48,1 хувийг эзэлж байна. Товлолын бус вакцины 50 тохиолдлын 41 тохиолдол нь Коронавируст халдвар (SARS-CoV-2)-ын эсрэг вакцинжуулалтын дараа гарсан ДДУХ байсан байна.

Зураг 2: ДДУХ-ийн тохиолдол/вакцины төрлөөр/

ДДУХ-ийн мэдээллийн 44,2 хувь буюу 46 тохиолдлын нийслэлийн 8 дүүргээс, 51,9 хувь буюу 54 тохиолдлыг 18 аймгаас, 4 тохиолдлыг Хүрээ амаржих газар 1, Цэргийн төв эмнэлэг 2, цэргийн анги 1 тохиолдлыг тус тус мэдээлсэн байна.

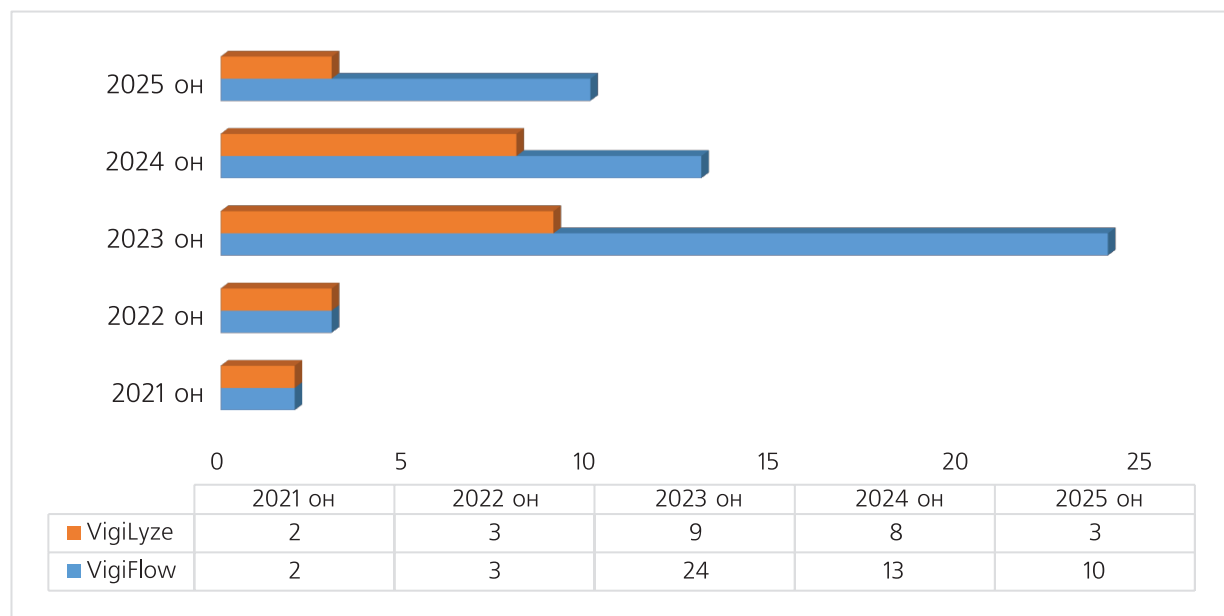
Хүснэгт 3: ДДУХ-ийн мэдээ өгсөн байгууллагууд

№	Байгууллага	2021 он	2022 он	2023 он	2024 он	2025 он	НИЙТ
1	Багануур дүүрэг		3	1			4
2	Баянзүрх дүүрэг	2	3	5		1	11
3	Баянгол дүүрэг			1		1	2
4	Налайх дүүрэг				3		3
5	Сүхбаатар дүүрэг	3			2		5
6	Сонгинохайрхан дүүрэг	3	3	1	1	2	10
7	Чингэлтэй дүүрэг	1	1	1			3
8	Хан-Уул дүүрэг	3	1			4	8
9	Баян-Өлгий аймаг	1		1	1		3
10	Баянхонгор аймаг			1	1		2
11	Булган аймаг	1					1
12	Говь-Алтай аймаг	1		1			2
13	Говьсүмбэр аймаг					1	1
14	Дархан аймаг				1		1
15	Дундговь аймаг		1	1			2
16	Дорнод аймаг	1		1			2
17	Завхан, Сонгино сум ЗХ 274-р анги	1					1
18	Завхан аймаг	5				1	6
19	Орхон аймаг			1	1		2
20	Өвөрхангай аймаг	2	1				3
21	Өмнөговь аймаг	1	4		2	2	9
22	Сүхбаатар аймаг	2	1	2			5
23	Сэлэнгэ аймаг	2			1		3
24	Төв аймаг	1					1
25	Увс аймаг	1		5			6
26	Ховд аймаг	1		1			2
27	Хөвсгөл аймаг	2				1	3
28	Хүрээ амаржих газар	1					1
29	Цэргийн төв эмнэлэг	2					2
Нийт		37	18	23	13	13	104

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар нь 2021 оны 10 дугаар сард УППСАЛА дахь олон улсын эмийн хяналтын төвд 149 дэх жинхэнэ гишүүн орноор элсэн орж, Монгол улсад бүртгэгдсэн эмийн гаж нөлөө, вакцины урвал хүндрэлийг үндэсний болон олон улсын мэдээний санд бүртгэж, олон улсаас эм, вакцины аюулгүй байдлын дохио мэдээ хүлээн авч мэдээлэл солилцон ажиллах нөхцөл бүрдсэн.

Дархлаажуулалтын дараах урвал, хүндрэлийг (ДДУХ) олон улсад мэдээлэхтэй холбоотой эрх зүйн орчныг шинэчлэх, улсын хэмжээнд ДДУХ бүртгэн мэдээлэх үйл

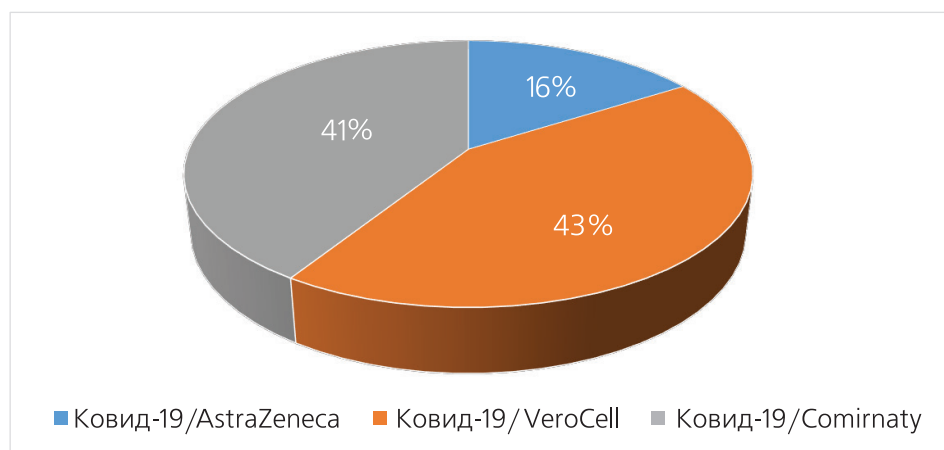
ажиллагаанд e-Reporting цахим системийн хэрэглээг нэвтрүүлж, үндэсний (Vigiflow) болон олон улсын (Vigilyze) нэгдсэн мэдээний санг хэрэглэж байна.

Зураг 4: Уппсала олон улсын хяналтын төвд мэдээлсэн ДДУХ-ийн тохиолдол/тоогоор/

ДДУХ-ийн мэдээлэгдсэн тохиолдлыг он тус бүрээр тодруулж үзвэл:

- 2021 онд Ковид-19 халдварын эсрэг вакцинтай холбоотой ДДУХ-ийн нийт 37 тохиолдол 20 эрүүл мэндийн байгууллагаас мэдээлэгдсэн байна. Ковид-19 халдварын эсрэг вакцины хувьд 1-р тун авсны дараа 22, 2-р тун авсны дараа 12, 3-р тун авсны дараа 3 ДДУХ мэдээлэгдсэн байна. Хүснэгтээр Ковид-19 халдварын эсрэг хэрэглэсэн вакцины нэршлээр нийт ДДУХ-ийн тохиолдлын хэдэн хувийг эзэлж байгааг харуулсан.

Зураг 5: Ковид-19 халдварын эсрэг вакцины ДДУХ-ийн тохиолдол/нэр төрлөөр/

- 2022 онд нийт 18 ДДУХ-ийн тохиолдлыг мэдээллэсний 5 нь дүүрэг, 4 нь аймгаас байна. Мэдээллийг дүгнэж үзэхэд ДДУХ 18 тохиолдлын 8 нь буюу хамгийн олон нь Тавт вакцин үүнээс 5 нь 1-р тун авсны дараа гарсан урвал хүндрэл байна. ДДУХ-ийн 18 тохиолдлын 5 нь эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн.

Хүснэгт 6: ДДУХ-ийн мэдээ 2022 он/вакцины төрөл, байгууллагаар/

№	Байгууллага	Тавт		Ковид	Саа	СТ	Томуу	
		I тун	II тун	II тун	II тун	II тун	I тун	бүгд
1	БНД	2	1					3
2	БЗД	1				1	1	3
3	ЧД						1	1
4	СХД	1		2				3
5	ХУД				1			1
6	Өмнөговь		1	2			1	4
7	Өвөрхангай		1					1
8	Дундговь					1		1
9	Сүхбаатар	1						1
Бүгд		5	3	4	1	2	3	18

3. 2023 онд нийт 23 ДДУХ-ийн тохиолдол мэдээлэгдсэн байна. Мэдээг нийслэлийн 4 дүүрэг, 9 аймгаас ирүүлсэн байна. Үүнээс 8 тохиолдол нь товллын Тавт вакцин хэрэглэсний дараа гарсан бөгөөд 4 нь I тун авсны дараа 4 нь II тун авсны дараа гарсан урвал хүндрэл байсан байна. Мэдээлэл ирүүлсэн газрыг авч үзэхэд Увс аймгаас 5, Сүхбаатар аймгаас 2, Баянхонгор, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Ховд, Дундговь, Дорнод, Орхон аймгаас тус тус 1, нийслэлийн Баянзүрх дүүргээс 6, Багануур, Чингэлтэй, Сонгинохайрхан дүүргээс тус тус 1 ДДУХ мэдээлсэн байна.

Жишээ болгоход Увс аймгаас ДДУХ-ийн 5 тохиолдлыг мэдээлсний 3 нь Сагил сум, 1 нь Өмнөговь сум, 1 нь Улаангом сумаас мэдээлэгдсэн байна.

Хүснэгт 7: ДДУХ-ийн мэдээ 2023 он/вакцины төрөл, байгууллагаар/

№	Байгууллага	Тавт		Ковид	Саа	СТ	Томуу	
		I тун	II тун	II тун	II тун	II тун	I тун	бүгд
1	БНД	2	1					3
2	БЗД	1				1	1	3
3	ЧД						1	1
4	СХД	1		2				3
5	ХУД				1			1
6	Өмнөговь		1	2			1	4
7	Өвөрхангай		1					1
8	Дундговь					1		1
9	Сүхбаатар	1						1
Бүгд		5	3	4	1	2	3	18

4. 2024 онд нийт 13 ДДУХ-ийн тохиолдол мэдээлэгдсэн байна. Мэдээг нийслэлийн 3 дүүрэг, 6 аймгаас ирүүлсэн байна. Үүнээс 5 тохиолдол нь товллын Тавт вакцин хэрэглэсний дараа гарсан бөгөөд 2 нь I тун авсны дараа 3 нь II тун авсны дараа гарсан урвал хүндрэл байсан байна.

Хүснэгт 8: ДДУХ-ийн мэдээ 2024 он/вакцины төрөл, байгууллагаар/

Байгууллага	Тавт		УГУ		Сахуу, татран		ХПВ	Нийт
	I тун	II тун	I тун	II тун	I тун	II тун		
1 Сүхбаатар дүүрэг		1					1	2
2 Налайх дүүрэг				1	2			3
3 Баянхонгор аймаг		1						1
4 Баян-Өлгий аймаг			1					1
5 Сонгинохайрхан дүүрэг						1		1
6 Дархан аймаг					1			1
7 Орхон аймаг	1							1
8 Сэлэнгэ аймаг							1	1
9 Өмнөговь аймаг	1	1						2
Нийт	2	3	1	1	3	1	2	13

5. 2025 онд нийт 13 ДДУХ-ийн тохиолдол мэдээлэгдсэн байна. Мэдээг нийслэлийн 4 дүүрэг, 4 аймгаас ирүүлсэн байна. Үүнээс 4 тохиолдол нь товллын Тавт вакцин хэрэглэсний дараа гарсан бөгөөд 2 нь I тун авсны дараа 2 нь II тун авсны дараа гарсан урвал хүндрэл байсан байна.

Байгууллага	Тавт		Сахуу, татран		БЦЖ	ХПВ	Томуу	Улаан бурхан	Нийт
	I тун	II тун	I тун	II тун					
1 Баянгол дүүрэг					1				1
2 Баянзүрх дүүрэг		1							1
3 Сонгинохайрхан дүүрэг	1	1							2
4 Хан-Уул дүүрэг			1	2		1			4
5 Говьсүмбэр аймаг					1				1
6 Завхан аймаг							1		1
7 Хөвсгөл аймаг								1	1
8 Өмнөговь аймаг	1					1			2
Нийт	2	2	1	2	2	2	1	1	13

ФАРМАКОПЕЙН ХОРООНЫ 2023-2025 ОНЫ ХУРАЛ

Н.Галзул ЭЭХХЗГ-ын
/Шинэ эм, инновацийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

Фармакопейн хорооны 2023 оны хурал

№	Огноо	Хэлэлцүүлсэн				Шийдвэр		Байгууллагын тоо	Тайлбар
		Шинээр хэлэлцүүлэх	Өөрчлөлт оруулах	Хугацаа сунгуулах	Нийт ҮФӨ тоо	Дэмжигдсэн	Дахин хэлэлцүүлэх		
1	2023.03.29	4	-	2	6	6	-	3	Нийт 2 удаагийн хурлаар 5 эмийн үйлдвэрийн 17 нэрийн бүтээгдэхүүний ҮФӨ хэлэлцүүлсэн. Үүнээс шинээр хэлэлцүүлэх 4 ҮФӨ, хугацаа сунгуулсан 13 ҮФӨ байна. Хурлын шийдвэрээр 17 ҮФӨ дэмжигдсэн байна.
2	2023.12.01	-	-	11	11	11	-		
3	Нийт	4	0	13	17	17	0		

Фармакопейн хорооны 2024 оны хурал

№	Огноо	Хэлэлцүүлсэн				Шийдвэр		Байгууллагын тоо	Тайлбар
		Шинээр хэлэлцүүлэх	Өөрчлөлт оруулах	Хугацаа сунгуулах	Нийт ҮФӨ тоо	Дэмжигдсэн	Дахин хэлэлцүүлэх		
1	2024.05.07	2	-	4	6	5	1	3	1 удаагийн хуралаар 3 эмийн үйлдвэрийн 6 нэрийн бүтээгдэхүүний ҮФӨ хэлэлцүүлсэн. Үүнээс шинээр хэлэлцүүлэх 2 ҮФӨ, хугацаа сунгуулсан 4 ҮФӨ байна. Хурлын шийдвэрээр 5 ҮФӨ дэмжигдэж, 1 ҮФӨ дахин хэлэлцүүлэхээр буцаагдсан байна.
2	Нийт	2	0	4	6	5	1		

Фармакопейн хорооны 2025 оны хурал

№	Огноо	Хэлэлцүүлсэн			Шийдвэр		Байгууллагын тоо	Тайлбар	
		Шинээр хэлэлцүүлэх	Өөрчлөлт оруулах	Хугацаа сунгуулах	Нийт ҮФӨ тоо	Дэмжигдсэн Дахин хэлэлцүүлэх			
1	2025.04.11	1	-	7	8	7	1 шинэ	4	2 удаагийн хурлаар 8 эмийн үйлдвэрийн 21 нэрийн бүтээгдэхүүний ҮФӨ хэлэлцүүлсэн.
2	2025.07.03	5	-	8	13	13	-	6	
3	Нийт	6	-	15	21	20	1	8 /давхардсан/	Үүнээс шинээр хэлэлцүүлэх 6 ҮФӨ, хугацаа сунгуулсан 15 ҮФӨ байна. Хурлын шийдвэрээр 1 шинэ ҮФӨ дахин хэлэлцүүлэхээр буцаагдаж, 20 ҮФӨ дэмжигдсэн байна.

ШИНЭ АНТИБИОТИК ЭМИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

С.Ганболор ЭЭХХЗГ-ын
/Нянгийн эсрэг эмийн зохистой хэрэглээний
асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

Шээс дамжуулах замын халдварын үед хэрэглэгдэх шинэ антибиотикийг АНУ-ын Хүнс эмийн агентлагаас баталгаажууллаа.

АНУ-ын Хүнс, эмийн агентлагаас эмэгтэйчүүд болон 12 түүнээс дээш насны охидод тохиолдох шээс дамжуулах замын хүндрэлгүй халдварын эмчилгээнд хэрэглэх шинэ эмийг зах зээлд гаргахыг зөвшөөрсөн ба уг халдварын эсрэг 30 жилийн дараа гарч буй шинэ эмчилгээ юм. Ойролцоогоор нийт эмэгтэйчүүдийн 50% нь амьдралынхаа турш дор хаяж нэг удаа шээсний замын халдвараар өвддөг бол, 30%-д нь халдвар дахидаг байна. Антибиотикт тэсвэржилт нэмэгдсэний улмаас стандарт антибиотикоор эмчлэхэд бэрхшээл учруулж байгаа нь шинэ эмчилгээний сонголтын хэрэгцээг бий болгосон.

Гепотидацин (Блюжепа-Blujera гэх худалдааны нэртэй) нь Триазааценафтилен гэх антибиотикийн шинэ ангилалд багтах анхны антибиотик ба нянгийн ДНХ-ийн репликацид оролцдог ДНХ гираз (топоизомераза II) болон топоизомераза IV ферментийг хориглодог. Энэ үйлдэл нь нянг тус антибиотикт тэсвэртэй болохыг бууруулж байгаа ба стандарт антибиотикт эмчлэгдэхгүй байгаа халдварыг эмчлэх сонголтыг бий болгож байна. Хамгийн түгээмэл тохиолдох гаж нөлөө нь суулгах, дотор муухайрах юм.

Мөн шинэ судалгаагаар заг хүйтэн өвчний халдварт үр нөлөөтэй байгаа талаар тогтоосон. Сүүлийн жилүүдэд заг хүйтэн өвчин үүсгэгч нян нь дэлхий даяар антибиотикт тэсвэржсэний улмаас тухайн өвчний эсрэг эмчилгээний үр дүн буурсаар байсан юм.

Эх сурвалж:

1. Gepotidacin: New antibiotic is effective against gonorrhea, could be first new treatment since 1990s, study says | CNN
2. FDA Green-Lights New Antibiotic for UTIs
3. Gepotidacin: a novel, oral, 'first-in-class' triazaacenaphthylene antibiotic for the treatment of uncomplicated urinary tract infections and urogenital gonorrhoea - PubMed

БИЧИЛ БИЕТНИЙ ТЭСВЭРЖИЛТ ДЭЛХИЙ ДАХИНД

Бичил биетний тэсвэржилт (ББТ) гэж бактер, вирус, мөөгөнцөр болон шимэгчид нь цаг хугацааны явцад өөрчлөгдөж, бичил биетний эсрэг эмэнд эмчлэгдэхгүй болохыг хэлэх ба энэ нь халдварыг эмчлэхэд төвөгтэй болгох болон өвчин тархах, өвчин хүндрэх, хөдөлмөрийн чадваргүй болох болон үхэлд хүргэх эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг.¹

ББТ нь хүн болон малын эм, хөдөө аж ахуй, хүнс үйлдвэрлэл, байгаль орчны хамгаалал болон тогтвортой хөгжлийн ахиц дэвшлийг хэдэн арван жилээр ухраахаар заналхийлж байна. 2021 оны байдлаар дэлхий даяар ББТ 1.14 сая хүнийг үхэлд шууд хүргэсэн бол, 4.7 сая гаруй үхэлд холбоотой байсан.²

1 <https://www.who.int/health-topics/antimicrobial-resistance>

2 Naghavi, M., Vollset, S. E., Ikuta, K. S., Swetschinski, L. R., Gray, A. P., Wool, E. E., ... & Dekker, D. M. (2024). Global burden of bacterial antimicrobial resistance 1990–2021: a systematic analysis with forecasts to 2050. The Lancet, 404(10459), 1199-1226.

Иймд ББТ-ийн чиглэлээр хамтарсан яаралтай хариу арга хэмжээ авахгүй бол 10 жилийн дотор дэлхий нийтээр дундаж наслалтыг 1.8 жилээр бууруулж, 2050 он гэхэд 39 сая нас баралтын шалтгаан болж болзошгүй байна.³

Мөн ББТ-ийн эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллийн хувьд дэлхий нийтийн эмчилгээний өртөг болон бүтээмжийн алдагдал 412 тэрбум ам.доллар болон 443 тэрбум ам.доллар⁴ мөн 2050 он гэхэд мал аж, ахуйн үйлдвэрлэлд ББТ улмаас дэлхийн ДНБ 575 тэрбум ам.долларын алдагдалд тус тус хүргэж болзошгүй.⁵

Эсрэгээрээ, халдварын урьдчилан сэргийлэлт болон хяналт, ус, эрүүл ахуй, ариун цэвэр, вакцинжуулалт, шинэ бичил биетний эсрэг эмүүд болон зохистой хэрэглээг идэвхжүүлж хамтран ажиллавал 2025-2050 оны хооронд 110 сая хүнийг үхлээс аварч 1 триллион америк долларын эдийн засгийн ашигтай байх боломжтой юм.⁶

Мөн, мал аж ахуйн салбар дахь бичил биетний эсрэг эмийн хэрэглээг 30% бууруулбал дэлхийн ДНБ-ийг 5 жилийн дотор 120 тэрбум америк ам.доллараар нэмэгдүүлэх болон⁷ хог хаягдал болон хаягдал усны менежмент, агаарын бохирдлын хяналт, болон зохистой бичил биетний эсрэг эмийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх нь чухал байна.

ББТ нь хүний болон малын эрүүл мэндийн салбар дах бичил биетний эсрэг эмийн зохисгүй хэрэглээ, мал аж ахуй, далайн бүтээгдэхүүн, тариалан, байгаль орчинд гарч буй хаягдал /үүнд эмийн үйлдвэр, эмнэлэг, газар тариалан/-аас болж огцом нэмэгдэж байна. Стандартын бус хуурамч эм болон сул зохицуулалт нь уг асуудлыг улам дордуулж байгаа бөгөөд ялангуяа бага болон дунд орлоготой орнуудад энэ байдал илүү ажиглагддаг.⁸

3 [https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(24\)01867-1/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(24)01867-1/fulltext)

4 GLG Report 2024: <https://www.amrleaders.org/resources/m/item/annex-to-the-glg-report>

5 Adamie, B. A., Akwar, H. T., Arroyo, M., Bayko, H., Hafner, M., Harrison, S., ... & Zakaria, S. (2024). Forecasting the fallout from AMR: Economic impacts of antimicrobial resistance in food-producing animals: <https://www.woah.org/app/uploads/2024/09/ecoamr-woah-animal-sector-web-reduced-23924.pdf>

6 Lewnard, J. A., Charani, E., Gleason, A., Hsu, L. Y., Khan, W. A., Karkey, A., ... & Laxminarayan, R. (2024). Burden of bacterial antimicrobial resistance in low-income and middle-income countries avertible by existing interventions: an evidence review and modelling analysis. The Lancet, 403(10442), 2439-2454.

7 Adamie, B. A., Akwar, H. T., Arroyo, M., Bayko, H., Hafner, M., Harrison, S., ... & Zakaria, S. (2024). Forecasting the fallout from AMR: Economic impacts of antimicrobial resistance in food-producing animals: <https://www.woah.org/app/uploads/2024/09/ecoamr-woah-animal-sector-web-reduced-23924.pdf>

8 OHHLEP One Health definition: <https://www.who.int/groups/one-health-high-level-expert-panel>

БИЧИЛ БИЕТНИЙ ТЭСВЭРЖИЛТИЙН ЭСРЭГ КОПЕНХАГЕНИЙН ТУНХАГЛАЛД МОНГОЛ УЛС НЭГДЛЭЭ.

З.Зузаан /ЭЗУ-ны магистр,
Нийгмийн удирдлагын магистр/

Дани улсын Копенхаген хотноо 2025 оны 9 дүгээр сард зохион байгуулагдсан ОУ-ын Эм Зүйн Холбооны 83 дахь конгрессийн үеэр ОУЭЗХ (FIP)-ны гишүүн 82 байгууллага **Копенгагенийн Тунхаглалд** гарын үсэг зурах арга хэмжээ зохион байгуулагдсан. Тус арга хэмжээнд Монгол Улсыг төлөөлөн Эм зүйн мэргэжлээр төгсөгчдийн холбооны тэргүүн З.Зузаан оролцож гарын үсэг зурав.

Энэхүү тунхаглалаар бичил биетний тэсвэржилт (AMR)-ийн эсрэг улс орнууд хамтдаа тэмцэх тэргүүлэх чиглэлүүдийг тогтоож уриалга гаргахдаа:

- Олон улсын түншлэлийг дэмжих, бэхжүүлэх
- Вакцинжуулалтыг дэмжиж, бичил биетний эсрэг эмийг хариуцлагатай, зөв хэрэглэх
- Эмийн хангамж, нийлүүлэлтийн сүлжээг хамгаалж, бэхжүүлэх
- Бичил биетний эсрэг эмийн зохистой хэрэглээ болон эрүүл мэндийн үр нөлөөний талаарх судалгааны ажлуудыг шинэ шатанд гаргах зэрэг чухал асуудлуудыг хөндсөн.

Энэхүү үйл явдлын ач холбогдлыг онцгойлон тэмдэглэж ОУЭЗХ (FIP) нь оролцогч талуудыг багтаан видео (<https://youtu.be/B34QITDUKJc?si=cJBtdrDIZyK7dC5>) бүтээж баримтжуулсан.

Мөн бичил биетний тэсвэржилттэй холбоотой тохиолдлын судалгааг (https://www.fip.org/files/content/priority-areas/antimicrobial-resistance/FIP_2025_-_Legacy_Case_1.pdf) нэгтгэн гаргасан билээ.

Улс орнууд, гишүүн байгууллагууд 2026 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөө тус тунхаглалд тусгасан амлалттай уялдуулж байна.

The Declaration of Oviedo

Global Initiative on Drug Use Prevention

Б.Соёлчимэг ЭЭХХЗГ-ын
/Мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт эмийн зохицуулалтын
асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

ОВИЕДОГИЙН ТУНХАГЛАЛ ЭМИЙН БОДЛОГОД МАНСУУРУУЛАХ БОДИСЫН ХЭРЭГЛЭЭНЭЭС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ТУСГАХ АРВАН САНАЛ

ОРШИЛ

Мансууруулах бодисын хэрэглээ нь дэлхий хүн амд тодорхой сорилтуудыг дагуулсаар ирсэн. Сүүлийн арван жилийн дотор хар тамхины хэрэглээ 23% иар өссөн байна. Үүний зэрэгцээ хар тамхины хэрэглээтэй холбоотой асуудлуудын ихээхэн хэсгийг урьдчилан сэргийлэх боломжтойг шинжлэх ухаан нотолсон. НҮБ-ын Мансууруулах бодис, Гэмт хэрэгтэй тэмцэх газрын (UNODC) 2023 оны тайланд хар тамхины хэрэглээнээс урьдчилан сэргийлэх олон улсын томоохон хэмжээний санаачилгыг гаргаж хэрэгжүүлэх шаардлагатайг онцолсон.²

2023 оны 6-р сарын 9-ний өдөр Испанийн Овиедо хотод үндэсний болон олон улсын мэргэжилтнүүд олон улсын шинжлэх ухааны стандартад нийцүүлэн мансууруулах бодисын хэрэглээнээс урьдчилан сэргийлэх үр дүнтэй стратегийг судлах зорилгоор Proyecto Hombre³ -аас зохион байгуулсан уулзалтад нийгэм, эрүүл мэндэд үзүүлэх сөрөг үр дагавар, донтох зан үйлтэй холбоотой эмзэг байдлыг шийдвэрлэх талаар зөвлөлдсөн. Хэлэлцүүлгийн үр дүнд хар тамхи, мансууруулах бодисоос урьдчилан сэргийлэх бодлогыг тэргүүлэх чиглэл болгон дараах тунхаглалыг батлав.

Улс орнуудад үйл ажиллагааны чиг болох дэлхийн тунхаглалд 2016 оны UNGASS-ийн үр дүнгийн баримт бичиг,⁴ 2019 оны Сайд нарын тунхаглал⁵-д нотлох баримтад суурилсан урьдчилан сэргийлэх ач холбогдлыг онцлон тэмдэглэж, НҮБ-ын ОУХБ/ДЭМБ-ын олон улсын стандартад мансууруулах бодис хэрэглэхээс урьдчилан сэргийлэх талаар дурдсан.⁶

НҮБ-н Мансууруулах эмийн комиссын саяхан гаргасан 65/4 “Шинжлэх ухааны иж бүрэн нотолгоонд суурилсан эрт урьдчилан сэргийлэх ажлыг дэмжих нь”⁷ тогтоолыг үндэслэн Овиедогийн тунхаглалыг дэмжигч байгууллагууд дараах арван саналаар тогтвортой хөгжлийн зорилтуудад хүрэх ахиц дэвшлийг түргэсгэхийн тулд эдгээр зорилгыг бататгаж, бүрэн хэрэгжүүлэхийг зорьж байна.

1. https://www.unodc.org/res/WDR-2023/WDR23_Exsum_fin_SP.pdf
2. https://www.unodc.org/res/WDR-2023/Special_Points_WDR2023_web_DP.pdf
3. <https://proyecto hombre.es/> <https://www.proyecto hombreastur.org/>
4. <https://www.unodc.org/documents/postungass2016/outcome/V1603301-E.pdf>
5. https://www.unodc.org/documents/hlr/19-06699_E_ebook.pdf
6. https://www.unodc.org/documents/prevention/UNODC-WHO_2018_prevention_stand-

dards_E.pdf

7. https://www.unodc.org/documents/commissions/CND/CND_Sessions/CND_66/ECN72023_CRP8_2303657E.pdf

САНАЛУУД

1. 2030 он гэхэд улс орнуудын эмийн эрэлтийг бууруулан стратеги, бодлогын хүрээнд төсвийнхөө 25%-аас доошгүй хувийг урьдчилан сэргийлэлтэд зориулахыг уриалж байна.

Бид урьдчилан сэргийлэлтийг үр дүнтэй, хэмнэлттэй бий болгохын тулд одоо байгаа нотолгоонд суурилан 2030 он гэхэд эмийн эрэлтийн бодлогын нийт төсвийн дөрөвний нэгийг эмийн хэт хэрэглээнээс урьдчилан сэргийлэхэд хуваарилж, тогтвортой байлгах үүрэг хүлээсэн үндэсний зөвшилцөлд хүрэхийг улс орнуудад уриалж байна. Энэхүү бодлого нь хүн бүрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал, хүний эрхийг хангах, мансууруулах эмийн эрэлт, хангамжийг бууруулах арга хэмжээг тэнцвэртэй байлгах явдал юм.

2. Бүх насныханд чиглэсэн урьдчилан сэргийлэх арга барилыг сурталчлах, эрт сэргийлэлтийг дэмжинэ.

Урьдчилан сэргийлэлтийг аль болох эрт эхлүүлж, жирэмслэлт, нярай, хүүхэд, өсвөр наснаас эхлэн гэр бүл, сургууль, олон нийтийн оролцооны тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлж, цаашид үргэлжлэх хугацааг тооцох шаардлагатай. Үр дүнтэй урьдчилан сэргийлэлт нь хүний амьдралын туршид хамгаалалтын хүчин зүйлсийг бэхжүүлэх, сэтгэл зүй, нийгмийн түвшинд чадавхжуулахад чиглэдэг.

3. Урьдчилан сэргийлэх боломжгүй эсвэл сөрөг хандлагаас зайлсхийхийн тулд судалгаа, үнэлгээг дэмжих.

Урьдчилан сэргийлэлт нь шинжлэх ухаан юм. Иймээс урьдчилан сэргийлэх бодлогыг боловсруулж, хэрэгжүүлэхдээ эрдэм шинжилгээний болон иргэний нийгмийн байгууллагуудтай нягт хамтран ажиллаж, олон улсын стандартад тулгуурласан нотолгоо, өгөгдөлд суурилсан хөндлөнгийн оролцоо, системчилсэн үнэлгээний механизмыг тусгах ёстой. Энэ арга нь буруу ойлголт, итгэл үнэмшилд суурилсан эмийн бодлогоос татгалзахад зайлшгүй шаардлагатай. Цаашилбал, нийгэм, эдийн засаг, улс төр, соёлын янз бүрийн нөхцөлд урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний үр дүнтэй хэрэгжилтийг хангахад судалгаанд хөрөнгө оруулалт хийх нь маш чухал юм.

4. Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаарх алсын харааг өргөжүүлж, эм хэрэглээнд хувь хүн болон нийгмийг анхаарал хандуулах.

Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ нь эмээс илүүтэй хувь хүнд анхаарлаа хандуулснаар хувь хүний түвшин, түүнийг тойрсон нийгмийн бүтэц, хууль эрх зүйн орчны хамгаалалтын үр нөлөөг харгалзан үздэг. Ингэснээр зөвхөн хууль бус эмийн хэрэглээнээс гадна тамхи, архи, каннабис, жороор олгодог эм, эсвэл тархалт ихтэй шинэ синтетик бодис зэрэг бүх төрлийн бодисын зүй бус хэрэглээнээс сэргийлдэг. Мөн бооцоот тоглоом, дижитал тоглоомын эмгэг зэрэг эмээс хамааралгүй донтолтоос урьдчилан сэргийлэх болно.

5. Эрсдэлтэй бүх иргэдэд урьдчилан сэргийлэлтийн гол уулзвар аргууд

Эм хэрэглээний нөлөө нь тэгш бус бөгөөд хүйс, үндэс угсаа, нас, бэлгийн чиг хандлага, газар нутгийн байршил, эрүүл мэнд, нийгмийн тодорхойлогч хүчин зүйлээс ихээхэн хамаардаг. Тиймээс урьдчилан сэргийлэх стратеги нь илүү тэгш, шударга бодлогыг бий болгох боломжийг олгохын тулд янз бүрийн эрсдэлийг арилгах цогц, огтлолцсон хандлагыг агуулсан байх ёстой. Урьдчилан сэргийлэх үйлчилгээ нь хараа

хяналтгүй насанд хүрээгүй хүүхдүүд, орон гэргүй хүмүүс, сэтгэцийн эмгэгтэй хүмүүс, шилжин суурьшсан болон дүрвэгсэд, уугуул иргэд болон бусад хүмүүс гэх мэт хамгийн гадуурхагдсан, доромжилсон бүлгийг хамрах, эрэмбэлэхийн тулд бүх хүчин чармайлтаа гаргах ёстой. Энэ нь тухайн нөхцөлд хувь хүн бүрийн онцлог хэрэгцээнд тохирсон урьдчилан сэргийлэх хариу арга хэмжээ авах шаардлагатайг илтгэнэ.

6. Дэлхий даяар олон оролцогч талуудын урьдчилан сэргийлэлтийн тогтолцоог нэмэгдүүлж, үр ашиг, зардлыг баримтжуулах

Урьдчилан сэргийлэх тогтолцоо нь хүүхэд, залуучууд, хөгжлийн янз бүрийн насныханд өргөн цар хүрээтэй үйлчлэхийн тулд төрийн, төрийн бус, олон нийтийн олон салбарын олон талт арга хэмжээ, уялдаа холбоотой хүчин чармайлыг нэгтгэх ёстой. Улс орнууд олон улсын шинжлэх ухааны стандартад нийцүүлэхдээ үндэсний болон орон нутгийн түвшинд урьдчилан сэргийлэх боломжтой үйлчилгээг хүртэх ёстой. Тиймээс олон улсын түвшинд үр дүнтэй, зардал багатай гэдгээ баталсан урьдчилан сэргийлэх загваруудыг хуулбарлахад илүү их хөрөнгө оруулалт хийх нь зүйтэй.

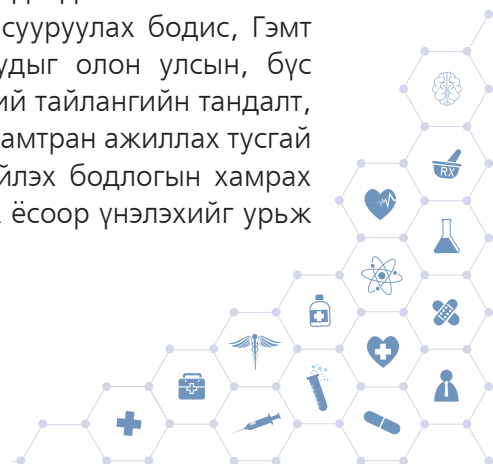
7. Тасралтгүй тусламж үйлчилгээний хүрээнд бүх нийтийн хамрах хүрээг тэлэх
Нийгмийн эрүүл мэндийн хандлагын дагуу улс орнууд дэлхийн болон орон нутгийн хэмжээнд хүн бүрд хүртээмжтэй, эрүүл мэндийг дэмжих, эрт илрүүлэх, хөндлөнгөөс оролцох, хор хөнөөлийг бууруулах, донтолтыг эмчлэх, нөхөн сэргээх, нийгмийн хамгаалал, тасралтгүй тусламж үзүүлэхтэй уялдуулан хар тамхинаас урьдчилан сэргийлэх ажлыг хангах ёстой.

8. Бага, дунд орлоготой орнуудад зохих арга хэмжээг эрэмбэлэх
Бага, дунд орлоготой улс орнууд болон хүмүүнлэгийн хямралд өртөж буй бүс нутгуудад нийгэм, эрүүл мэндийн үндсэн дэд бүтэц дутагдаж болзошгүй. Энэ нөхцөлд урьдчилан сэргийлэхэд хөрөнгө оруулах нь нэн тэргүүний зорилт байх ёстой. Бид засгийн газар, олон улсын байгууллага, иргэний нийгэм, хувийн хэвшлийн хооронд хүчтэй түншлэлийг бий болгох, түүнчлэн урьдчилан сэргийлэх туршлага солилцох, хор хөнөөл учруулахгүй байх хандлагад суурилсан урьдчилан сэргийлэх стратегийг нөхцөл байдалд нийцүүлэн нутагшуулахыг дэмжинэ. Мөн бид гэр бүл, бусад асран хамгаалагчид, залуучуудад хандсан, олон нийтэд түшиглэсэн удирдагчдыг чадавхжуулах санаачилгыг хэрэгжүүлэхийг дэмжинэ.

9. Одоогийн болон ирээдүй хойч үеийнхнийг урьдчилан сэргийлэлтэд мэргэшүүлэн чадавхжуулах

Урьдчилан сэргийлэх үр дүнтэй арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд мэргэжлийн хүмүүсийн гол үүргийг хүлээн зөвшөөрч, эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн ухааны хичээлийн үндсэн болон заавал орох сургалтын хөтөлбөрт эрсдэлтэй зан үйлээс урьдчилан сэргийлэх шинжлэх ухааныг тусгаж өгөхийг боловсролын салбарынханд уриалж байна. Урьдчилан сэргийлэлтэд дадлагажигчдыг тасралтгүй сургалтад хамруулж, гэрчилгээжүүлэх үйл явц, нөхцөлийг бүрдүүлэх шаардлагатайг бид онцолж байна.

10. Тандалт судалгаагаар урьдчилан сэргийлэх бодлогын төлөв байдалд хяналт тавих
Бид улс орнууд, Мансууруулах бодисын комисс, НҮБ-ын Мансууруулах бодис, Гэмт хэрэгтэй тэмцэх газар, ДЭМБ болон холбогдох байгууллагуудыг олон улсын, бүс нутаг, үндэсний болон орон нутгийн эмийн хяналт шинжилгээний тайлангийн тандалт, мэдээллийн тайлагналын систем эсвэл иргэний нийгэмтэй нягт хамтран ажиллах тусгай хяналтыг бий болгох замаар. хар тамхинаас урьдчилан сэргийлэх бодлогын хамрах хүрээ, хамаарал, хэрэгжилт, хөрөнгө оруулалт, үр нөлөөг зохих ёсоор үнэлэхийг урьж байна.

Хамтран ажиллах: Susana Al-Halabn, Eulalia Alemany, Alfonso Arana, Andrea Ascari, Graciela Barreto, Karen Biggs, Josй Mаrна Blanco, Jessica Bolacos, Doug Bond, Луна Bononato, Nicolas Bourguignon, Ilko Boyadzhiev, Michal Budniakiewicz, Pedro Caceda, Selva Careaga, Fabiон Chiosso, Ibe Christogonus, Ashley Colon, Nicolс Conde, Joe Coyte, Calixta De Balmaceda, Mari Paz De La Puente, Marta Del Arco, Cristina Delgado, Natacha Delmotte, Paulo Azevedo Dias, Covadonga Dnаz, Markйта Dolejsi, Alасana Drammeh, Cristian Duarte, Maria Angels Duch, Oriol Esculies*, Gonzalo Esquivel, Арбнзazu Fernбndez*, Josй Ramon Fernбndez-Hermida, Souraya Fremm, Orsolya Gancsos, Луча Goverна*, Alba Gonzбlez, Elisео Gonzбlez, Marta Gonzбlez, Yoana Granero, Sharif Hamid, Patrick Harvey, Amir Hasanovi□, Eider Hormaetxea, Jhonny Huanto, Martin Infante, Ruslan Isaev, Julio Cйsar Jonte, Phaedon Kaloterakis*, Habib Taigore Kamara, Rogers Kasirye*, Raffi Kaypekian, Kyoko Kondo, James Koryor, Matej Koir, Pablo Kurlander, Alex Lee, Domingo Legua, Paola Lami, Faisal Latif, Thomas Legl, Manuel Enrique Lypez, Marianella Lorenzo, Wadih Maalouf, Quetzalli Manzano, Regina Mattsson*, Gabriel Мејна, Orlando Менйндез, Guilherme de Sousa Meneses, Manuel Mingorance, Peter Moilanen, Jesъs Morбн, Gladness Hemedi Munuo, Sonja Phutachad Neef*, Danil Nikitin, Augusto Nogueira*, Irene Нъsez, George Ochieng Odalo, Jorge Olivares*, Carmen Orte, Nuria Parada, Belйн Pardo, Virginia Рйrez, Elena Presencio, Lidia Clara Rodriguez, Lucas Roncati, Patricia Ros, Miguel Rubio, Margarita Mаrна Sбnchez, Adriano Schuster, Luis Sdoia, Roberto Secades, Rosario Sendino, Dharav Shah, Elias Siboniyo, Ond□ej Sklenб□, Stig Erik Swhrheim, Eva Tenorio, Fabiон Tonda, Lohanis Ureca, Shane Varcoe, Elonsa Velarde, Olga Vicente, Cristina Von Sperling, Diana Vincent, Ina Vutkariov, Dandy Yela, Natalia Zachartzi*, Mikhail Zharkov.

*Ажлын хэсэг.

Туслах байгууллагуудын жагсаалтыг харна уу.
Тунхаглалд гарын үсэг зурна уу.
100 гаруй улсад төвлөрсөн цэгүүдтэй холбогдоно уу.
Тунхаглалыг 20 гаруй хэлээр татаж авах ажлын
хэсэгтэй холбогдоно уу.
www.oviedodeclaration.org

Ажиглагчид*: Испани (Эмийн үндэсний төлөвлөгөөний засгийн газрын төлөөлөгч, Эрүүл мэндийн яам) НҮБ-ын Мансууруулах бодис, гэмт хэрэгтэй тэмцэх алба (урьдчилан сэргийлэх, эмчлэх, нөхөн сэргээх хэсэг) Европын зөвлөл (Помпиду групп) Балеарийн арлуудын их сургууль (Нийгэм, боловсролын сургалт, судалгааны бүлэг) Овьедогийн их сургууль (Донтуулах зан үйлийн судалгааны алба) Венийн Эмийн хороо ТББ * Ажиглагчид тунхаглалын агуулгатай санал нийлэхгүй байж болно.

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

НЭГДСЭН ҮНДЭСНИЙ БАЙГУУЛЛАГЫН ХАР ТАМХИТАЙ ТЭМЦЭХ АЛБА (UNODC)-ЫН 2025 ОНЫ ДЭЛХИЙН МАНСУУРАХ БОДИСЫН ТАЙЛАН:

Б.Соёлчимэг ЭЭХХЗГ-ын
/Мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт эмийн зохицуулалтын
асуудал хариуцсан мэргэжилтэн/

Дэлхийн тогтворгүй байдал нь мансууруулах бодисын асуудлаас болж **нийгэм, эдийн засаг, аюулгүй байдлын зардал, эрсдэлийг улам нэмэгдүүлж байна.**

2025 оны 6 дугаар сарын 26-нд, Вена хот. Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Хар тамхитай тэмцэх алба (UNODC)-аас танилцуулсан **“Дэлхийн мансууруулах бодисын тайлан 2025”**-д тэмдэглэснээр, дэлхийн тогтворгүй байдлын шинэ үе нь мансууруулах бодисын асуудлыг шийдвэрлэхэд тулгарч буй сорилтыг улам гүнзгийрүүлж, зохион байгуулалттай гэмт бүлэглэлүүдийг хүчирхэгжүүлэн, мансууруулах бодисын хэрэглээг түүхэндээ байгаагүй өндөр түвшинд хүргэж байна.

UNODC-ийн гүйцэтгэх захирал Гада Уали хэлэхдээ “Дэлхийн мансууруулах бодисын тайлангийн энэ удаагийн хэвлэлд дурдсанаар мансууруулах бодисын хууль бус наймааны зохион байгуулалттай бүлэглэлүүд дэлхийн хямралуудыг ашиглан өөрчлөгдөж, эмзэг бүлгийн хүн амыг чиглэсээр байна” гэж онцолжээ. “Бид урьдчилан сэргийлэлтийг эрчимжүүлэх, хууль бус нийлүүлэлтийн сүлжээний бүх үе шатанд мансуурах бодисын наймааны уг үндэс шалтгааныг арилгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Мөн бид дэвшилтэт технологи ашиглаж хил дамнасан хамтын ажиллагааг бэхжүүлж, амьжиргааны өөр арга замыг дэмжих, нийлүүлэлтийн гол этгээдэд чиглэсэн шүүхийн арга хэмжээг авах замаар хариу арга хэмжээгээ сайжруулах хэрэгтэй байна. Нэгдсэн, уялдаа холбоотой бодлого хэрэгжүүлснээр бид гэмт бүлэглэлүүдийн сүлжээг задалж, дэлхийн аюулгүй байдлыг тогтвортой хадгалан, иргэд, олон нийтийг хамгаалж чадна.”

2023 онд 316 сая хүн (архи, тамхийг оруулаагүй) мансууруулах бодис хэрэглэсэн ба энэ нь 15–64 насны хүн амын 6 хувьтай тэнцэж байгаа бөгөөд 2013 онд энэ үзүүлэлт 5.2 хувь байсан. Каннабис нь 244 сая хэрэглэгчтэйгээр хамгийн өргөн хэрэглэгддэг мансууруулах бодисын тоонд хэвээр байна. Үүний дараа опиоидыг (61 сая), амфетамин (30.7 сая), кокаиныг (25 сая), ‘экстази’-г (21 сая) хүн хэрэглэсэн байна. Хүнд нөхцөл, тогтворгүй байдал болон зэвсэгт мөргөлдөөнөөс дүрвэн ирж буй шинэ эмзэг бүлгийн хүн амын нөлөөгөөр энэ тоо цаашид нэмэгдэх эрсдэлтэй байгааг тайланд анхааруулжээ.

Энэ тайланд мансууруулах бодисын хууль бус наймаа ба зохион байгуулалттай гэмт хэрэг, мансууруулах бодис хэрэглэгчийн болон тэдний гэр бүл, олон нийт, нийгмийн эрүүл мэндэд үзүүлэх нөлөө, мөн Европ дахь хүрээлэн буй орчинд мансууруулах бодисын үзүүлж буй нөлөөллийн талаар тусгай бүлгүүд багтсан байна.

Дэлхийд кокаины зах зээл өөрийн дээд амжилтыг шинэчилжээ

2023 онд кокаины үйлдвэрлэл, хураан авах ажиллагаа болон хэрэглээ бүгд урьд өмнө байгаагүй өндөр хэмжээнд хүрснээр кокаин нь дэлхийн хамгийн хурдтай тэлж буй хууль бус мансууруулах бодисын зах зээл болжээ. Хууль бус үйлдвэрлэл 3,708 тоннд хүрч, 2022 оныхоос 34 хувиар өссөн байна. Дэлхийн хэмжээнд кокаин хураан авсан хэмжээ

2,275 тоннд хүрч, 2019–2023 оны хооронд 68 хувиар өссөн нь дээд амжилт тогтоожээ. Нөгөөтгээгүүр, кокаины хэрэглээ 2013 онд 17 сая байсан бол 2023 онд 25 саяд хүрч өссөн байна.

Making the world safer from drugs, crime, corruption and terrorism

United Nations Office on Drugs and Crime | Vienna International Centre | PO Box 500 | 1400 Vienna | Austria
Tel.: (+43-1) 26060-0 | Fax: (+43-1) 26060-5866 | Email: unodc@unodc.org | www.unodc.org

Нэгэн цагт зөвхөн Латин Америкаар хязгаарлагдаж байсан кокаины хууль бус наймааны хэрцгий хүчирхийлэл, ширүүн өрсөлдөөн нь Баруун Балканы зохион байгуулалттай гэмт бүлгүүд зах зээл дэх нөлөөгөө нэмэгдүүлэхийн хэрээр одоо Баруун Европт хүртэл дэлгэрч байна.

Синтетик буюу нийлэг мансууруулах бодисын зах зээл тэлсээр байна

Үйл ажиллагааны өртөг багатай, илрүүлэх магадлал буурсан зэрэг хүчин зүйлсийн нөлөөгөөр синтетик буюу нийлэг мансууруулах бодисын зах зээл дэлхий даяар өргөжин тэлсээр байна. Энэ зах зээлд метамфетамин, амфетамин (үүнд ‘каптагон’ орно) зэрэг амфетамин төрлийн сэргээш (ATS) бодисууд давамгайлж байна. 2023 онд амфетамин төрлийн сэргээшүүдийн (ATS) хураан авсан хэмжээ түүхэндээ байгаагүй дээд түвшинд хүрч, дэлхий дахинд хураан авсан бүх синтетик бодисын тал хувийг эзэлжээ. Үүний дараа фентанил зэрэг нийлэг опиоидууд бичигдэж байна.

Сирид Асадын дэглэм нуран унаснаар ‘каптагон’-ы хууль бус наймааны ирээдүй тодорхойгүй болжээ. Улс төрийн шилжилтийн дараагаар тус улсад ‘каптагон’ үйлдвэрлэдэг томоохон үйлдвэрүүд илэрчээ. Эдгээр илрүүлэлт нь ‘каптагон’-ы нийлүүлэлтийг сааруулж болзошгүй ч 2024, 2025 оны хамгийн сүүлийн үеийн хураан авалтын мэдээллээс үзэхэд тус бодис нь голчлон Арабын хойгийн улс орнууд руу урссаар байгаа нь өмнө нь нөөцөлсөн их хэмжээний хадгаламжийг зах зээлд гаргаж буй эсвэл өөр газарт үйлдвэрлэлээ үргэлжлүүлж байж болзошгүйг харуулж байна.

Мансууруулах бодисын хууль бус наймаа асар их ашиг орлого авчирдаг

Тооцоолол харилцан адилгүй боловч хууль бус мансууруулах бодисын худалдаа жилдээ хэдэн зуун тэрбум ам.долларын орлого олдог. Гэмт бүлэглэлүүд үйлдвэрлэлээ нэмэгдүүлэх, мансууруулах бодисоо химийн аргаар нуух шинэ арга зам олох, харилцаагаа нууцлах болон түгээлтийг өргөжүүлэхийн тулд технологийг ашиглах зэрэг аргаар байнга шинэчлэл хийсээр байна.

Зохион байгуулалттай гэмт бүлгүүд тогтвортой мэт боловч таслан зогсоох боломжтой. Үүний тулд мансууруулах бодисын хууль бус наймааны бүлгүүдийн зорилго, удирдлага, бүтэц, үйл ажиллагааны арга барилыг сайтар судлах шаардлагатай. Гэмт бүлгүүдийн сүлжээг зураглах нь тэдний эмзэг цэг, гол оролцогчид, тэдэнд дэмжлэг үзүүлэгчид болон оролцох боломжтой онцгой цэгүүдийг тодорхойлоход тусална. Мөн хууль сахиулах байгууллагууд мансууруулах бодисын нийлүүлэлтийн сүлжээнд ашиглагдаж буй өндөр түвшний хэрэгслийн нарийвчлалд нийцэхүйц технологи болон ур чадварын сургалтад хөрөнгө оруулах талаар авч үзэх нь зүйтэй.

Мансууруулах бодисын хэрэглээний үр дагавар

Мансууруулах бодисын хэрэглээтэй холбоотой эмгэгүүд нь хувь хүн, орон нутаг болон эрүүл мэндийн тогтолцоонд аль хэдийнээ ихээхэн дарамт учруулж байгаа бөгөөд олон талт хамтын ажиллагаанаас ухрах хандлага болон нөөцийг өөр чиглэлд хуваарилах үйл явц нь энэ асуудлыг улам хүндрүүлэх эрсдэлтэй байгааг тайлан онцолжээ.

Мансууруулах бодисын хэрэглээтэй холбоотой эмгэгийг шийдвэрлэж чадахгүй байх өртөг асар өндөр бөгөөд зөвхөн 2021 онд гэхэд бараг хагас сая хүн нас барж, хөдөлмөрийн чадвар алдалт болон эрт нас баралтаас шалтгаалан 28 сая эрүүл амьдралын жил (DALY) алдагджээ. 2023 онд ийм эмгэгтэй хүмүүсийн 12 хүн тутмын зөвхөн нэг нь ямар нэг хэлбэрийн эмчилгээ авсан гэж тооцоолжээ. Нотолгоонд тулгуурласан эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах, бодлогын үр нөлөөг нэмэгдүүлэх нь мансууруулах бодисын хэрэглээнээс хүн болон нийгэмд үзүүлэх эрүүл мэндийн сөрөг нөлөөг бууруулахад чухал ач холбогдолтой гэж тайланд дурджээ.

Мансууруулах бодисын хүрээлэн буй орчинд үзүүлэх нөлөө

Тайланд тэмдэглэснээр мансууруулах бодисын хэрэглээ, тариалалт ба хууль бус наймаа, түүнчлэн энэ хууль бус эдийн засгийг хязгаарлах зорилгоор хэрэгжүүлж буй бодлогын арга хэмжээ хүртэл Европын хүрээлэн буй орчинд сөрөг нөлөө үзүүлж байна. Мансууруулах бодисын тариалалт, үйлдвэрлэл нь ой устгал, газрын ашиглалтын өөрчлөлт, агаар, хөрс, усны бохирдол зэрэг үр дагаврыг үүсгэх боломжтой бөгөөд энэ нь орон нутгийн түвшинд ноцтой хэмжээнд хүрч болзошгүйг тайланд онцолжээ.

Европт 2013–2023 оны хооронд мансууруулах бодисыг нууцаар үйлдвэрлэдэг лабораториудыг илрүүлэн устгасан тоо нэмэгджээ. Ийм үйлдвэрлэл их хэмжээний хаягдал үүсгэж, цэвэрлэгээ болон экосистемийг сэргээхэд ихээхэн зардал гаргах эрсдэлтэй. Гэсэн хэдий ч тайланд дурдсанаар мансууруулах бодисын бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэх явцад хүрээлэн буй орчинд учрах хор хөнөөлийг тэргүүлэх асуудал болгон авч үздэггүй бөгөөд ихэнх хаягдал болон байгаль орчинд учирсан бусад нөлөөлөл нь бүртгэгддэггүй байна.

* * * * *

Дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах хаягаар холбогдон авна уу:

Sonya Yee Chief,

UNODC Advocacy Section

Mobile: (+43-699) 1459-4990

Email: [unodc-press\[at\]un.org](mailto:unodc-press[at]un.org)

* * * * *

МАНАЙ БАЙГУУЛЛАГА НЬ МОНГОЛ УЛСЫН ЭМИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ОЛОН УЛСЫН ЖИШИГ ТОГТООХ ҮНЭЛГЭЭ (GLOBAL BENCHMARKING TOOL)-ЭЭР ТӨЛӨВШЛИЙН ТҮВШИН 3 (MATURITY LEVEL 3)-Т ХҮРГЭХИЙГ ДУНД ХУГАЦААНЫ ЗОРИЛГО БОЛГОН АЖИЛЛАЖ БАЙНА.

Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага нь 2018 оноос улс орнуудын эм, вакцины зохицуулалтын байгууллагуудыг Олон улсын жишиг тогтоох үнэлгээний аргачлал (Global benchmarking tool)-ийн дагуу үнэлж 1-ээс 4 хүртэлх шатлал бүхий “төлөвшлийн түвшин” гэх олон улсын жишиг ойлголтыг гаргаж ирсэн. Энэхүү үнэлгээний аргачлал нь улс, орнуудад эм, вакцины зохицуулалтын үйл ажиллагааны чадавхаа бодитоор үнэлж, сайжруулахад тусалдаг. Улс орнууд Төлөвшлийн түвшин 3 болон 4-т хүрснээр ДЭМБ-ын жагсаалтад орсон эрх бүхий байгууллага (WHO-Listed Authority буюу WLA)-ын үнэлгээнд хамрагдах боломжтой болно. Энэхүү WLA жагсаалтад орох үнэлгээг ДЭМБ 2021 оноос эхлүүлсэн бөгөөд 2024 оны 5 дугаар сарын байдлаар 33 улс эм эсвэл вакцины зохицуулалтаараа тус жагсаалтад орсон. Манай улсын Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт зохицуулалтын газар нь 2022 онд ДЭМБ-ын дэмжлэг дор Олон улсын жишиг тогтоох үнэлгээний аргачлалаар өөрийн үнэлгээг хийсэн бөгөөд 2023 оноос 2026 онд хэрэгжүүлэх “Байгууллагын хөгжлийн төлөвлөгөө”-г боловсруулан баталж, тасралтгүй хэрэгжүүлэн 2027 онд Төлөвшлийн түвшин 3 – т хүрч тогтвортой, нэгдмэл үйл ажиллагаа бүхий зохицуулалтын системийг бий болгохоор ажиллаж байна.

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ БЭХЖҮҮЛЭХ 3 ЖИЛИЙН ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨР ХЭРЭГЖҮҮЛЖ БАЙНА.

БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (КОЙКА)-ын групп сургалтын хөтөлбөрийн хүрээнд Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газрын 45 албан хаагч 2025-2027 онд “Монгол Улсад эм, эмнэлгийн хэрэгслийн зохицуулалтын чадавхыг бэхжүүлэх нь” сэдэвт сургалтад хамрагдахаар болсон билээ.

Энэхүү хөтөлбөрийн 2025 оны сургалтын хүрээнд тус газрын 14 албан хаагч 08 дугаар сарын 24-нөөс 09 дүгээр сарын 06-ны өдрүүдэд БНСУ-д “Эмийн бүртгэл”, “Чанарын удирдлага ба Эмийн үйлдвэрийн зохистой дадлын стандартууд”, “Эмийн зохицуулалтын шинжлэх ухаан”, “Эмийн эмнэлзүйн туршилт судалгааны загвар ба ёс зүйн асуудлууд”, “Эмийн гаж нөлөөний мэдээлэл болон менежмент”, “Эмнэлгийн хэрэгслийн ангилал ба бүртгэлийн тогтолцоо” зэрэг сэдвүүдээр сургалтад хамрагдав.

Уг төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд КОЙКА болон КОЙКА-гийн сургалт төгсөгчдийн холбоотой хамтран 2025 оны 10 сарын 22-ны өдөр салбарын мэргэжилтнүүд болон олон нийтэд зориулж Эмийн бүртгэлийн хэлтсийн дарга Т.Мөнхтуул, Эмийн аюулгүй байдлын тандалт судалгааны газрын ахлах мэргэжилтэн Л.Дулмаа, мэргэжилтэн У.Соёл-Эрдэнэ нар “Эмийн бүртгэл”, “Эмийн аюулгүй байдал, фармаковижиланс”, “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль, эмийн цахим жор” сэдвүүдээр сургалт явуулж, БНСУ-ын эмийн зохицуулалтын талаарх зарим туршлагаас хуваалцсан ба сургалтад 170 гаруй хүн хамрагдлаа.

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын 2024 оны 10 дугаар
сарын 02-ны өдрийн 109 дүгээр
тогтоолын хавсралт

ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БОЛОН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ТУШААЛ ЭРХЭЛДЭГ ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭ

Албан хаагч, албан тушаалтны
ёс зүйн хэм хэмжээ

2.1.Ард түмэндээ чин сэтгэлээсээ үйлчилж, төрийн албаны нэр хүндийг эрхэмлэх ёс зүйн нийтлэг хэм хэмжээг сахин биелүүлэх хүрээнд дараах хэм хэмжээг мөрдөнө:

2.1.1.хүн, хуулийн этгээдэд төрийн үйлчилгээг шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэх;

2.1.2.хүн, хуулийн этгээдийн асуудлыг хууль тогтоомжоор олгогдсон бүрэн эрхийнхээ хүрээнд шийдвэрлэж хариу өгөх;

2.1.3.хүн, хуулийн этгээдээс хууль тогтоомжид заагаагүй нэмэлт баримт бичиг, төрийн цахим мэдээллийн санд байгаа, эсхүл төрийн байгууллага хоорондоо цахим хэлбэрээр солилцон ашиглах боломжтой баримт бичгийг цаасан хэлбэрээр шаардахгүй байх;

2.1.4.ажлын байр, олон нийтийн газар, цахим орчин болон нийгмийн сүлжээнд төрийн албаны нэр хүндэд харшлах үйл ажиллагаанд оролцохгүй, үг, үйлдэл гаргахгүй байх;

2.1.5.хууль тогтоомж, бусад эрх зүйн баримт бичиг, төрөөс хэрэгжүүлж байгаа бодлого, түүний хэрэгжилтийн талаарх эх сурвалжгүй, үндэслэлгүй мэдээ, мэдээлэл хийх, тараахгүй байх.

**“ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛИЙГ ҮЛ ТЭВЧИХ
СЭТГЭЛГЭЭГ ХЭВШҮҮЛЬЕ”**

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын 2024 оны 10 дугаар
сарын 02-ны өдрийн 109 дүгээр
тогтоолын хавсралт

ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БОЛОН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ТУШААЛ ЭРХЭЛДЭГ ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭ

Албан хаагч, албан тушаалтны
ёс зүйн хэм хэмжээ

2.2.Зан харилцаа, үг, үйлдлээрээ хүний эрх, эрх чөлөө, нэр төр, алдар хүнд, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хүндэтгэх ёс зүйн нийтлэг хэм хэмжээг сахин биелүүлэх хүрээнд дараах хэм хэмжээг мөрдөнө:

2.2.1.ажлын байр, олон нийтийн газар, олон нийтийг хамарсан үйл ажиллагаа болон цахим орчин, нийгмийн сүлжээнд зүй бус үг хэрэглэхгүй, үйлдэл, зан байдал гаргахгүй байх;

2.2.2.үзэл бодлоо илэрхийлэх эрхээ эдлэхдээ хүний эрх болон хүн, хуулийн этгээдийн нэр төрийг хүндэтгэх, тэдэнд учирч болох эрсдэл, сөрөг үр дагавраас урьчилан сэргийлэх;

2.2.3.албан үүргээ гүйцэтгэх явцдаа олж мэдсэн хүний хувийн болон эмзэг мэдээллийг хадгалах, хамгаалах.

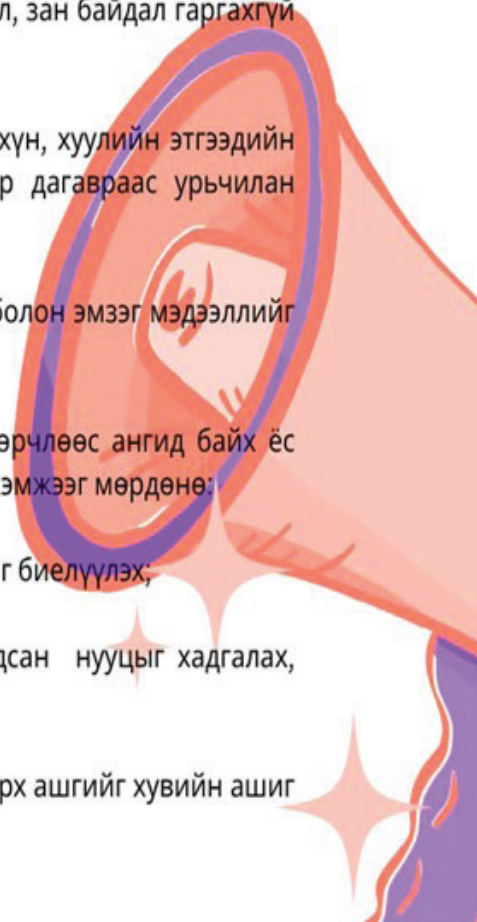
2.3.Хууль ёс, шударга ёсыг дээдлэн сахих, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх ёс зүйн нийтлэг хэм хэмжээг сахин биелүүлэх хүрээнд дараах хэм хэмжээг мөрдөнө:

2.3.1.Монгол Улсын Үндсэн хууль болон бусад хууль тогтоомжийг биелүүлэх;

2.3.2.Төрийн болон албаны нууцын тухай хуулиар хамгаалагдсан нууцыг хадгалах, хамгаалах;

2.3.3.өргөсөн тангарагтаа үнэнч байж, эх орон, ард түмнийхээ эрх ашгийг хувийн ашиг сонирхлоос үргэлж дээгүүр тавих;

**“ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛИЙГ ҮЛ ТЭВЧИХ
СЭТГЭЛГЭЭГ ХЭВШҮҮЛЬЕ”**

ЭМ, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЛИЙН
ХЯНАЛТ, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын 2024 оны 10 дугаар
сарын 02-ны өдрийн 109 дүгээр
тогтоолын хавсралт

ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ БОЛОН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ АЛБАН ТУШААЛ ЭРХЭЛДЭГ ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН ЁС ЗҮЙН ХЭМ ХЭМЖЭЭ

Албан хаагч, албан тушаалтны
ёс зүйн хэм хэмжээ

2.3.4.албан тушаалын бүрэн эрхээ хэрэгжүүлэхдээ ашиг сонирхлын зөрчил үүсэж болзошгүй нөхцөл байдлаас татгалзах, хамаарал бүхий этгээдийн ашиг сонирхолтой холбогдох аливаа шийдвэр гаргахгүй байх;

2.3.5.албан үүргээ гүйцэтгэхдээ ашиг сонирхол нь хөндөгдөх хүн, хуулийн этгээдэд хууль бусаар давуу байдал олгохгүй байх, тэднээс бэлэг, хөнгөлөлттэй зээл, үйлчилгээ, бусад хангамж, ашигтай нөхцөл бүхий саналыг хүлээж авахгүй байх;

2.3.6.хууль тогтоомж зөрчсөн, авлига авсан, албан тушаалын байдлаа урвуулан ашигласан, ёс зүйн хэм хэмжээ зөрчсөн үйлдлийн талаарх мэдээллийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд нэн даруй мэдээлэх;

2.3.7.өөрийн болон гэр бүлийн гишүүдийн хөрөнгө, орлого, зээл, түүнд орсон өөрчлөлтийг тухай бүр үнэн зөв мэдүүлэх;

2.3.8.төрийн байгууллага, албан тушаалын болон албан тушаалтны нэрийг өөрт ашигтай байдал бий болгох зорилгоор ашиглахгүй байх;

2.3.9.албан хаагчийг ажил үүргээ гүйцэтгэхэд хууль бусаар нөлөөлөх, саад учруулах, хөндлөнгөөс оролцох, хууль бус үйлдэл, эс үйлдэхүй хийхийг шаардахгүй байх;

2.3.10.төрийн байгууллагын эд хөрөнгө, техник, тоног төхөөрөмж болон албаны мэдээллийг хувийн зорилгоор ашиглахгүй байх;

**“ЁС ЗҮЙН ЗӨРЧЛИЙГ ҮЛ ТЭВЧИХ
СЭТГЭЛГЭЭГ ХЭВШҮҮЛЬЕ”**

АВЛИГАТАЙ ТЭМЦЭХ ГАЗРЫН УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ ХЭЛТЭС

1. Эрүүл мэндийн салбарт гардаг нийтлэг зөрчил

Иргэдийн хувьд эрүүл мэндийн байгууллагаар үйлчлүүлэхэд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэхдээ хууль тогтоомжоор зөвшөөрсөн болон даатгалын байгууллагатай байгуулсан гэрээнд зааснаас бусад төлбөр, нэмэлт төлбөр авдаг, үйлчлүүлэгч иргэнээр эм, тариа, эмнэлгийн хэрэгслийн төлбөрийг гаргуулдаг, зайлшгүй шаардлагын улмаас уг төлбөрийг гаргуулсан тохиолдолд төлбөрийг буцаан олгодоггүй, төлбөрийг эмчлэгч эмчээс гаргуулахаар шаарддаг, тухайн эмнэлгээс үзүүлэх боломжтой тусламж, үйлчилгээг үзүүлэхгүй бусад эрүүл мэндийг байгууллага руу явуулдаг зэрэг зөрчил түгээмэл тохиолддог.

Мөн Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газраас даатгалын санхүүжилтээр үзүүлсэн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний мэдээллийг иргэнд хүргэх, чанартай тусламж үйлчилгээ авсан эсэхийг нягтлах зорилгоор үйлчилгээ авсан иргэдийн тодорхой хувьд мессеж илгээх (SMS үйлчилгээ) үйлчилгээг нэвтрүүлсэн нь зохих үр дүнд хүрч байгаа боловч иргэн бүрд очиж, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ авсан эсэх, чанартай үйлчилгээ авсан эсэхийг хянах боломжгүй байгаа юм.

Иймд Авлигатай тэмцэх газраас 2022 оны 11 сард Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газартай хамтран “Эрүүл мэндийн даатгал-Иргэний хяналт-Тусламж үйлчилгээ” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. **Энэ дагуу нэгдсэн зөвлөмжийг гаргаж, холбогдох байгууллагуудад хүргүүлэх,** тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх, хүндрэл бэрхшээлийг арилгах чиглэлд анхаарч ажиллах шийдэлд хүрсэн юм.

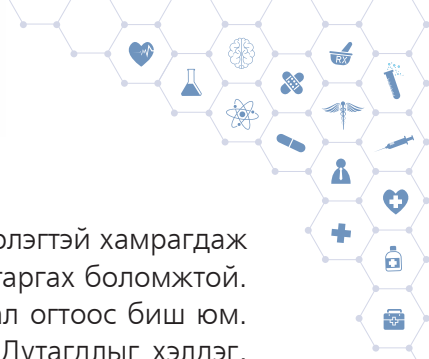
Хэлэлцүүлгийн гол үр дүн нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.9-д заасан иргэн авсан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний мэдээлэлд цахим байдлаар хяналт тавих эрхийг И-Монголиа цахим системээр дамжуулан хэрэгжүүлэх боломжтой гэсэн дүгнэлтэд хүрч, цаашид бодит ажил хэрэг болоход оролцогч талууд хамтран ажиллахаар болсон бөгөөд Авлигатай тэмцэх газраас Эрүүл мэндийн сайдад хэлэлцүүлгийн оролцогчдоос гарсан зөвлөмжийг хүргүүлжээ. Улмаар зөвлөмжийн дагуу Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар, И-Монголиа академитай хамтран “И-Монголиа” системд иргэн авсан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээгээ хянах үйлчилгээг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.

Энэхүү үйлчилгээ нэвтэрснээр иргэн бүр “И-Монголиа” системд нэвтрэн дээр дурдсан үйлчилгээ авсан эсэх, үйлчилгээний үнэ төлбөрийг мэдэх, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарт санал бөгөх, тусламж үйлчилгээ авах үед гарсан зөрчил дутагдлын талаар мэдээлэх боломж бүрдэх сайн талтай юм.

2. Авлигын гэмт хэргийг бууруулахад иргэд маш том үүрэг оролцоотой.

Авлигажсан оронд жирийн иргэд эдлэх ёстой эрхээ мөнгөөр худалдаж авдаг гэх үг бий. Ингэж л тэд бидний гоё хотод амьдрах, гэр оронтой болох боломжийг хулгайлдаг. Иймээс л авлигатай бүх шатандаа тэмцэхийн тулд “Авлигатай тэмцэх үндэсний хөтөлбөр”-ийг баталсан юм. Харин үүнийг хэрэгжүүлэхэд иргэдийн оролцоо ус агаар мэт чухал.

Тэгээд бид яаж тэмцэх юм бэ? гэж бодож байж магадгүй. Тэгвэл танд одоо тайлбарлаад өгье өө. Төрийн үйлчилгээг авах нь хүнд суртал ихтэй байгаа бол та АТГ-ын 110 утсанд гомдол гаргаж болно. Учир нь хүнд суртал гэдэг нь авлига авах нөхцөлийг

бүрдүүлдэг гэж үздэг. Хэрэв танай хүүхэд харьяаллын сургууль цэцэрлэгтэй хамрагдаж чадахгүй байгаа бол мөн л гомдол мэдээллээ холбогдох газруудад гаргах боломжтой. Ер нь авлигын асуудлыг “за яршиг өө” гээд тоохгүй өнгөрөх асуудал огтоос биш юм. Таны бүтээлцсэн нийгэмд үр хүүхэд тань үргэлжлүүлэн амьдарна. Дутагдлыг хэлдэг, шүүмжилдэг иргэн та улс орноо авлигаас ангижруулахад гол хүч нь.

3. Авлигын гэмт хэргийн талаарх гомдол, мэдээллийг хэрхэн өгөх вэ?

Бат хамт ажилладаг хүнээ авлига авсныг олж мэджээ. Тэр холбогдох байгууллагад мэдүүлэх үү байх уу гэж баахан эргэлзэж гэнэ. “Ер нь л мэдэгдсэн нь дээр байх. Илэрвэл баларсан юм болно” гэж бодох боловч нөгөө талд түүний амьдралыг дэндүү сайн мэдэхийн хувьд бас төөрч орхилоо. Өртэй, зээлтэй, олон хүүхэдтэй, ганцаараа ажил хийдэг. За эхний удаа байна өөрт хамаагүй асуудлыг дуугүй өнгөрье. Харин дахин ийм асуудал гарвал шууд л мэдэгдэнэ гэж шийджээ.

Гэтэл удалгүй авлига авсан нь илчлэгдэж. Бат “Авлигын талаар мэдээлэх үүрэг”-ээ биелүүлээгүй тулд гурван сар цалингийн 30 хувьдуулжээ.

Авлигыг мэдээлэх нь сонголт биш таны үүрэг. Тиймээс та авлигын талаар баттай нотолгоотой мэдээлтэй байгаа бол Авлигатай тэмцэх газарт нэрээ нууцлан мэдээлэл өгөх боломжтой.

Ингэхдээ бичгээр, биечлэн, 110 тусгай дугаарын утсаар, цахимаар, шуудангаар, E-mongolia цахим системээр мэдээлэл өгөх боломжтой. Нууцыг чандлан хадгалдаг.

4. Хясан боогдуулах гэж юу вэ?

Энэ дугаараар “Хясан боогдуулах” гэдэг үг ямар утгатай болох, ямар тохиолдлыг хясан боогдуулсан гэж үзэх шалтгаан болдог талаарх мэдээллийг хүргэе.

Хясан боогдуулсан үйлдэл гэдэг нь тухайн иргэн, ААН үйлчилгээ авахад шаардлагатай бүх шаардлагыг хангасан байхад үйлчилгээг нь үзүүлэхгүй, зээл, тусгай зөвшөөрлийг нь өгөхгүйгээр дахин, дахин тодорхой бус зүйл, шаардлагыг тавихыг хэлж байгаа юм. Өөрөөр хэлбэл бүх шаардлагыг хангасан байхад л ямар ч тодорхой биш үйлдлийг шаарддаг. Хэрэв ийм аргагүй нөхцөл байдалд орж хээл хахууль өгснөө хууль хяналтын байгууллагад сайн дураараа илчилбэл тухайн хүний авсан төрийн үйлчилгээг хэвээр үлдээж, эрүүгийн хариуцлагаас чөлөөлдөг хуультай.

Үүнийг бодит жишээгээр тайлбарлая. Хүнсний худалдаа, борлуулалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Б” компани БНХАУ-аас Замын-Үүдийн боомтоор түргэн муудах хүнсний бараа бүтээгдэхүүнийг Монгол Улс руу оруулж ирэх шаардлагатай болжээ. Гэтэл хилийн Мэргэжлийн хяналтын Улсын байцаагч Х нь их хэмжээний хахууль нэхжээ. Иймээс Б компани шүүхэд гомдол гаргасан. Шүүхээс тус үйлдлийг хясан боогдуулсан гэж үзжээ. Учир нь, “Б” компанийн оруулж ирж байгаа хүнсний бүтээгдэхүүн нь түргэн муудах, онцлог чанартай бараа, бүтээгдэхүүн байсан учраас тус компани нь их хэмжээний хохирол хүлээхгүйн тулд төрийн албан хаагчийн тавьсан хууль бус саналыг хүлээн авахаас өөр сонголт байгаагүй гэж үзсэн байна.

